

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO**

2011

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF ŁÓDZKIE VOIVODSHIP**

Kwiecień 2012 April

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W ŁODZI

*EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE
IN ŁÓDŹ*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Piotr Ryszard Cmela

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Mariola Chrobot
Edward Bedlechowicz
Ewelina Herman
Anna Jaeschke
Stanisław Kaniewicz
Sławomir Konczak
Włodzimierz Obraniak
Elżbieta Ossowska
Tomasz Piasecki
Jolanta Włodarczyk
Lilianna Wójcik

Redakcja, skład i grafika —
Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

*Edited, setting and graphics —
Łódzkie Centre for Regional Surveys*

Anna Gierlich
Izabela Kaleta
Aneta Matysiak
Maria Sas

pod kierunkiem *supervised by*
Anny Jaeschke

Projekt okładki *Covern design*
Lidia Motrenko-Makuch

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

*When publishing data
please indicate source*

ISSN 2084-7041

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa

Nakład 125 egz.

Cena zł 15,00

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Łodzi przekazuje Państwu pierwszą edycję opracowania *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego w 2011 r.*, która rozpoczyna nową serię wydawniczą. Raporty ukazywać się będą w cyklu rocznym.

W tegorocznej edycji zamieszczono szereg informacji charakteryzujących potencjał społeczno-ekonomiczny województwa łódzkiego w 2011 roku oraz zachodzące zmiany w odniesieniu do roku 2005. Wszystkie prezentowane dane zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju.

Pod względem tematyki *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego* zawiera dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, handlu wewnętrznego, wyników finansowych przedsiębiorstw, nakładów inwestycyjnych oraz rolnictwa. Treść opracowania wzbogacona została prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów, ukazującą województwo łódzkie w podziale na powiaty oraz województwo na tle innych województw.

Uzupełnienie stanowi część tabelaryczna, w której zawarto wybrane dane o województwie łódzkim w kolejnych latach okresu 2005-2011 oraz informacje o charakterze bieżącym – prezentowane według miesięcy w dwóch ostatnich latach.

Przyjęta w raporcie forma prezentacji danych koresponduje z konwencją opracowań wydanych przez wszystkie urzędy statystyczne w kraju, stąd stanowić może użyteczną podstawę do porównań i analiz regionalnych.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Preface

Statistical Office in Łódź presents the first edition of statistical publication “The report on socio-economic situation of the Łódzkie Voivodship in 2011”, which begins the new library edition. Reports are going to show up once a year.

The edition contains a vast range of information characterizing a socio-economic potential of the Łódzkie Voivodship in 2011 and changes which have occurred since 2005. All presented data have been published in terms of dynamics and in relation to national aggregates.

The report on socio-economic situation of the Łódzkie Voivodship contains statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, sold production of industry and construction, domestic trade, financial results of enterprises, investment outlays and agriculture. The publication has been enriched by colourful maps and graphs, which present the Łódzkie Voivodship in a division by powiats and on the background of other voivodships.

The supplement of the publication is a set of tables which contain selected data on the Łódzkie Voivodship in successive years from the period 2005-2011”, they contain also current information from the last two years – presented by months.

Adapted in the report form of presenting data corresponds to the convention of publication which have been prepared by other statistical offices in the country, so it may make a useful background for comparisons and regional analyses.

*Director
of the Statistical Office in Łódź*

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Nr No.	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	x	3
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	10
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	x	14
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	<i>DIVISION AND AREA OF ŁÓDZKIE VOIVODSHIP</i>	x	20
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE KRAJU	<i>ŁÓDZKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	x	21
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>ŁÓDZKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	x	22
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	x	25
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	x	30
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	x	45
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	x	48
CENY	<i>PRICES</i>	x	52
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	x	57
PRZEMYSŁ	<i>INDUSTRY</i>	x	67
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	x	72
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	x	75
RYNEK WEWNĘTRZNY	<i>INTERNAL MARKET</i>	x	80
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW	<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES</i>	x	83
NAKLĄDY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	x	86

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i wojewódzkie w 2011 r.	<i>Selected indicators for voivodship and Poland in 2011</i>	1	21
Ludność według województw	<i>Population by voivodships</i>	2	26
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I–IX	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population in the period Jan–Sep</i>	3	28
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	30
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sek- torze przedsiębiorstw w województwie łódzkim	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector in łódzkie voivodship</i>	5	31
Bezrobocie rejestrowane	<i>Registered unemployment</i>	6	32
Bezrobocie rejestrowane w województwie łódzkim	<i>Registered unemployment in łódzkie voivodship</i>	7	36
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	39
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	45

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in łódzkie voivodship</i>	10	46
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11	48
Świadczenia społeczne w województwie łódzkim	<i>Social benefits in łódzkie voivodship</i>	12	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim	<i>Price indices of consumer goods and services in łódzkie voivodship</i>	14	54
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	55
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	58
Przemysł	<i>Industry</i>	17	67
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim	<i>Indices of sold production of industry in łódzkie voivodship</i>	18	69
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	72
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie łódzkim	<i>Indices of construction and assembly production in łódzkie voivodship</i>	20	73
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	75
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim	<i>Dwellings completed in łódzkie voivodship</i>	22	77
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie łódzkim	<i>Dwellings for which permits have been issued in łódzkie voivodship</i>	23	79
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	24	80
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie łódzkim	<i>Indices of retail sale in łódzkie voivodship</i>	25	81
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ..</i>	26	85
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	27	86

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2011</i>	1	22
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2011</i>	2	22
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2011 r.	<i>Employment rate by LFS in 2011</i>	3	22
Stopa bezrobocia według BAEL w 2011 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2011</i>	4	23
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2011</i>	5	23
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.	<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2011</i>	6	23
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2011</i>	7	23
Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.	<i>Dwellings completed in 2011</i>	8	24

LIST OF GRAPHS

		Nr No.	Str. Page
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2011 r.	<i>Net turnover profitability rate in enterprises in 2011</i>	9	24
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2011 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2011</i>	10	24
Dynamika liczby ludności	<i>Indices of the population number</i>	11	25
Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie łódzkim	<i>Indices of the urban and rural population number in łódzkie voivodship</i>	12	25
Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I–IX	<i>Vital statistics per 1000 population in the period Jan–Sep</i>	13	27
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w okresie I–IX 2011 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in łódzkie voivodship by subregions and powiats in the period Jan–Sep 2011</i> ...	14	27
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I–IX	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in the period Jan–Sep</i>	15	28
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w okresie I–IX 2011 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in łódzkie voivodship by subregions and powiats in the period Jan–Sep 2011</i> ...	16	29
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	17	30
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	18	31
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	19	34
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	20	34
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	21	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	22	36
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Unemployment rate in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	23	37
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	24	39
Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale	<i>Activity rate in the 4th quarter</i>	25	40
Dynamika liczby pracujących w IV kwartale ..	<i>Indices of employed persons in the 4th quarter</i>	26	40
Struktura pracujących według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in łódzkie voivodship in the 4th quarter</i>	27	41
Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale	<i>Employment rate in the 4th quarter</i>	28	41
Dynamika liczby bezrobotnych w IV kwartale	<i>Indices of unemployed persons in the 4th quarter</i>	29	42
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale ...	<i>Structure of unemployed persons by age in łódzkie voivodship in the 4th quarter</i>	30	42
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2011 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in in the 4th quarter of 2011 r.</i>	31	43
Stopa bezrobocia w IV kwartale	<i>Unemployment rate in the 4th quarter</i>	32	43

		Nr No.	Str. Page
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons in the 4th quarter</i>	33	44
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	34	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2011</i>	35	46
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	36	50
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	37	51
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	38	53
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie łódzkim w 2011 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in łódzkie voivodship in 2011</i>	39	55
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	40	60
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	41	60
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land ...</i>	42	61
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	43	61
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	44	62
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)</i>	45	63
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	46	63
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	47	64
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	48	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry</i>	49	68
Struktura produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego według działów PKD 2007 w 2011 r.	<i>Structure of sold production of manufacturing by PKD 2007 divisions in 2011</i>	50	68
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	51	70
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym według działów PKD 2007 w 2011 r.	<i>Structure of average paid employment in manufacturing by PKD 2007 divisions in 2011</i>	52	70
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction</i>	53	73
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	54	73
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD	<i>Structure of construction and assembly production by divisions PKD</i>	55	74
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	56	74
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	57	76

		Nr <i>No.</i>	Str. <i>Page</i>
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	58	76
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ...	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	59	76
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Dwellings completed in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	60	77
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	61	78
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	62	78
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	63	79
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	64	81
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	65	83
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	66	83
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	67	84
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	68	84
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays</i>	69	86
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe	<i>Structure of investments outlays for fixed assets</i>	70	88
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM	<i>SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP</i>	I	90
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS</i>	II	94

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 1 I 2012 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego w 2011 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej;

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 1 January 2012.*

2. *Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.*

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Łódzkie Voivodship in 2011”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. *The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.*

4. *Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.*

5. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

7. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.*

8. *Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

9. *In the publication data in regard to:*

1) ***average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons; data do not concern public post office and operators of the public telecommunication network;*

- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

- 2) ***sold production of industry and construction*** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) ***financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments*** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
X	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
X	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices).*

12. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. In data calculations per capita (1000 population etc.) as of the end of the year, the number of population as of 31 December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June, unless otherwise noted.

14. *Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.*

15. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.*

16. *The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje (dok.) <i>sections (cont.)</i>	
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców X	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

PODSTAWOWE TENDENCJE

W województwie łódzkim utrzymuje się spadek liczby ludności, spowodowany głównie ujemnym przyrostem naturalnym. W 2011 roku, po kilkuletnim wzroście, obserwowano spadek liczby urodzeń. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały, jak również saldo migracji zagranicznych, w ciągu trzech kwartałów 2011 r. było ujemne.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim w 2011 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż przed rokiem o 5,0% i wyniosło 325,9 tys. osób. Był to drugi z kolei rok, w którym obserwowano wzrost zatrudnienia - po spadku w 2009 r. Wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych wystąpił we wszystkich obserwowanych sekcjach sektora przedsiębiorstw.

Sytuacja na rynku pracy była jednak nadal trudna. Na koniec 2011 r. zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a szybszemu niż przed rokiem wzrostowi liczby bezrobotnych towarzyszył spadek liczby ofert pracy.

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2011 r. wyniosła w województwie łódzkim 12,7% i była o 0,5 pkt. proc. wyższa niż przed rokiem. Wzrost stopy bezrobocia odnotowano w 18 z 21 powiatów województwa.

Wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności potwierdzają niekorzystną sytuację na rynku pracy. Wzrosła liczba bezrobotnych oraz wskaźnik obciążenia osób pracujących. W konsekwencji odnotowano wzrost stopy bezrobocia w IV kwartale 2011 r. do poziomu 9,5% (wobec 9,1% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. wyniosło 3192,09 zł i było o 7,2% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 6,8% w 2010 r.). Przeciętna płaca rosła szybciej w sektorze publicznym niż prywatnym (odpowiednio o 12,1% i o 4,7%). W stosunku do 2010 r. wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich obserwowanych sekcjach sektora przedsiębiorstw. Czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw, w porównaniu z 2010 r., zwiększył się o 4,5%, a przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy wzrosło w tym czasie o 7,6%.

Słabsza niż przed rokiem była dynamika przeciętnych miesięcznych świadczeń emerytalno-rentowych. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1554,27 zł i była o 4,9% wyższa niż przed rokiem, a pobierana przez rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 973,40 zł i wzrosła o 3,5% w ciągu roku. W 2011 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej (spadek o 2,2%). Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów, w skali roku, miała wpływ malejąca zbiorowość rolników indywidualnych (spadek o 3,9%), a także spadek liczby świadczeniobiorców ZUS (spadek o 1,8%).

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł 4,4% i był wyższy niż w roku poprzednim. Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w zakresie transportu (o 7,9%), mieszkań (o 6,0%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,8%). Spadek cen dotyczył tylko odzieży i obuwia (o 1,8%).

Według wstępnych danych, w województwie łódzkim, w 2011 r. utrzymał się obserwowany od kilku lat wzrost wartości sprzedaży detalicznej. Wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe zwiększyła się w stosunku do roku 2010 o 15,9%. Spadek sprzedaży odnotowały jedynie jednostki prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli i części. Znaczący wzrost sprzedaży, w skali roku, miał miejsce także w jednostkach gastronomicznych. Wartość sprzedaży hurtowej towarów prowadzonej przez jednostki hurtowe wzrosła w skali roku o 15,4%.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2011 r. osiągnęła wartość 61036,8 mln zł (w cenach bieżących) i była o 16,4% (w cenach stałych) wyższa niż w 2010 r. W 2011 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 174,8 tys. osób i było o 4,0% wyższe niż w 2010 r. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w 2011 r. wyniosła 362,7 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 11,9% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem.

Wzrost produkcji sprzedanej odnotowano także w sekcji budownictwo. W 2011 r. ukształtowała się na poziomie 7811,3 mln zł i zwiększyła się o 17,5% w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była zarówno wartość produkcji budowlano-montażowej oraz jej udział w produkcji sprzedanej budownictwa ogółem. Odnotowany w omawianym okresie wzrost wydajności pracy w budownictwie (335,2 tys. zł na jednego zatrudnionego, w cenach bieżących) jest wynikiem wzrostu wartości produkcji przewyższającym tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji.

Budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim, pod względem liczby zakończonych i oddanych do użytkowania inwestycji mieszkaniowych, osiągnęło w 2011 r. słabsze wyniki niż przed rokiem. Liczba zakończonych inwestycji mieszkaniowych była mniejsza o 13,3% niż w roku poprzednim. Odnotowano także spadek, zarówno liczby rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych, jak i mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

Wyniki finansowe uzyskane w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie łódzkim były korzystniejsze w porównaniu z poprzednimi latami. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto, wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na obniżenie wskaźnika poziomu kosztów.

Spadek odnotowano natomiast w wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorstwa w 2011 r. - były niższe od poziomu w roku poprzednim o 5,2% i wyniosły 5924,4 mln zł. Wzrosła natomiast liczba rozpoczętych nowych inwestycji, było ich o 5,9% więcej niż przed rokiem (2847) o łącznej wartości kosztorysowej 2528,7 mln zł.

W województwie łódzkim, w wyniku zwiększonej powierzchni uprawy zbóż, ziemniaków, buraków cukrowych i jednocześnie ich wyższej wydajności z jednostki powierzchni, uzyskano produkcję większą niż przed rokiem. Natomiast mniejsze niż rok wcześniej były zbiory rzepaku i rzepiku. W porównaniu z rokiem 2010 r. zmniejszyło się zarówno pogłowie bydła, owiec oraz trzody chlewnej. Wzrost wielkości produkcji rolnej w skupie zanotowano zarówno dla ziarna pszenicy, ziemniaków, mleka oraz żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso. Jedynie ziarna żyta skupiono mniej niż przed rokiem. Na rynku rolnym, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych, zarówno w skupie (z wyjątkiem ziemniaków jadalnych), jak i na targowiskach. Zanotowano znaczne pogorszenie relacji cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych, zarówno żyta, jak i jęczmienia.

BASIC TRENDS

In Łódzkie Voivodship decrease of the population has remained, mainly due to natural decrease. After a few years of growth, in 2011 reduction in the number of births in the voivodeship was observed. Total net migration of population for permanent residence, as well as the net of international migration, within three quarters of 2011 were negative.

In 2011, in Łódzkie Voivodship, average paid employment in the enterprise sector formed at the higher level than a year before by 5.0% and reached 325.9 thous. persons. This was the second consecutive year in which an increase in employment was observed, after falling in 2009. Average paid employment growth occurred in all observed sections of the enterprise sector.

The situation on the labour market was still difficult. At the end of 2011 growth of the total number of unemployed person registered was noticed, and faster growth of unemployed in relation to the previous year was accompanied by decrease in the number of job offers.

Registered unemployment rate at the end of 2011 in Łódzkie Voivodship was 12.7% and was 0.5 percentage points higher than last year. The increase of unemployment rate was recorded in 18 of 21 powiats of Voivodship.

The results of Labour Force Survey (LFS) confirm the unfavorable situation on the labor market. The number of unemployed persons and employed persons burden ratio rose. As a consequence an increase of the unemployment rate in the fourth quarter of 2011 to 9.5% was noted (against 9.1% last year).

Average monthly gross nominal monthly wages and salaries in the enterprise sector in 2011 amounted to 3192.09 zł and was by 7.2% higher than in previous year (against a rise of 6.8% in 2010). The average wage grew faster in the public sector than in the private sector (by 12.1% and 4.7%). Compared to 2010, wage growth appeared in all observed sections of the enterprise sector. Time worked in the business sector, compared with 2010, increased by 4.5% and the average wage per hour for labor rose in that time by 7.6%.

Indices of average monthly retirement pay and pension benefits were worse than last year. Average monthly gross retirement pay and pension paid by amounted to 1554.27 zł and was 4.9% higher than last year. Average retirement pay and pension for farmers stood at 973.40 zł and increased by 3.5% during the year. In 2011, compared to 2010, the average number of retirees and pensioners was lower (down 2.2%). Declining population farmers (a decrease of 3.9%) and a fall of numbers Social Insurance Institution recipients (a decrease of 1.8%) affected the direction of changes in the general population of pensioners per year.

Average annual increase in prices of consumer goods and services amounted 4.4% and was higher than the previous year. The rise of prices occurred in most categories of goods and services, and the highest was recorded for transport (7.9%), housing (6.0%) and non-alcoholic beverages (5.8%). Fall of prices affected only clothing and footwear (1.8%).

According to preliminary data, in Łódzkie Voivodship in 2011 observed in last years growth of retail sales remained. The value of retail sales (in current prices) realized by trade and non-trade items increased compared to the year 2010 by 15.9%. The drop in sales was reported only by units selling motor vehicles, motorcycles and parts of them. A significant increase in sales during the year also was noted by catering units. The value of wholesale of goods reported by wholesale units increased by 15.4% during a year.

Sold production of industry in 2011 reached 61036.8 mln zł (in current prices) and was by 16.4% (in constant prices) higher than in 2010. In 2011 average paid employment in industry in the Voivodship amounted to 174.8 thous. persons and was by 4.0% higher than in 2010. Labour productivity in industry, measured by output per 1 employee, amounted to 362.7 thousand. zł in 2011 (in current prices) and was by 11.9% higher (in constant prices) than last year.

The increase of sold production was reported also in the construction section. In 2011 it amounted to 7811.3 mln zł and increased by 17.5% compare to the previous year. Both the value of construction output and its share in total construction output sold were higher than last year. Recorded in this period of time growth of labor productivity in construction (335.2 thousand. zł per employee, at current prices) is a result of increase of value of production exceeding the growth rate of average employment in this section.

Housing construction in Łódzkie Voivodship, in terms of number of completed and ready to use housing projects, reached weaker results in 2011 than a year before. The number of completed housing investment was lower by 13.3% than in the previous year. There was also decrease in both number of housing investments started and dwellings for which building permits were issued.

The financial results achieved in 2011 by the surveyed enterprises in Łódzkie Voivodship were better compared with previous years. The share of companies showing net profit rose. Increase of revenues from total activity was higher than costs of revenues acquisitions. Consequently the cost level indicator decreased.

In 2011 the decrease of value of investments outlays made by surveyed enterprises was recorded. They were lower by 5.2% compared to the previous year and amounted to 5924.4 million zł. Number of new projects started increased at that time. They were by 5.9% more in relation to previous year (2847) with the total estimated value 2528.7 mln zł.

In Łódzkie Voivodeship, because of bigger areas planted with cereals, potatoes, sugar beet and also their higher productivity per area unit, the annual production of them was greater than year ago. In the same time, crop of rape and turnip were smaller than in previous year. In comparison with 2010, both the number of cattle, sheep and pigs decreased. Growth of volume of agricultural production was observed for both the purchase of wheat, potatoes, milk and slaughter in terms of meat. Only rye grain purchased fewer than last year. On the agricultural market in compare to previous year, prices of most agricultural products, both in buying (except potatoes), and at markets were higher. There has been significant deterioration in relations between procurement prices of pigs for slaughter to market prices of both wheat and barley.

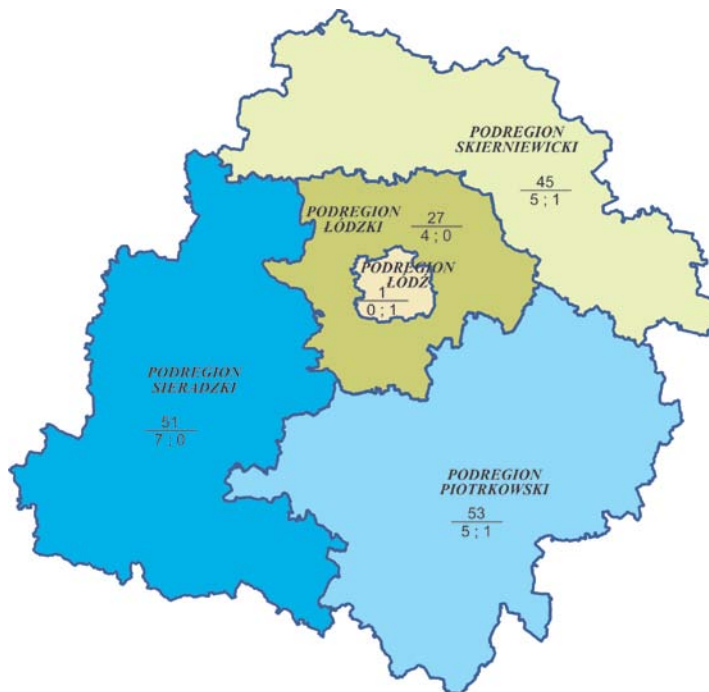
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2011 R.

Stan w dniu 1 I

liczba gmin
177
liczba powiatów 21 ; 3 liczba miast
na prawach powiatu

	<u>Powierzchnia w ha</u>
ŁÓDZKIE	1821895
podregiony:	
Łódzki	220568
M. Łódź	29325
Piotrkowski	597117
Sieradzki	566688
Skiernewicki	408197

Podregion łódzki

Powiaty:
brzeziński
łódzki wschodni
pabianicki
zgierski

Podregion miasto Łódź

Miasto na prawach powiatu:
miasto Łódź

Podregion piotrkowski

Powiaty: Miasto na prawach powiatu:
Piotrków
bełchatowski Trybunalski
opoczyński
piotrkowski
radomszczański
tomaszowski

Podregion sieradzki

Powiaty:
łaski
pajęczański
poddębicki
sieradzki
wieluński
wieruszowski
zduńskowolski

Podregion skiernewicki

Powiaty: Miasto na prawach powiatu:
kutnowski Skiernewice
łęczycki
łowicki
rawski
skiernewicki

Według stanu w dniu 1 I 2011 r. województwo łódzkie zajmowało powierzchnię 18218 km² (1821895 ha), co stanowi 5,8% powierzchni kraju. Na jego obszarze mieszkało 6,6% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 139 osób. W miastach mieszkało 64,0% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE KRAJU

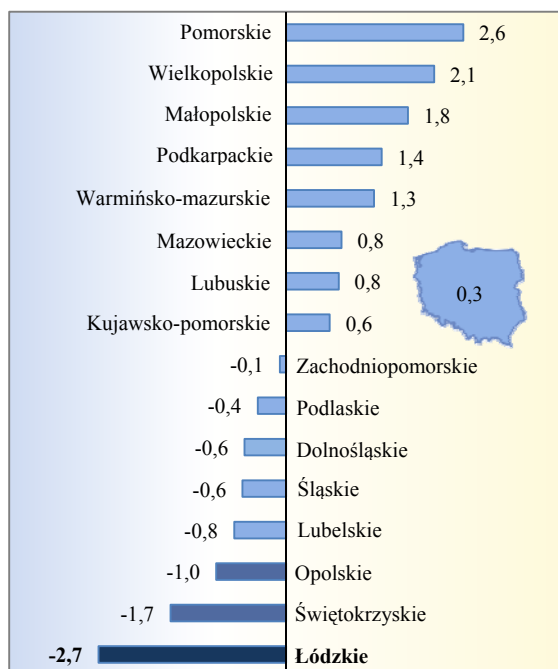
Tabl. 1. Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i wojewódzkie w 2011 r.

Wyszczególnienie	Polska	Łódzkie
Ludność ^a na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 30 XII)	122	139
Przyrost naturalny na 1000 ludności ^a	0,34	-2,71
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a	-0,11	-0,75
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,1	57,5
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	50,7	52,1
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	9,7	9,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3604,02	3192,09
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1727,78	1554,27
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	986,24	973,40
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2010 = 100)	104,3	104,4
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha	6,9	5,9
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	35,6	46,0
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha gruntów ornych w szt.	84,5	114,2
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł	438819	349085
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł	394783	335192
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,4	2,4
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1013	905
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	11
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	78,3	76,6
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	94,6	92,5
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2010=100, ceny bieżące)	111,9	94,8
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2009 r. w zł	35210	32162

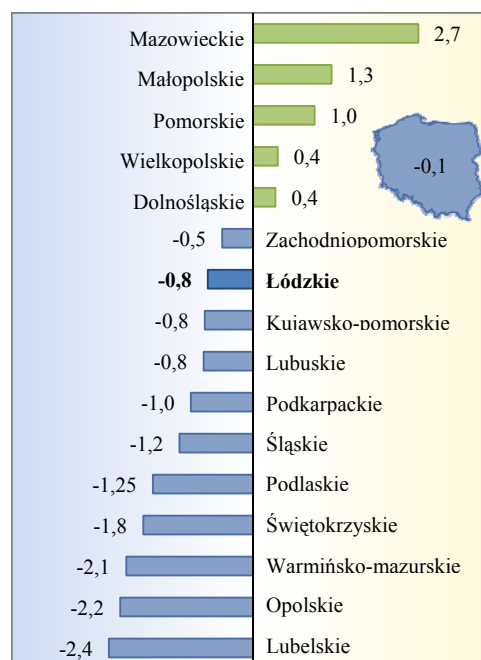
a Dane wstępne. b Przeciętne w roku. c Stan w grudniu. d Stan w końcu listopada.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

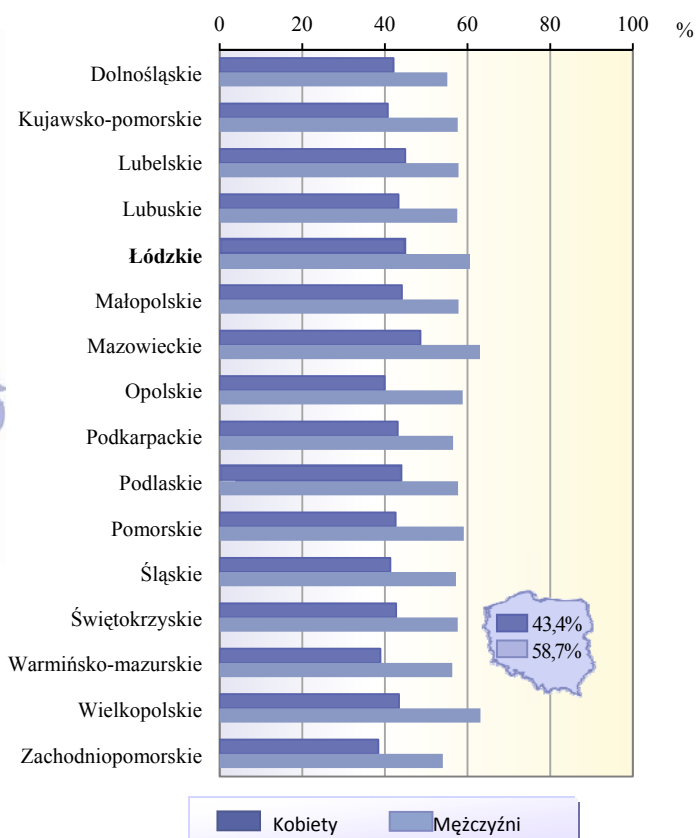
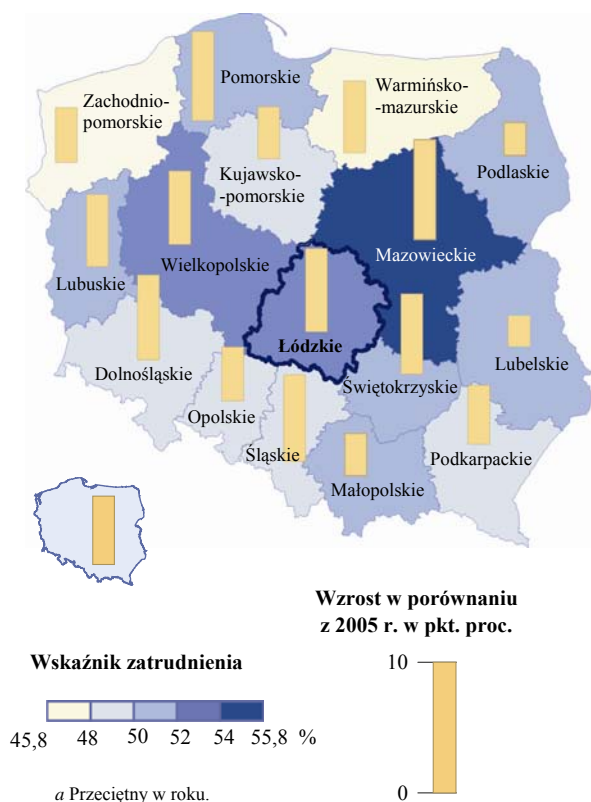
Wyk. 1. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.**

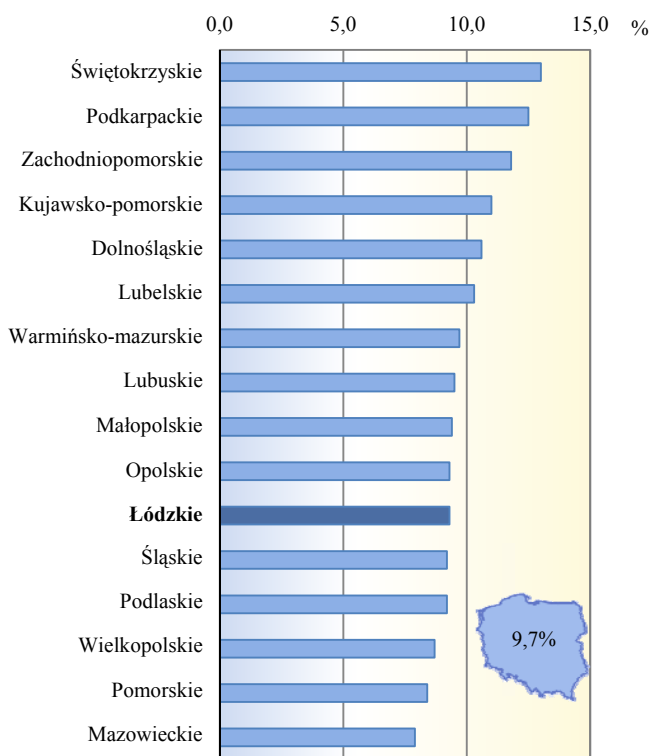
Wyk. 2. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.**

Wyk. 3. **Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2011 r.**

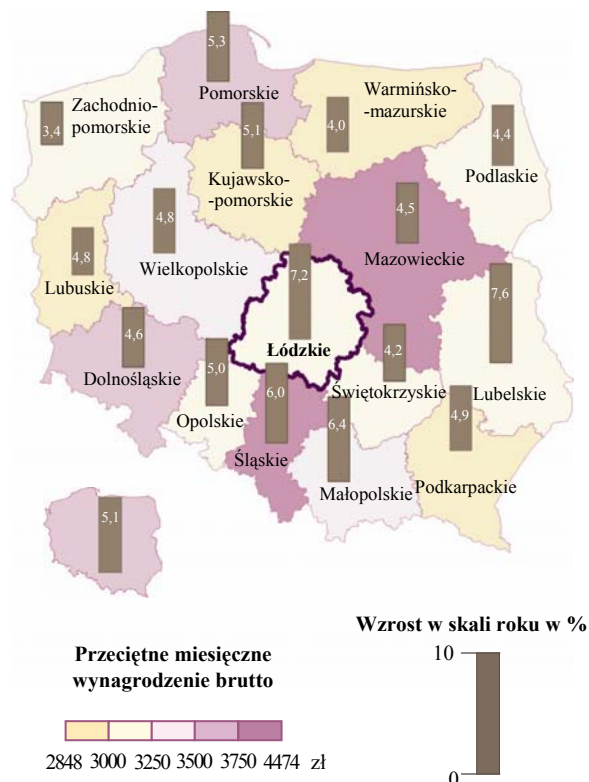

Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2011 r.

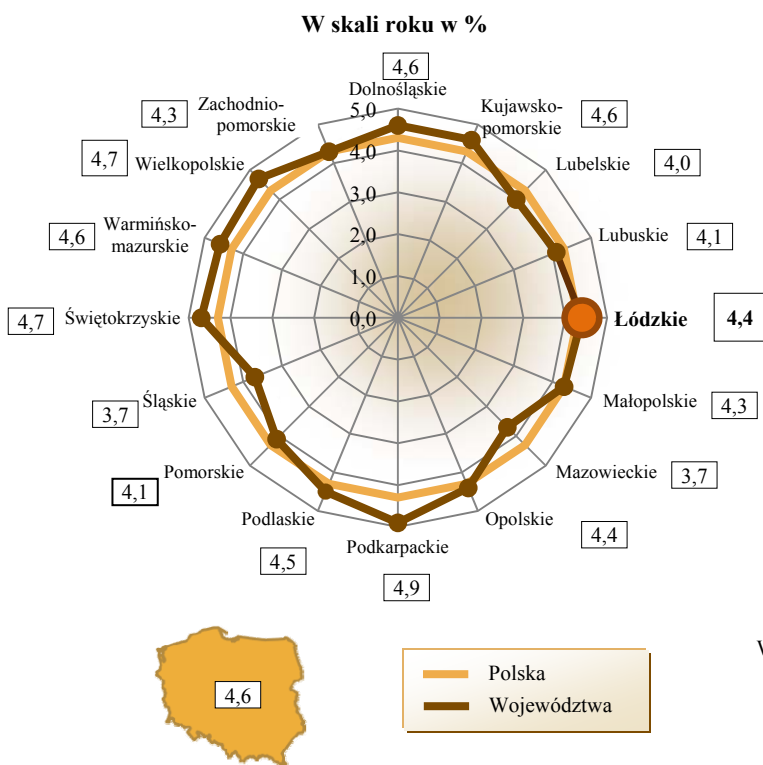

a Przeciętna w roku.

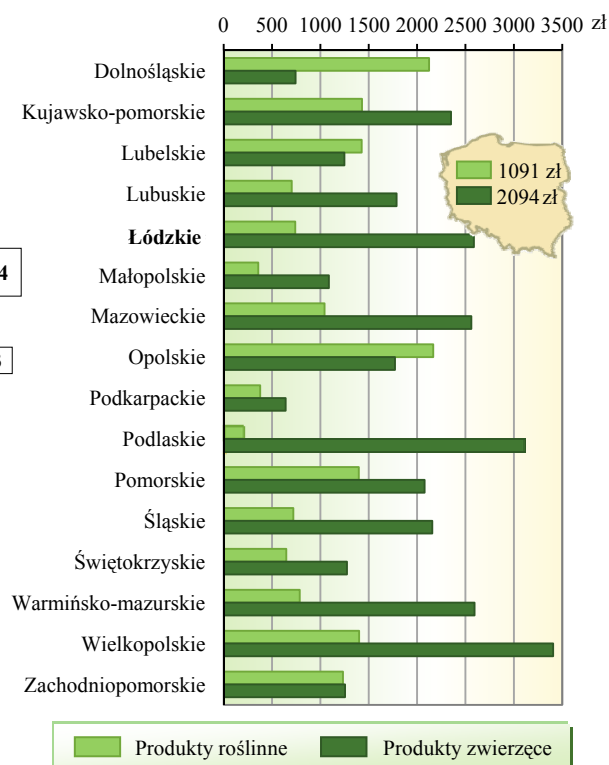
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.

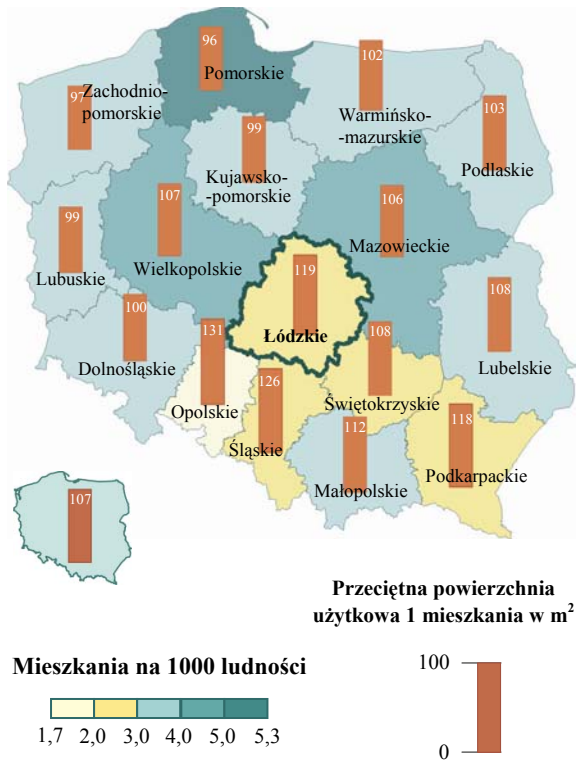
Wyk. 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.

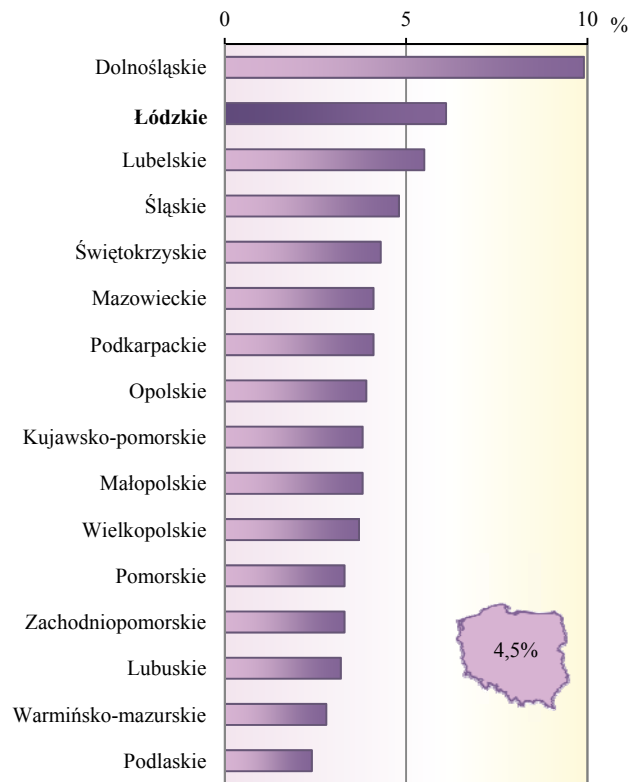
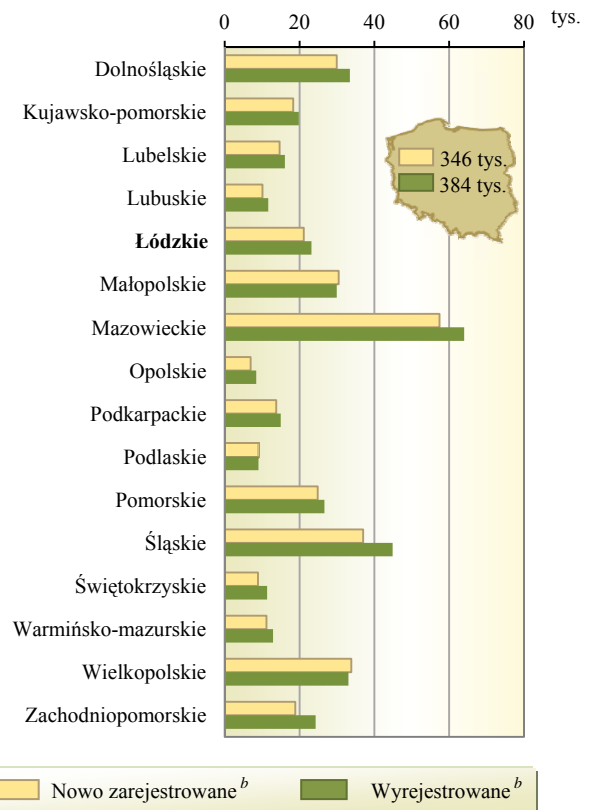
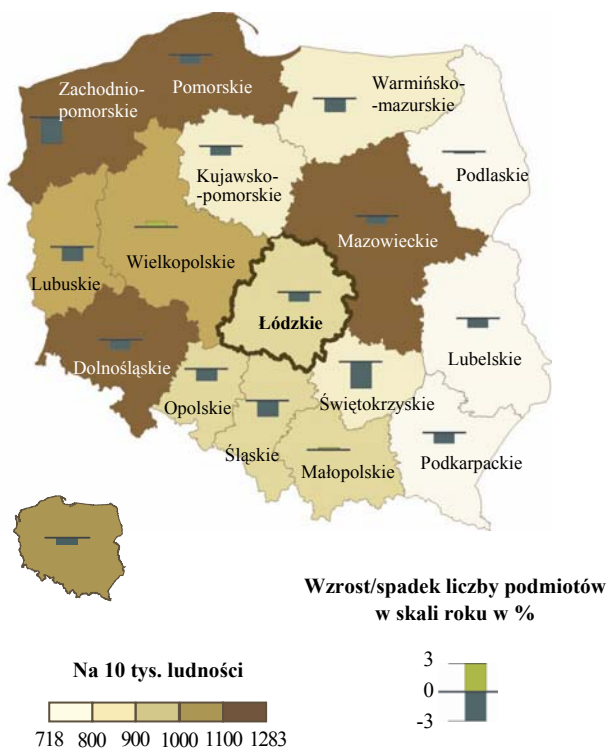
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.

Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2011 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2011 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

LUDNOŚĆ

W województwie łódzkim utrzymuje się spadek liczby ludności, spowodowany głównie ujemnym przyrostem naturalnym. W 2011 roku, po kilkuletnim wzroście, obserwowano spadek liczby urodzeń. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały, jak również saldo migracji zagranicznych, w ciągu trzech kwartałów 2011 r. było ujemne.

Według stanu w dniu 30 września 2011 r. populacja ludności województwa łódzkiego, podobnie jak w 2010 r., stanowiła 6,6% ogółu ludności Polski. W ciągu roku liczba ludności spadła o 0,3% (w stosunku do 2005 r. spadek był na poziomie 2,0%). Śred-

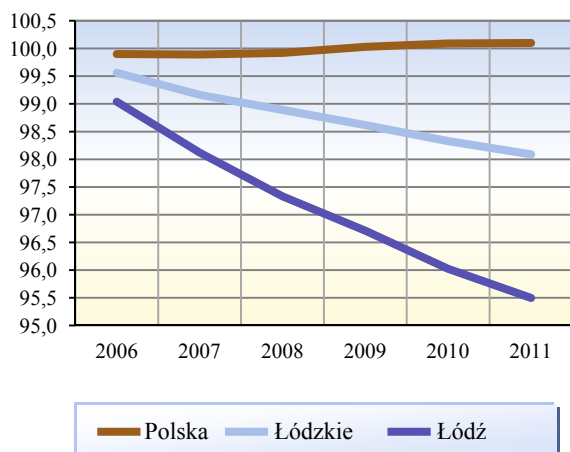
Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące, a do 2005 r. – ponad 2 miesiące.

nia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na

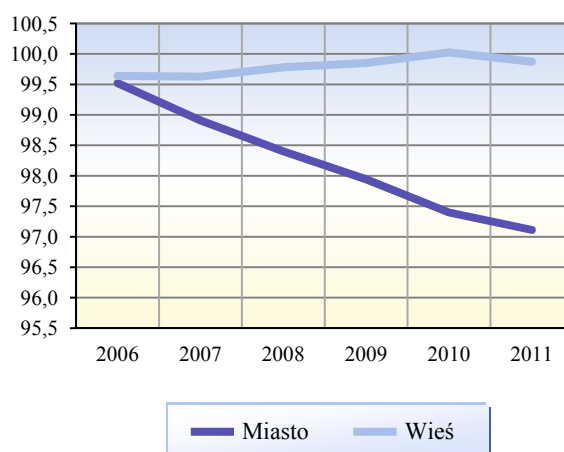
1 km²) w końcu września 2011 r. (tak jak przed rokiem) wyniosła w województwie 139, zaś w Polsce – 122. Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa łódzkiego. Najwyższą wartość zanotowano w mieście na prawach powiatu Łódź, natomiast najniższą w powiatach skierniewickim i poddębickim.

Dane o ludności zbilansowano w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz dane ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności. Dane o stanie i strukturze ludności oraz wszystkie wskaźniki obliczone na tej podstawie mają charakter tymczasowy i po opracowaniu wyników NSP 2011 ulegną zmianie.

Wyk. 11. **Dynamika liczby ludności**
Stan w dniu 30 IX
2005 = 100

Wyk. 12. **Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie łódzkim**
Stan w dniu 30 IX
2005 = 100

Tabl. 2. **Ludność według województw**
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Ludność w tys.				Średnioroczne tempo przyrostu/ubytku liczby ludności w %		
	2000	2005	2010	2011 ^a	2000	2005	2010
P o l s k a	38254,0	38157,1	38200,0	38501	-0,02	-0,04	0,09
Dolnośląskie	2912,2	2888,2	2877,8	2856	-0,17	-0,17	0,04
Kujawsko-pomorskie ..	2067,8	2068,3	2069,5	2072	-0,05	-0,00	0,02
Lubelskie	2206,2	2179,6	2151,9	2185	-0,13	-0,25	-0,25
Lubuskie	1008,5	1009,2	1011,0	1001	0,05	0,00	0,10
Łódzkie	2627,8	2577,5	2534,4	2604	-0,36	-0,40	-0,29
Małopolskie	3222,4	3266,2	3310,1	3406	0,35	0,18	0,36
Mazowieckie	5115,0	5157,7	5242,9	5492	0,05	0,23	0,40
Opolskie	1070,6	1047,4	1028,6	990	-0,34	-0,39	-0,24
Podkarpackie	2101,4	2098,3	2103,5	2022	0,12	0,01	0,08
Podlaskie	1210,7	1199,7	1188,3	1200	-0,13	-0,23	-0,12
Pomorskie	2172,3	2199,0	2240,3	2264	0,28	0,23	0,46
Śląskie	4768,7	4685,8	4635,9	4617	-0,37	-0,32	-0,10
Świętokrzyskie	1302,7	1285,0	1266,0	1289	0,01	-0,29	-0,32
Warmińsko-mazurskie	1427,5	1428,6	1427,2	1399	0,19	-0,01	0,01
Wielkopolskie	3345,3	3372,4	3419,4	3417	0,17	0,21	0,33
Zachodniopomorskie ..	1697,9	1694,2	1693,1	1687	0,06	-0,04	-0,01

^a Stan w dniu 31 III 2011. Wyniki Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2011.

W świetle wyników Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2011 w województwie łódzkim, w ogólnej liczbie mieszkańców przeważają kobiety, których odsetek w dniu 31 marca 2011 r. wyniósł 52,9%. W Polsce tendencja jest podobna – kobiety stanowiły 52,1% ogółu ludności. Według wyników spisu współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) przyjął w województwie wartość 112, w Polsce zaś – 109.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Według danych bilansowych w województwie łódzkim w okresie styczeń–wrzesień 2011 r. zarejestrowano 18263 urodzeń żywych, tj. o 1199 mniej niż przed rokiem, ale o 967 więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 9,61‰

i był niższy w stosunku do notowanego rok wcześniej (10,20‰), ale wyższy niż w 2005 r. (8,92‰).

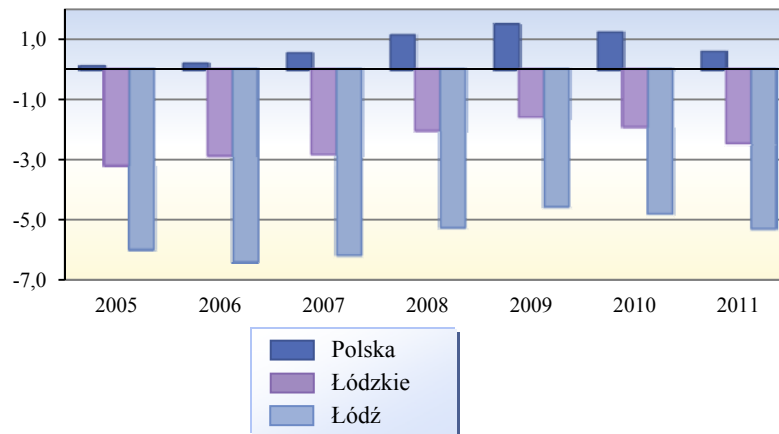
Od początku roku do końca września 2011 r. w województwie zmarło 22959 osób, tj. o 173 osoby mniej niż przed rokiem i o 573 mniej niż w analogicznym

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

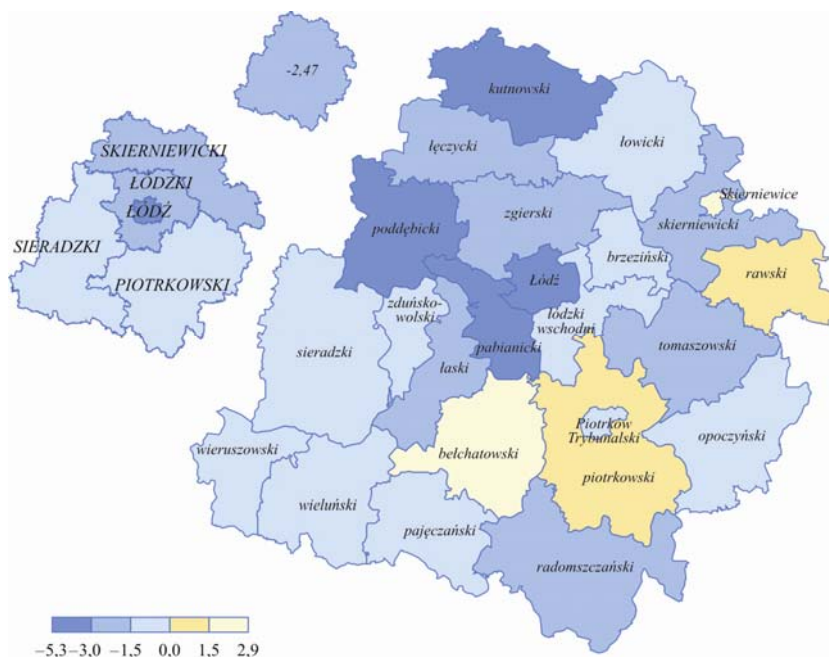
okresie 2005 r. Ogólny **współczynnik zgonów** wyniósł 12,08‰, podczas gdy rok wcześniej oraz w 2005 r. – 12,13‰. W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego i 2005 r.

spadła umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,11‰ wobec 3,91‰ – w okresie styczeń–wrzesień 2010 r. i 5,90‰ w 2005 r.

Wyk. 13. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I–IX**

Wyk. 14. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w okresie I–IX 2011 r.

W województwie łódzkim współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował dodatnie wartości jedynie w czterech powiatach: bełchatowskim, mieście na prawach powiatu Skierniewice oraz w powiatach rawskim i piotrkowskim. W pozostałych powiatach notowano wartości ujemne, najniższą - w mieście na prawach powiatu Łódź.

W łódzkich urzędach stanu cywilnego od stycznia do września 2011 roku zarejestrowano 10340 nowo zawartych małżeństw, tj. o 1427 mniej niż przed rokiem, ale o 82 więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. Niższy był również **współczynnik małżeństw**, który w omawianym okresie osiągnął poziom 5,44‰

W województwie łódzkim współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował dodatnie wartości jedynie w czterech powiatach: bełchatowskim, mieście na prawach powiatu Skierniewice oraz w powiatach rawskim i piotrkowskim. W pozostałych powiatach notowano wartości ujemne, najniższą - w mieście na prawach powiatu Łódź.

W łódzkich urzędach stanu cywilnego od stycznia do września 2011 roku zarejestrowano 10340 nowo zawartych małżeństw,

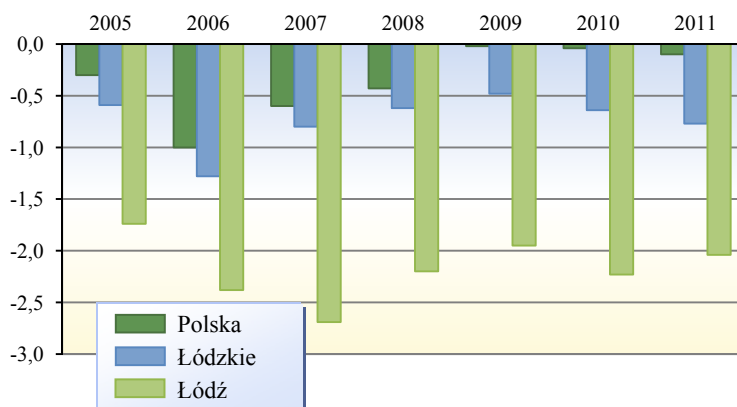
(wobec 6,17‰ odpowiednio w 2010 r. i 5,29‰ w 2005 r.). W latach 2005, 2010 oraz 2011 liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była niższa w województwie niż średnio w Polsce.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-IX**

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
POLSKA				
Małżeństwa	5,62	6,79	6,54	5,91
Urodzenia żywe	9,77	10,29	11,01	10,33
Zgony	9,64	9,73	9,78	9,77
w tym niemowląt ^a	6,31	5,86	5,05	4,79
Przyrost naturalny ^b	0,12	0,55	1,23	0,56
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,32	-0,56	-0,04	-0,10
ŁÓDZKIE				
Małżeństwa	5,29	6,12	6,17	5,44
Urodzenia żywe	8,92	9,47	10,20	9,61
Zgony	12,13	12,31	12,13	12,08
w tym niemowląt ^a	5,90	4,39	3,91	4,11
Przyrost naturalny ^b	-3,21	-2,84	-1,92	-2,47
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,06	-0,21	-0,00	-0,04
ŁÓDŹ				
Małżeństwa	4,71	5,50	5,51	4,92
Urodzenia żywe	7,79	8,09	8,93	8,74
Zgony	13,79	14,29	13,75	14,05
w tym niemowląt ^a	7,16	3,50	3,45	3,76
Przyrost naturalny ^b	-6,00	-6,19	-4,82	-5,31
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,15	-0,35	-0,11	-0,07

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

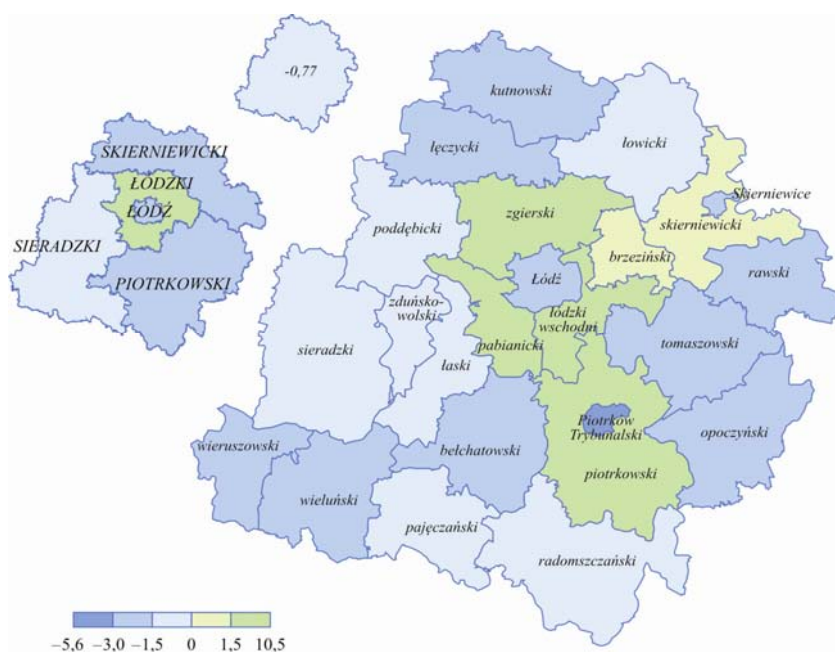
Wyk. 15. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I-IX**

W okresie dziewięciu miesięcy 2011 r., podobnie jak w analogicznym okresie roku poprzedniego i 2005, w województwie łódzkim **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego

okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie (w 2011 r. – o 1470, w 2010 r. – o 1229, a w 2005 r. – o 1143).

Wyk. 16. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w okresie I–IX 2011 r.**

Analizując zjawisko migracji zagranicznych dostrzec można, iż w kolejnych latach następuje zmniejszenie skali wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały.

Jednak, zarówno w Polsce, jak i w województwie, w latach 2005, 2010 i 2011 (w okresie trzech kwartałów) liczba emigrantów nadal przekraczała liczbę imigrantów. W całym obserwowanym okresie, jedynie

w 2009 r. liczba osób powracających z zagranicy i meldujących się na pobyt stały w województwie przekroczyła o 97 liczbę tych, którzy wymeldowali się z pobytu stałego w związku z wyjazdem poza granice kraju.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie łódzkim według powiatów w okresie styczeń–wrzesień 2011 r. przyjęło wartości dodatnie w sześciu powiatach, tj.: łódzkim wschodnim, zgińskim, pabianickim, piotrkowskim, skierniewickim oraz brzezińskim.

Dane prezentujące ludność w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Stan i ruch naturalny ludności w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

RYNEK PRACY

■ ZATRUDNIENIE

Rok 2011 był drugim z kolei, w którym notowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, a tempo tego wzrostu w kolejnych kwartalnych okresach narastających ulegało powolnemu, lecz systematycznemu zmniejszeniu.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim w 2011 r. ukształtowało się na poziomie 325,9 tys. osób, tj. o 5,0% wyższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 1,7% w 2010 roku). W skali kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,4% (po spadku odpowiednio o 1,0% w 2010 r.).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw^a**

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011		
	w tysiącach				2005 = 100	2010 = 100
Polska	4646,4	5023,4	5260,9	5439,1	117,1	103,4
Łódzkie	271,3	295,5	310,5	325,9	120,1	105,0
Łódź	110,5	116,1	119,6	x	103,0

^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

Wyk. 17. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**

Rok poprzedni = 100

W 2011 r. udział sektora prywatnego ukształtował się na poziomie 86,1% i zmniejszył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,5 pkt. proc. W odniesieniu do roku 2005 udział sektora prywatnego zwiększył się o 2,8 pkt. proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne zatrudnienie wyniosło 280,6 tys. osób, co oznacza wzrost

o 3,1% w stosunku do zanotowanego rok wcześniej oraz o 24,1% w odniesieniu do stanu z roku 2005.

Wyk. 18. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

W roku 2011 udział zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym wyniósł 43,7% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, tj. 142,5 tys. osób, natomiast najmniejszą grupę stanowili zatrudnieni w działalności związanej z informacją i komunikacją (1,4% ogólnej liczby zatrudnionych, tj. 4,5 tys. osób).

Tabl. 5. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	98,0	100,0	100,9	101,7	107,6	106,9	106,1	105,0
w tym:								
Przemysł	95,6	97,9	99,0	100,3	106,0	106,4	105,7	104,0
w tym:								
przetwórstwo przemysłowe	94,6	97,2	98,1	98,6	102,2	101,7	101,7	100,9
Budownictwo	103,2	103,0	103,8	104,2	105,2	105,5	104,2	103,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	97,7	99,7	99,5	100,3	108,6	105,7	105,8	104,8
Transport i gospodarka magazynowa	101,8	102,6	103,1	102,7	111,1	109,7	108,6	110,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	125,2	122,0	124,0	123,7	109,9	121,0	121,9	119,7
Informacja i komunikacja	109,1	107,4	107,3	95,8	96,1	98,3	99,3	111,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	100,6	101,7	101,6	100,7	101,0	100,6	100,4	100,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	103,7	108,8	111,0	112,2	119,0	111,7	107,9	105,1

W porównaniu z rokiem poprzednim, w roku 2011 przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się we wszystkich analizowanych sekcjach PKD 2007. Największy wzrost zanotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 19,7%). Znaczące zmiany zaobserwowano również w informacji i komunikacji (wzrost o 11,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (wzrost o 10,5%), a także administrowaniu i działalności wspierającej (wzrost o 5,1%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2011 r. w województwie łódzkim nadal utrzymywała się niekorzystna sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, przy czym najwyższy wśród osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok. W porównaniu ze stanem z końca 2010 r. odnotowano większe tempo wzrostu liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz spadek zgłoszonej liczby ofert zatrudnienia.

W końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa łódzkiego wyniosła 138,7 tys. osób i była wyższa od zanotowanej przed rokiem (o 7,0 tys. osób, tj. o 5,3%), ale niższa niż w 2005 r. (o 59,8 tys. osób, tj. o 30,1%). Należy podkreślić, że tempo wzrostu w ostatnim roku było szybsze niż rok wcześniej, kiedy to liczba bezrobotnych zwiększyła się o 2,7%. Mniejsze zmiany obserwowano w skali kraju – na koniec 2011 r. liczba bezrobotnych była o 1,4% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 3,3% w 2010 r.), ale w stosunku do 2005 r. spadek wyniósł 28,5% i był nieznacznie mniejszy niż w skali województwa.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001), z późniejszymi zmianami.

Tabl. 6. **Bezrobocie rejestrowane**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
POLSKA				
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1746,6	1954,7	1982,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	2491,2	3042,0	2591,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	3054,1	2979,8	2563,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	158	39	83	90
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	11,2	12,4	12,5

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobocie rejestrowane** (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
ŁÓDZKIE				
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	198,4	123,1	131,6	138,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	184,5	167,5	197,5	169,3
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	204,4	205,0	194,0	162,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	144	46	98	147
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,9	11,2	12,2	12,7
ŁÓDŹ				
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	54,7	28,6	33,7	37,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	44,7	50,7	43,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	54,7	49,0	40,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	105	20	61	89
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	16,4	8,5	10,0	10,8

^a W ciągu roku.

W województwie łódzkim w końcu 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano aż w dwudziestu powiatach, przy czym najwyższy - w bełchatowskim (o 13,3%) oraz w pabianickim (o 12,8%), a najmniejszy - w rawskim (o 0,1%). W powiatach: wieluńskim, tomaszowskim, pączęzańskim i łowickim zanotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych (odpowiednio o 0,1%, 1,6%, 6,4%, 7,5%).

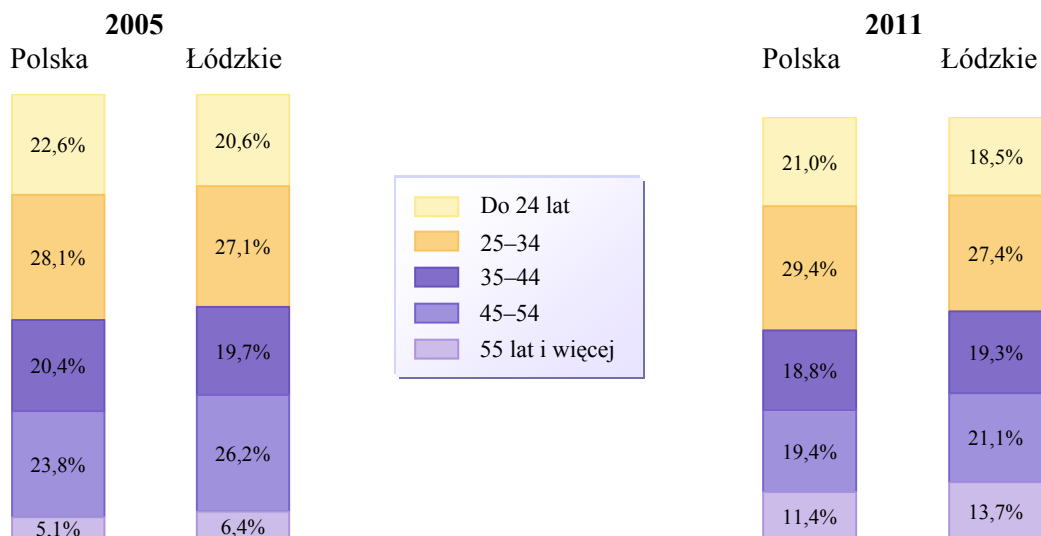
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 83,4% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2010 r. – 83,0%), 84,6% ogółu stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 84,1%), a 33,5% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 33,8%).

W końcu grudnia 2011 r. w województwie łódzkim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety. Stanowiły one 51,3% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 7,3% wyższa niż rok wcześniej. Mniejszy wzrost dotyczył populacji bezrobotnych mężczyzn (o 3,3%), a ich odsetek zmniejszył się w ciągu roku o 1,0 pkt proc. do poziomu 48,7%.

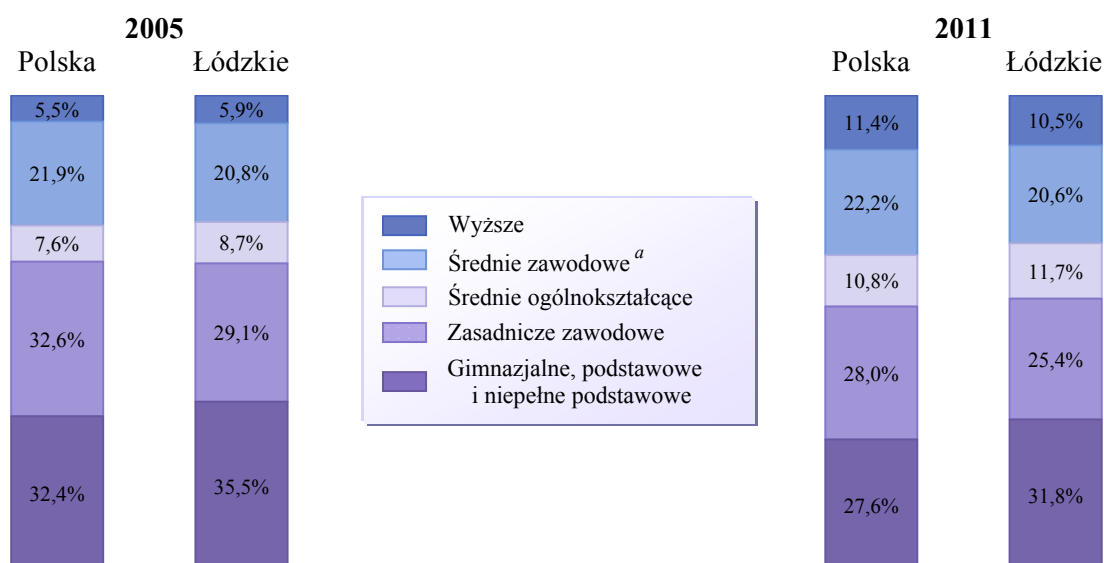
Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2011 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (38,0 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,1 pkt. proc. do 27,4%. Udział bezrobotnych osób w wieku 45-54 lata zmniejszył się o 0,9 pkt. proc. do 21,1%.

Wyk. 19. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Wśród bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy dominują osoby o niskim poziomie kwalifikacji. W 2011 r. dwie najliczniejsze grupy wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 31,8% oraz 25,4% ogółu bezrobotnych). Udział obu wyżej wymienionych grup zmniejszył się w porównaniu z 2010 r., w tym osób z najniższym wykształceniem – o 0,2 pkt. proc. Coraz większe problemy na rynku pracy odczuwały również osoby z wyższym wykształceniem, których zbiorowość w ciągu ostatniego roku zwiększyła się najbardziej (o 10,3%), a ich odsetek wzrósł o 0,6 pkt. proc. do 10,5%.

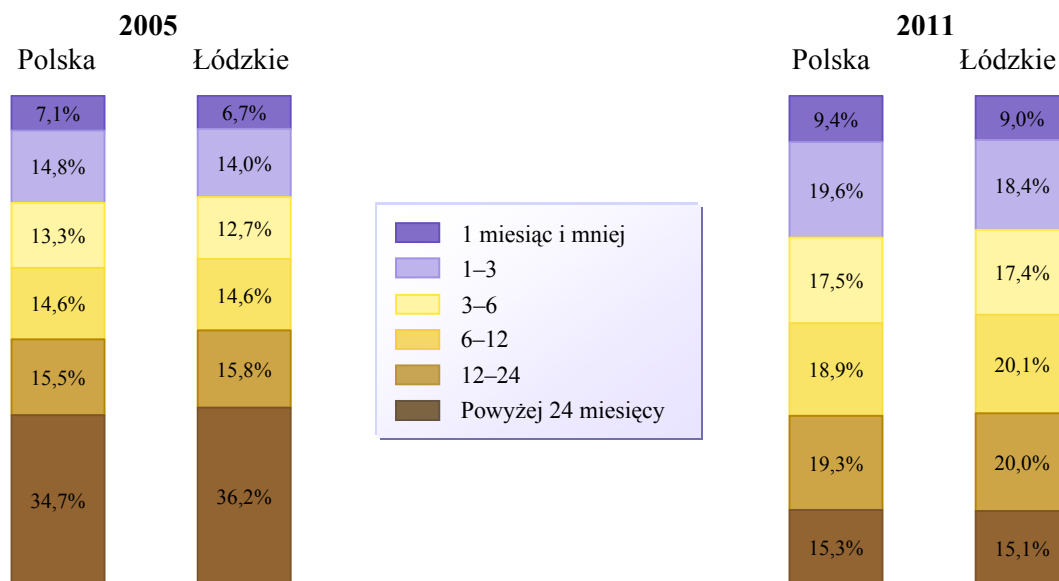
Wyk. 20. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy, największy wzrost (o 39,9%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok, określonych mianem długotrwale bezrobotnych i mających niewielkie szanse na ponowną aktywizację zawodową. Udział tej grupy wśród zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł do 35,1%, tj. o 5,4 pkt. proc. Odsetek osób pozostających bez pracy 1-3 miesiące spadł do 18,4%, tj. o 3,5 pkt. proc.

Wyk. 21. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby z krótkim stażem pracy (1-5 lat) oraz ze stażem 10-20 lat, które łącznie stanowiły prawie 40% ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 21,7% i 16,0%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem powyżej 30 lat (wzrost o 13,2%). Odsetek tej kategorii bezrobotnych wzrósł do 4,2%, tj. o 0,3 pkt. proc.

W województwie łódzkim w końcu grudnia 2011 r. osoby bezrobotne posiadające status bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły 91,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 90,9%). Liczba bezrobotnych we wszystkich kategoriach osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była wyższa niż rok wcześniej, w tym najbardziej wzrosła w przypadku osób bez kwalifikacji zawodowych (o 17,7%). Najliczniejszą grupę stanowili długotrwale bezrobotni - jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r., zwiększył się o 3,9 pkt. proc. do poziomu 49,6%. Zwiększyły się również udziały osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (ich odsetek wzrósł o 0,6 pkt. proc. do 26,0%) oraz samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,4 pkt. proc. do 7,9%). Zmniejszeniu uległy natomiast udziały bezrobotnych: do 25 roku życia (o 0,8 pkt. proc. do 18,5%), bez doświadczenia zawodowego (o 0,6 pkt. proc. do 21,1%) oraz niepełnosprawnych (o 0,2 pkt. proc. do 7,4%).

Tabl. 7. Bezrobocie rejestrowane w województwie łódzkim

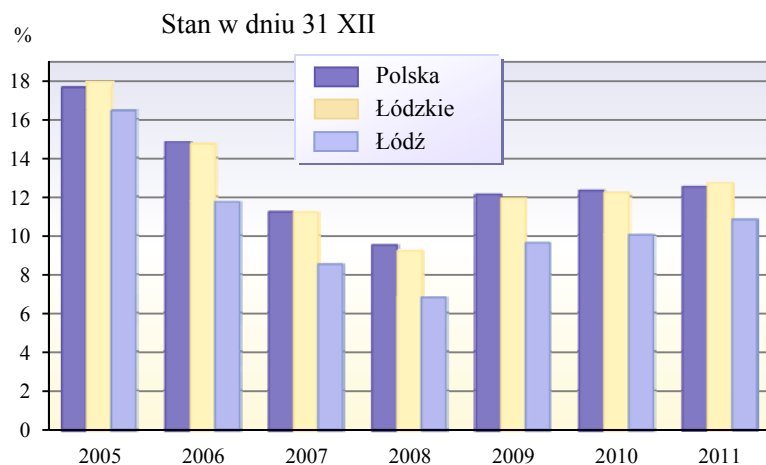
Wyszczególnienie	2009				2010			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	142,7	129,3	123,2	131,6	145,8	132,7	131,3	138,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	119,1	113,7	105,3	102,7	102,1	102,6	106,6	105,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	53,6	42,9	47,1	53,9	48,6	34,7	41,7	44,4
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	101,9	99,0	91,2	98,7	90,6	80,7	88,5	82,4
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	39,0	56,3	53,2	45,5	34,4	47,7	43,1	37,1
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	121,8	114,0	110,0	104,6	88,3	84,7	80,9	81,5
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	14,6	-13,4	-6,2	8,4	14,1	-13,0	-1,4	7,3
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	13,6	12,2	12,3	13,8	13,3	12,2	12,1	12,7

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, zarówno w skali kraju, jak i województwa, w kolejnych miesiącach 2011 r. była wyższa niż rok wcześniej, jednak różnica ta sukcesywnie malała. W końcu grudnia wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 12,5% i wzrósł o 0,1 pkt. proc. w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem, ale był niższy o 5,1 pkt. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. W województwie, w końcu 2011 r., stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie

12,7% i była o 0,5 pkt. proc. wyższa niż rok wcześniej, a w stosunku do roku 2005 była niższa o 5,2 pkt. proc.

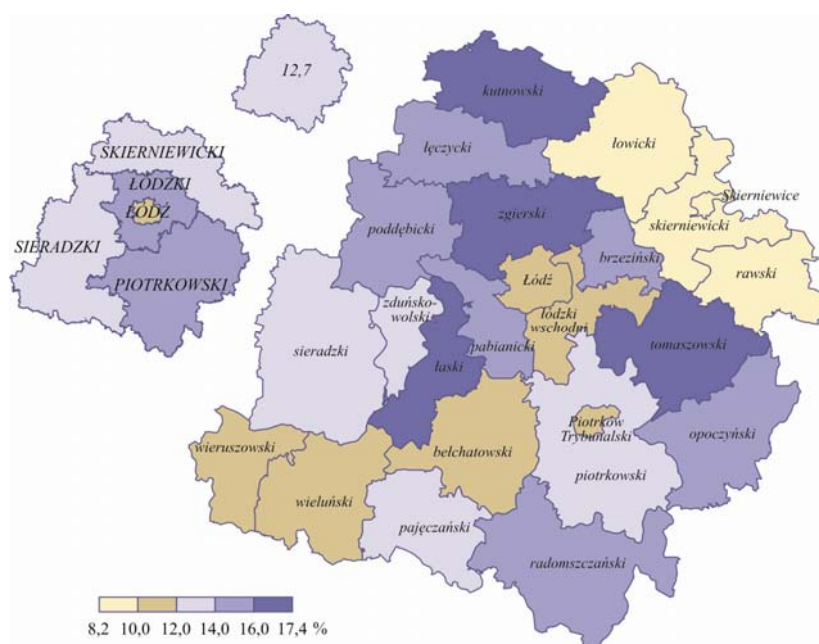
Wyk. 22. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Wzrost omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano aż w osiemnastu powiatach i wyniósł on od 0,1 pkt. proc. w powiecie radomszczańskim, wieruszowskim oraz mieście na prawach powiatu Piotrków Trybunalski do 1,5 pkt. proc. w powiecie pabianickim. Najgłębszy spadek zanotowano

w powiecie pajęczańskim (o 0,9 pkt. proc.), a w powiatach: wieluńskim, kutnowskim oraz rawskim wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed roku. Nadal obserwowano istotne terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach, zarówno w 2010 r., jak i 2011 r., wyniosła 9,9 pkt. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: tomaszowskim (17,4%), kutnowskim (17,4%) oraz łaskim (17,2%), zaś najniższą w powiatach: rawskim (8,6%) i skierniewickim (8,2%).

Wyk. 23. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2011 r.
Stan w dniu 31 XII

W 2011 r. w województwie łódzkim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 169,3 tys. osób i była o 14,3%, mniejsza niż przed rokiem (tj. o 2,8 tys.) oraz o 8,2% niższa w porównaniu z nowo zarejestrowanymi w roku 2005 (tj. o 15,2 tys.).

Najliczniejszą grupę wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (130,4 tys. osób), a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zmniejszył się w stosunku do 2010 r. (o 0,5 pkt. proc.) i wyniósł 77,0%.

Z ewidencji bezrobotnych w województwie łódzkim w ciągu 2011 r. skreślono 162,3 tys. osób, tj. o 16,4% mniej niż przed rokiem oraz o 20,6% mniej niż w analogicznym okresie 2005 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 79,2 tys. osób (wobec 83,5 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 5,7 pkt. proc. do 48,8%. W strukturze osób wykreślonych z ewidencji wzrost udziałów zanotowano również w przypadku osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy (wzrost o 2,0 pkt. proc. do 6,2%), osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (wzrost o 0,6 pkt. proc. do 4,2%), a także osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (wzrost o 0,5 pkt. proc. do 0,9%) oraz osób, które nabyły prawa do świadczenia przedemerytalnego

(wzrost o 0,4 pkt. proc. do 1,4%). Znacząco zmalał natomiast odsetek osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (spadek o 10,8 pkt. proc. do 6,6%).

W 2011 r. w województwie łódzkim bilans bezrobotnych, podobnie jak rok wcześniej, kształtował się niekorzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 7,0 tys. osób więcej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 104,3%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 101,1%. Warto zaznaczyć, że w ciągu całego 2011 r. płynność bezrobocia w województwie była zdecydowanie większa niż przed rokiem, odwrotnie niż to miało miejsce w przypadku kraju.

Powiatowe urzędy pracy w województwie łódzkim w ciągu całego 2011 r. miały do dyspozycji 45,5 tys. ofert pracy, tj. o 32,6% mniej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 147 bezrobotnych (wobec 98 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był wyższy niż w skali kraju. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w powiecie łódzkim wschodnim (30 osób na 1 ofertę), kutnowskim (72 osoby) i łowickim (82 osoby). W Łodzi na 1 ofertę przypadało 89 osób bezrobotnych.

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2011 r. w województwie łódzkim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- nastąpił wzrost bezrobocia; zwiększyła się liczba bezrobotnych oraz wzrosła stopa bezrobocia (tendencja wzrostowa dotyczyła jedynie kobiet pozostających bez pracy),
- zmniejszył się udział zatrudnionych w ogólnej liczbie ludności,
- wzrosło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zwiększyła się liczba biernych zawodowo.

W IV kwartale 2011 roku zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie łódzkim liczyła 1400 tys. osób, a biernych zawodowo – 1031 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (1267 tys. osób) i bezrobotni (133 tys.).

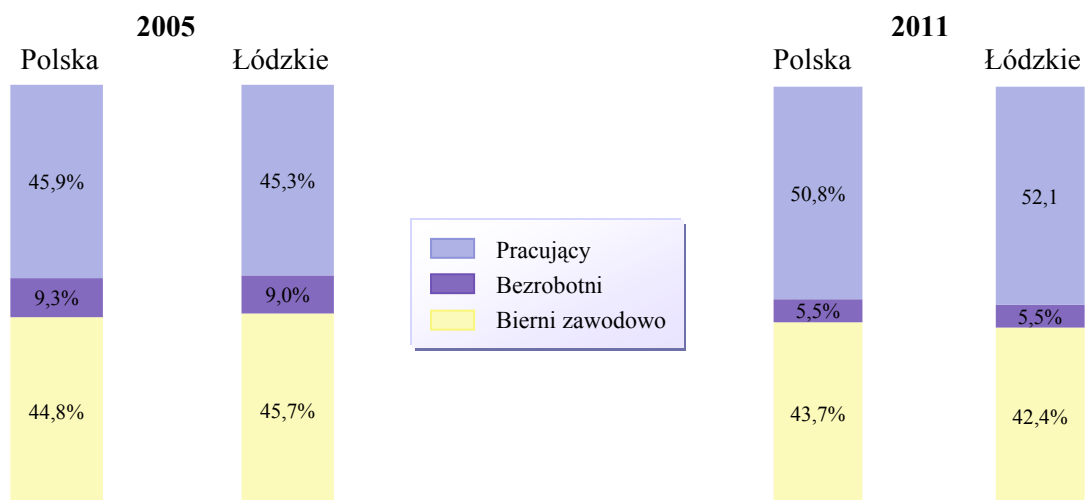
Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
POLSKA				
Aktywni zawodowo w tys.	17283	16986	17724	17951
pracujący	14390	15538	16075	16201
bezrobotni	2893	1448	1649	1750
Bierni zawodowo w tys.	14051	14416	14016	13934
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,2	54,1	55,8	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	45,9	49,5	50,6	50,8
Stopa bezrobocia w %	16,7	8,5	9,3	9,7
ŁÓDZKIE				
Aktywni zawodowo w tys.	1326	1406	1412	1400
pracujący	1106	1301	1284	1267
bezrobotni	221	105	128	133
Bierni zawodowo w tys.	1116	1111	1030	1031
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,1	55,1	54,6	57,6
Wskaźnik zatrudnienia w %	45,3	51,7	52,6	52,1
Stopa bezrobocia w %	16,7	7,5	9,1	9,5

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego, jak i pięć lat wcześniej. W odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. zmniejszył się o 0,5 pkt. proc. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, a wzrósł o 0,3 pkt. proc. odsetek osób bezrobotnych. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. obserwowano wzrost udziału pracujących (o 6,8 pkt. proc.) oraz spadek odsetka bezrobotnych (o 3,6 pkt. proc.).

Wyk. 24. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

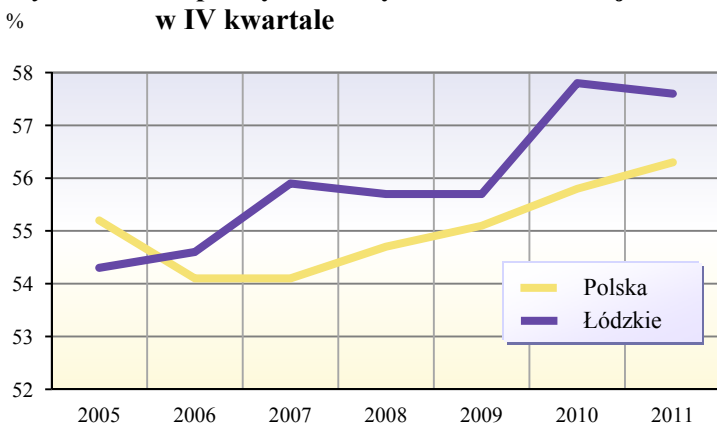
Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2011 r. zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 0,8%. Tendencja spadkowa była wynikiem zmniejszenia się liczby aktywnych zawodowo mężczyzn (o 2,6%), natomiast w przypadku kobiet zaobserwowano wzrost (o 1,3%). W odniesieniu do 2005 roku liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 5,6%.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

W omawianym okresie w województwie współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 57,6% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,3%). W województwie łódzkim

w ujęciu rocznym zaobserwowano spadek aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zmniejszył się o 0,2 pkt. proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2005 r. - zwiększył się o 3,3 pkt. proc. (w skali kraju zaobserwowano wzrost odpowiednio o 0,5 pkt. proc. i 1,1 pkt. proc.). W analizowanym okresie w województwie łódzkim wyższą wartość wskaźnika aktywności

Wyk. 25. **Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale**

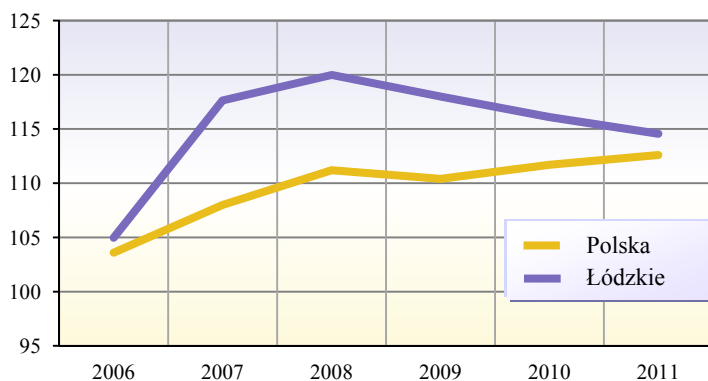

ści zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (63,6% wobec 49,2%).

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Wyk. 26. **Dynamika liczby pracujących w IV kwartale**
IV kwartał 2005 = 100

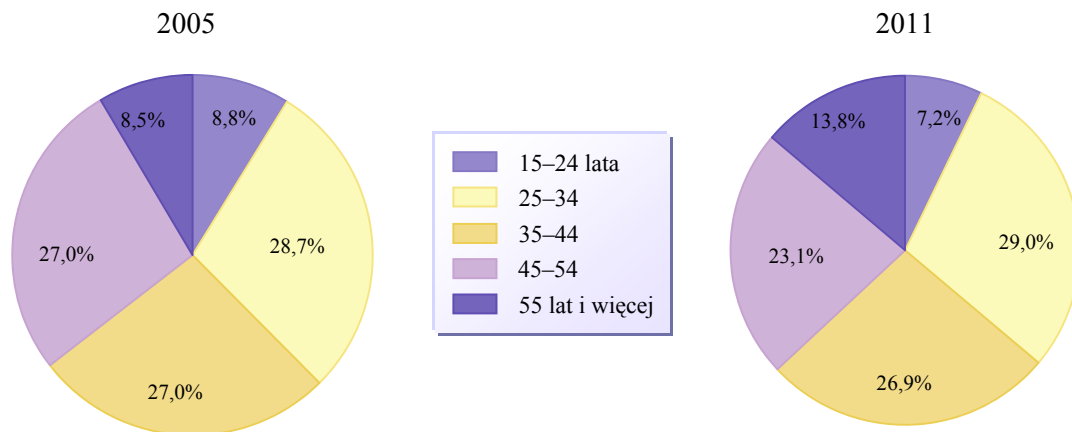

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2011 r. liczyła 1267 tys. i utrzymała się na poziomie zbliżonym do zanotowanego rok wcześniej. Tendencja spadkowa dotyczyła zarówno mężczyzn, jak i kobiet. W porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. omawiana populacja zwiększyła się

o 161 tys. osób (tj. o 14,6%), a obserwowany wzrost dotyczył obydwu płci. W analizowanym okresie w populacji pracujących mniejszy udział (45,1%) miały kobiety.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2011 r., najmniejszy udział w omawianej zbiorowości stanowiły osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (7,2%) oraz 55 lat i więcej (13,8%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek mieściły się w granicach 23,1%-29,0%.

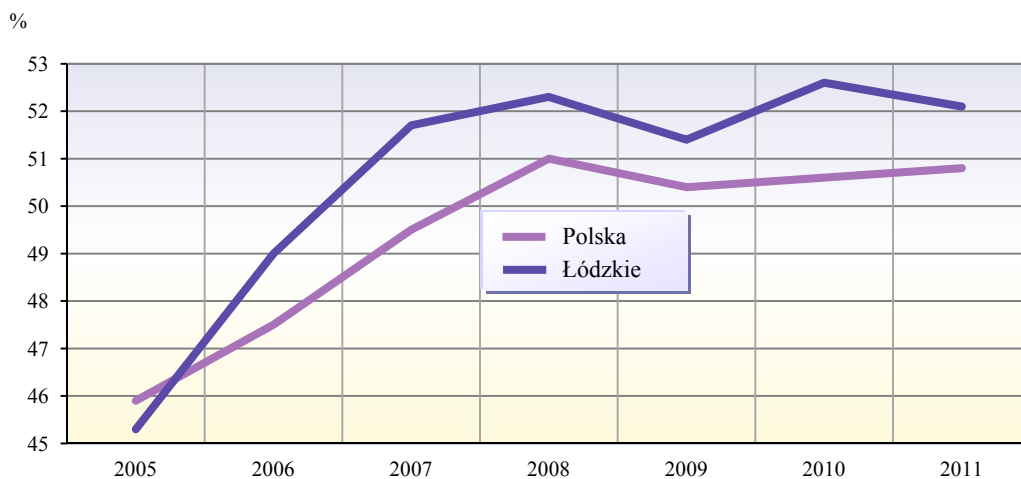
Wyk. 27. **Struktura pracujących według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia w województwie łódzkim wyniósł 52,1% i był o 1,3 pkt. proc. wyższy od średniego w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. zmniejszył się on o 0,5 pkt. proc. (w skali kraju wzrósł o 0,2 pkt. proc.), przy czym obserwowany w tym czasie spadek dotyczył, zarówno mężczyzn, jak i kobiet.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

Wyk. 28. **Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale**

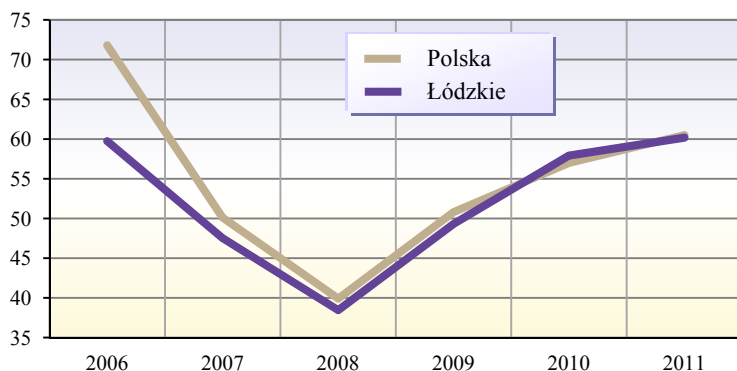

W IV kwartale 2011 r. liczba bezrobotnych w województwie łódzkim wyniosła 133 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrosła o 5 tys. osób. Tendencja wzrostowa dotyczyła jedynie populacji kobiet, natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się.

W porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 88 tys. (o 39,8%). W IV kwartale 2011 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w województwie łódzkim większość (51,1%) stanowiły kobiety.

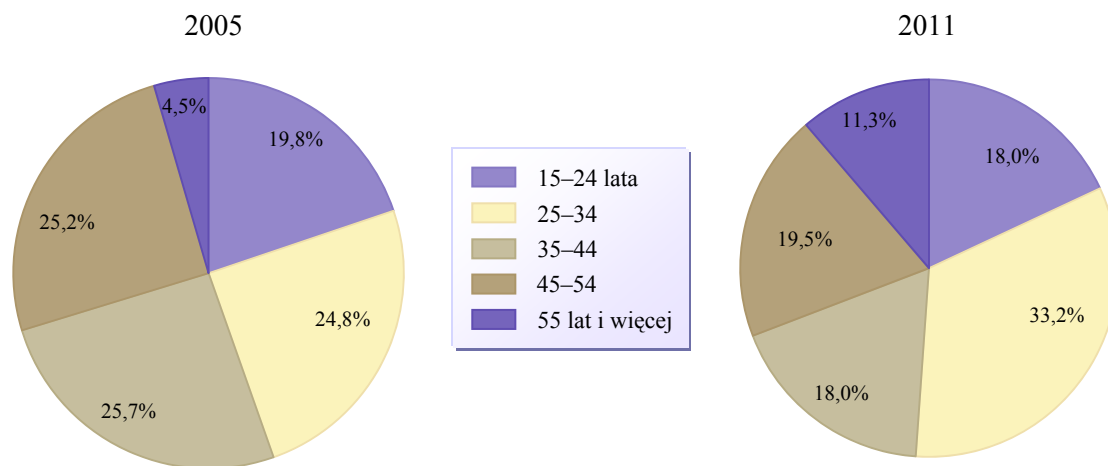
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wyk. 29. **Dynamika liczby bezrobotnych w IV kwartale**
IV kwartał 2005 = 100

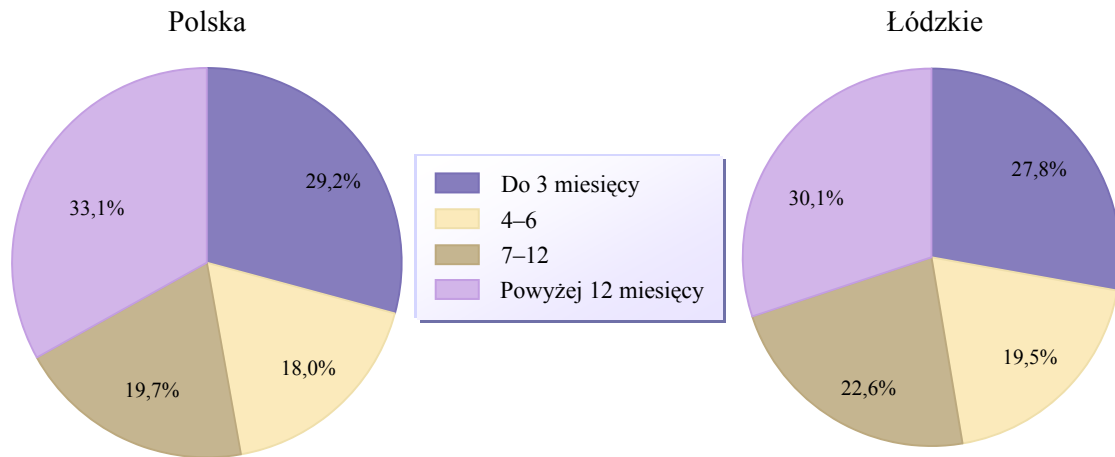
Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie łódzkim w IV kwartale 2011 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25-34 lata (33,1% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55-letnie i starsze (11,3%).

Wyk. 30. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2011 r. w województwie łódzkim wyniósł 10,6 miesiąca (w kraju – 11,1 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten uległ wydłużeniu o 0,7 miesiąca (w Polsce - dłuższy o 0,9 miesiąca). W analizowanym okresie w województwie łódzkim liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 40 tys. i stanowiła 30,1% ogółu bezrobotnych (wobec 28,9% rok wcześniej). W kraju w IV kwartale 2011 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 33,1% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 3,7 pkt. proc.

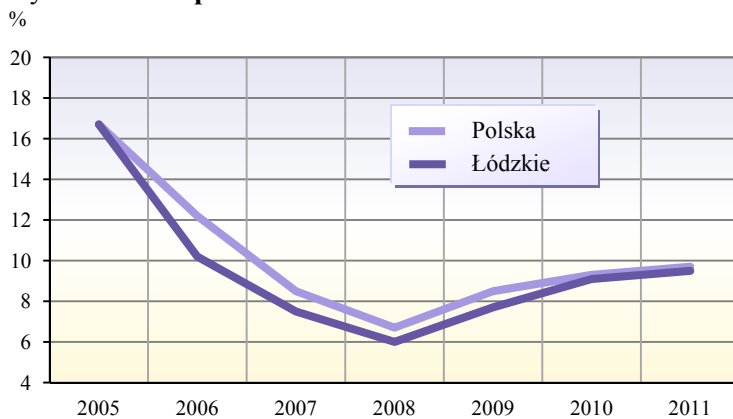
Wyk. 31. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2011 r.**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2011 r. w województwie łódzkim ukształtowała się na poziomie 9,5% i była o 0,2 pkt. proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Na przestrzeni roku w województwie wzrosła o 0,4 pkt. proc. (w Polsce – również o 0,4 pkt. proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2005 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia o 7,2 pkt. proc. (w kraju – o 7,0 pkt. proc.). W IV kwartale 2011 r. w województwie łódzkim analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 8,5%, a wśród kobiet – 10,6%.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

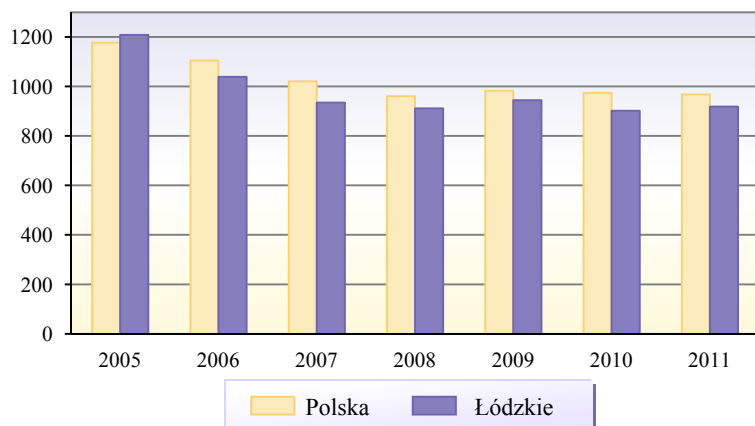
Wyk. 32. **Stopa bezrobocia w IV kwartale**

W IV kwartale 2011 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1031 tys. osób i stanowiła 42,4% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,7%. Na przestrzeni roku liczba nieaktywnych zawodowo w województwie łódzkim zwiększyła się o 0,1%, natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2005 r. była niższa o 7,6%. W skali kraju w tym samym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,6% i 0,8%. Większość populacji osób nieaktywnych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2011 r. wyniósł 62,6%.

W IV kwartale 2011 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1031 tys. osób i stanowiła 42,4% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,7%. Na przestrzeni

Wyk. 33. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

1000 pracujących przypadało mniej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju, natomiast w analogicznym okresie 2005 r. sytuacja kształtowała się odwrotnie.

W IV kwartale 2011 r. w województwie łódzkim na 1000 pracujących przypadało 919 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 902 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2005 r. – 1209 osób. W IV kwartale 2011 r., podobnie jak roku 2010, w województwie na

Dane prezentujące rynek pracy w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Popyt na pracę w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa łódzkiego w 2011 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Systematyczny wzrost wynagrodzenia notowano w kolejnych okresach. W porównaniu z 2010 r. zwiększył się również czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw oraz średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw^a**

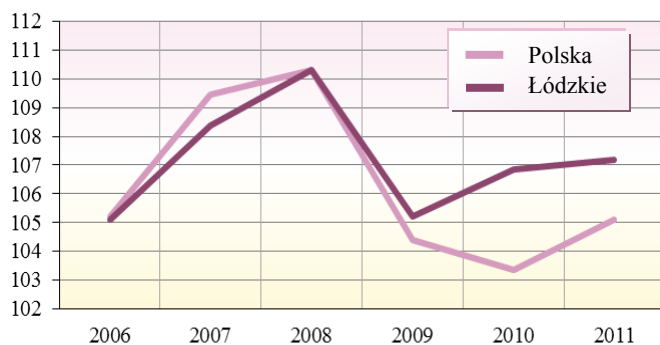
Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011		
	w złotych			2005=100	2010=100	
Polska	2502,79	2881,93	3429,64	3604,02	144,0	105,1
Łódzkie	2107,97	2401,66	2978,57	3192,09	151,4	107,2
Łódź	2544,85	3109,47	3197,77	x	102,8

^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

W 2011 r. w województwie łódzkim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3192,09 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 7,2%. W kraju przeciętna płaca brutto wyniosła 3604,02 zł, co oznacza wzrost o 5,1% w odniesieniu do notowanej przed rokiem.

***Przeciętne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

Wyk. 34. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
Rok poprzedni = 100

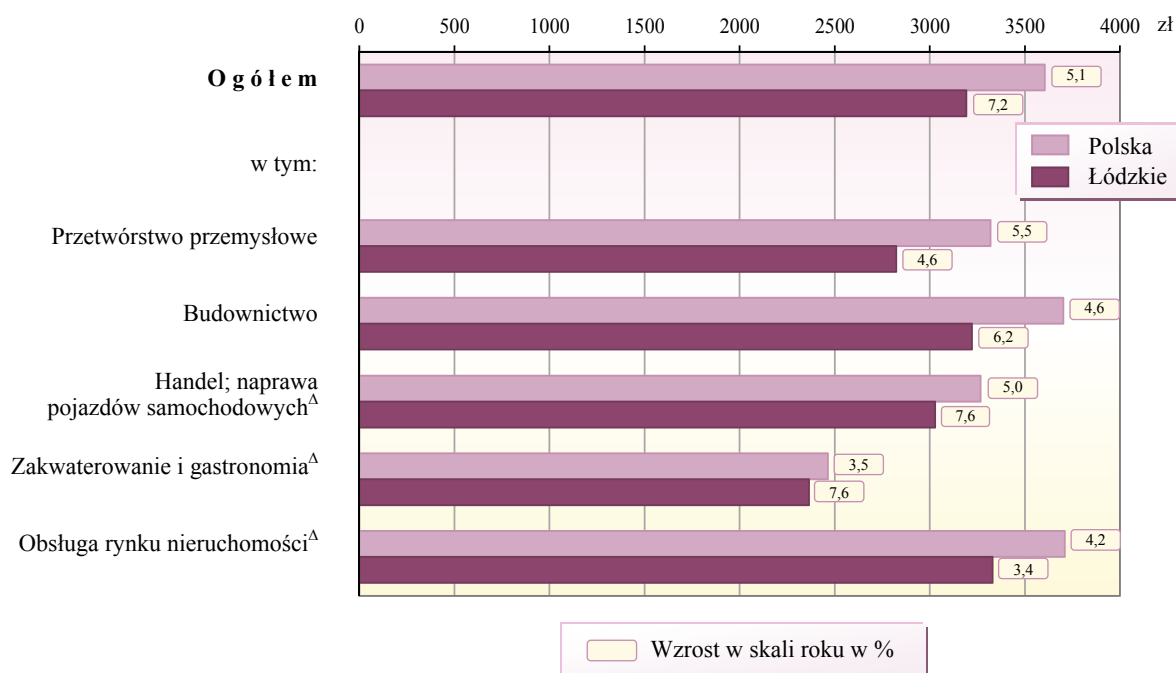

W województwie łódzkim w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło kwotę 5078,04 zł i zwiększyło się o 12,1% w stosunku do poprzedniego roku. W sektorze prywatnym przeciętna płaca ukształtowała się na poziomie 2887,78 zł i była o 4,7% wyższa od zanotowanej w 2010 r.

Tabl. 10. **Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim**

Sekcje	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	105,3	105,7	106,2	106,8	107,7	108,3	108,2	107,2
w tym:								
Przemysł	106,5	107,2	108,3	109,6	110,3	110,5	109,6	107,9
w tym:								
przetwórstwo przemysłowe	105,5	106,8	107,2	107,4	105,5	105,4	105,0	104,6
Budownictwo	99,6	99,9	100,8	101,1	106,2	106,0	105,9	106,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	102,8	103,9	103,9	103,5	108,2	107,6	107,5	107,6
Transport i gospodarka magazynowa	103,1	103,5	103,6	104,4	101,9	103,1	104,2	103,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	127,4	125,4	123,6	129,4	101,3	101,9	110,8	107,6
Informacja i komunikacja	101,8	101,4	102,4	105,8	113,7	117,6	117,2	113,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	103,7	103,6	104,1	104,5	103,2	103,1	103,2	103,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	111,5	107,2	104,6	103,8	98,8	101,7	103,5	101,8

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw w województwie, przy czym najwyższy notowano w sekcjach: informacja i komunikacja (o 13,9%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 7,6%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 7,6%).

Wyk. 35. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.**

W omawianym okresie najwyższe kwoty przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (przekroczyły one odpowiednio o 66,2% i 21,0% średnią płacę w województwie). Najniższy poziom wynagrodzeń wystąpił w administrowaniu i działalności wspierającej oraz zakwaterowaniu i gastronomii (odpowiednio o 37,6% i 26,0% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2011 r. w jednostkach sektora przedsiębiorstw województwa łódzkiego przepracowano łącznie 576,2 mln godzin, tj. o 4,5% więcej niż przed rokiem. Przepracowany czas zwiększył się zarówno w sektorze publicznym, jak i w sektorze prywatnym (odpowiednio o 10,2% i 3,7%). Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 251,7 mln (43,7% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 102,1 mln (17,7%), zaś najmniej w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją – 7,5 mln (1,3%) oraz w informacji i komunikacji – 7,9 mln (1,4%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. wyniósł 147,3 godziny.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie wyniosło 21,67 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 38,06 zł, a w sektorze prywatnym – 19,31 zł. W porównaniu z 2010 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 7,6% (w sektorze publicznym – o 19,9%, a w prywatnym – o 4,1%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja – 36,20 zł oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 27,22 zł, natomiast najniższe zanotowano w administrowaniu i działalności wspierającej – 12,48 zł oraz w zakwaterowaniu i gastronomii – 15,39 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie łódzkim w 2011 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż przed rokiem. Spadek liczby świadczeniobiorców obserwowano w kolejnych okresach narastających omawianego roku. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów w skali roku miała wpływ malejąca zbiorowość rolników indywidualnych, a także spadek liczby świadczeniobiorców ZUS.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnego świadczenia emerytalno-rentowego brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS, niż te wypłacane rolnikom indywidualnym.

W 2011 r. w województwie łódzkim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 639,5 tys. osób i była niższa zarówno od notowanej przed rokiem (o 14,3 tys. osób, tj. o 2,2%), jak i w 2006 r. (o 17,3 tys. osób, tj. o 2,6%). W skali kraju – w omawianym roku świadczenia wypłacano przeciętnie 8740,8 tys. osób, czyli o 2,4% mniej niż w roku poprzednim i o 0,7% mniej niż w 2006 r.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2007	2010	2011		
				ogółem	2006 =100	2010 =100
POLSKA ^a						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:						
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS.....	7217,4	7303,2	7491,4	7414,2	102,7	99,0
rolników indywidualnych	1586,0	1530,2	1374,6	1326,6	83,6	96,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1214,75	1251,74	1588,95	1669,22	137,4	105,1
w tym emerytura	1310,75	1346,42	1698,35	1783,06	136,0	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	802,52	813,93	954,68	986,24	122,9	103,3
w tym emerytura	841,06	852,20	996,18	1028,51	122,3	103,2
ŁÓDZKIE						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:						
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS.....	521,6	525,8	537,8	528,0	101,2	98,2
rolników indywidualnych	135,2	130,2	116,0	111,5	82,5	96,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1133,48	1166,95	1481,17	1554,27	137,1	104,9
w tym emerytura	1221,36	1253,79	1581,99	1658,66	135,8	104,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	785,74	797,51	940,86	973,40	123,9	103,5
w tym emerytura	814,24	824,33	967,41	999,14	122,7	103,3

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

W 2011 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie łódzkim w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 7,3% i obniżył się o 0,1 pkt. proc. w porównaniu z 2010 r. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa stanowili 7,1% całej populacji w kraju (5 miejsce wśród wszystkich województw), a biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS województwo łódzkie znalazło się na 4 pozycji, z udziałem 8,4%.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

W 2011 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 528,0 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem (o 1,8%), ale więcej niż w 2006 r. (o 1,2%). Liczba emerytów spadła o 1,5% w stosunku do 2010 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek liczby osób pobierających renty rodzinne (o 0,4%), zmniejszyła się też przeciętna

liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 5,0%). W 2011 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (71,6% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (12,9%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie łódzkim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	659,1	657,6	655,7	653,8	645,6	644,2	642,0	639,5
analogiczny okres poprzedniego roku=100	99,3	99,1	98,8	98,6	98,0	98,0	97,9	97,8
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.: pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	541,3	540,4	539,1	537,8	532,6	531,7	530,0	528,0
analogiczny okres poprzedniego roku=100	100,1	99,8	99,4	99,2	98,4	98,4	98,3	98,2
rolników indywidualnych	117,8	117,2	116,6	116,0	113,0	112,5	112,0	111,5
analogiczny okres poprzedniego roku=100	96,0	96,1	96,0	96,0	95,9	96,0	96,1	96,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1437,64	1463,05	1473,71	1481,17	1523,87	1542,80	1549,53	1554,27
analogiczny okres poprzedniego roku=100	107,2	106,5	106,4	106,4	106,0	105,5	105,1	104,9
rolników indywidualnych	919,34	933,39	938,14	940,86	958,77	967,98	971,33	973,40
analogiczny okres poprzedniego roku=100	105,8	105,3	105,1	105,0	104,3	103,7	103,5	103,5

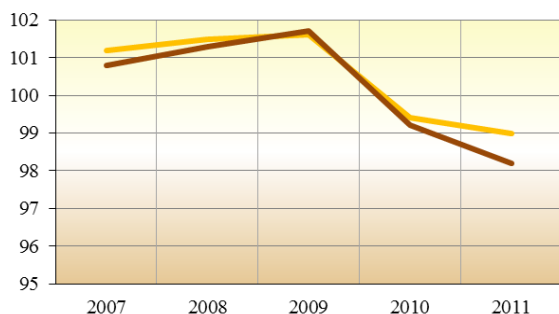
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnień do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. W przypadku wszystkich kategorii świadczeniobiorców zanotowano zmniejszenie ich liczebności w porównaniu z 2010 r. Emerytury

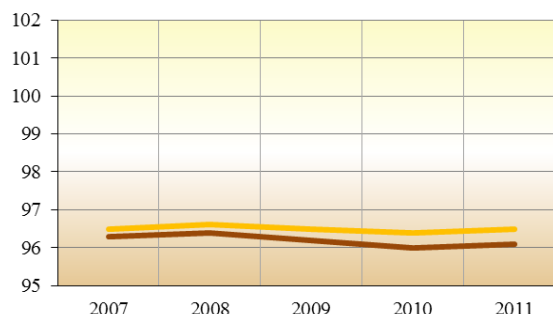
i renty rolnicze w 2011 r. pobierało 111,5 tys. osób (o 3,9% mniej niż przed rokiem i o 17,5% mniej w stosunku do 2006 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 5,3%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy, natomiast zbiorowość osób korzystających z rent rodzinnych zmalała o 1,4%. Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się również nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 83,8%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,3% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wyk. 36. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**
Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — Łódzkie

W województwie łódzkim w 2011 r. poziom przeciętnego miesięcznego świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez ZUS wyniósł 1554,27 zł i był wyższy o 4,9% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 5,1%).

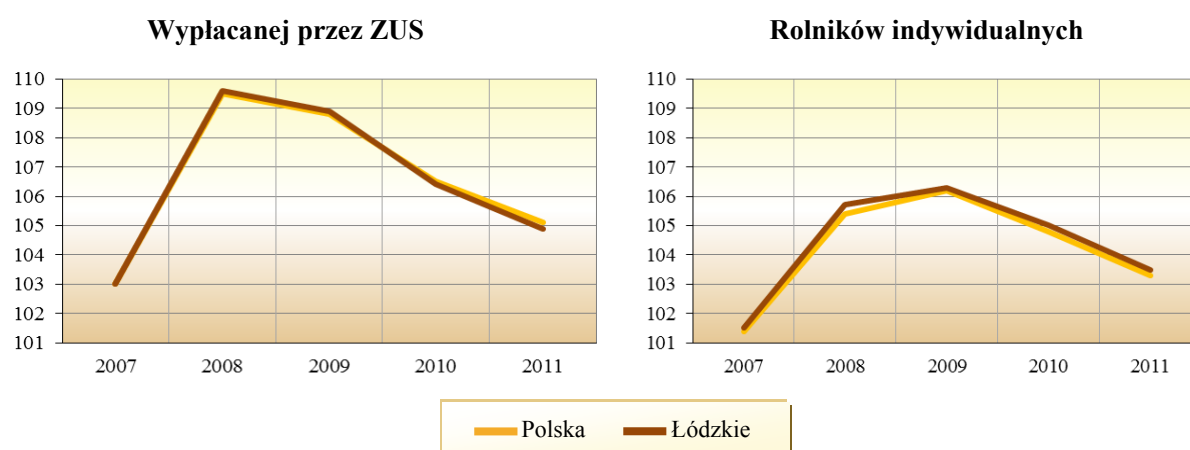
Tego samego rodzaju świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 973,40 zł i zwiększyło się o 3,5% w ciągu roku.

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich rodzajów świadczeń, zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS, niż to samo świadczenie z KRUS. W ostatnim roku różnica wyniosła 1,4 pkt. proc. w województwie i 1,8 pkt. proc. w kraju. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu ostatniego roku odnotowano w województwie w przypadku renty rodzinnej rolników indywidualnych (o 6,1%), a w kraju – przeciętnej emerytury wypłacanej przez ZUS (o 5,0%).

Wyk. 37. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**
Rok poprzedni = 100

Pod względem poziomu przeciętnej emerytury i renty realizowanej przez ZUS, województwo łódzkie znajdowało się na 8 miejscu w kraju (wzrost o jedną pozycję w porównaniu z 2010 r.), a analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych, podobnie jak rok wcześniej, uplasowało łódzkie na 11 miejscu wśród innych województw. Wszystkie świadczenia wypłacane przez ZUS w województwie oscylowały poniżej średniej krajowej (różnice wahały się od 7,0% przy emeryturach do 13,5% w przypadku rent z tytułu niezdolności do pracy). W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano mniejsze odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń, gdzie przeciętna emerytura była niższa od średniej krajowej o 2,9%, natomiast renta rodzinna była wyższa od średniej krajowej o 5,5%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie łódzkim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

CENY

W województwie łódzkim w 2011 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był szybszy od notowanego w 2010 r. Ceny konsumpcyjne wzrosły, w porównaniu z rokiem poprzednim, w większym stopniu niż w skali kraju. Podobnie jak w Polsce, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w zakresie transportu, mieszkań oraz żywności i napojów bezalkoholowych.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim w 2011 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 4,4% (wobec wzrostu o 4,3% średnio dla Polski). W województwie najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 7,9%),

mieszkaniami (o 6,0%) oraz żywnością i napojami bezalkoholowymi (o 5,8%). Mniej niż w poprzednim roku płacono za odzież i obuwie (spadek o 1,2%). Podobne tendencje, choć w nieco mniejszym nasileniu,

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

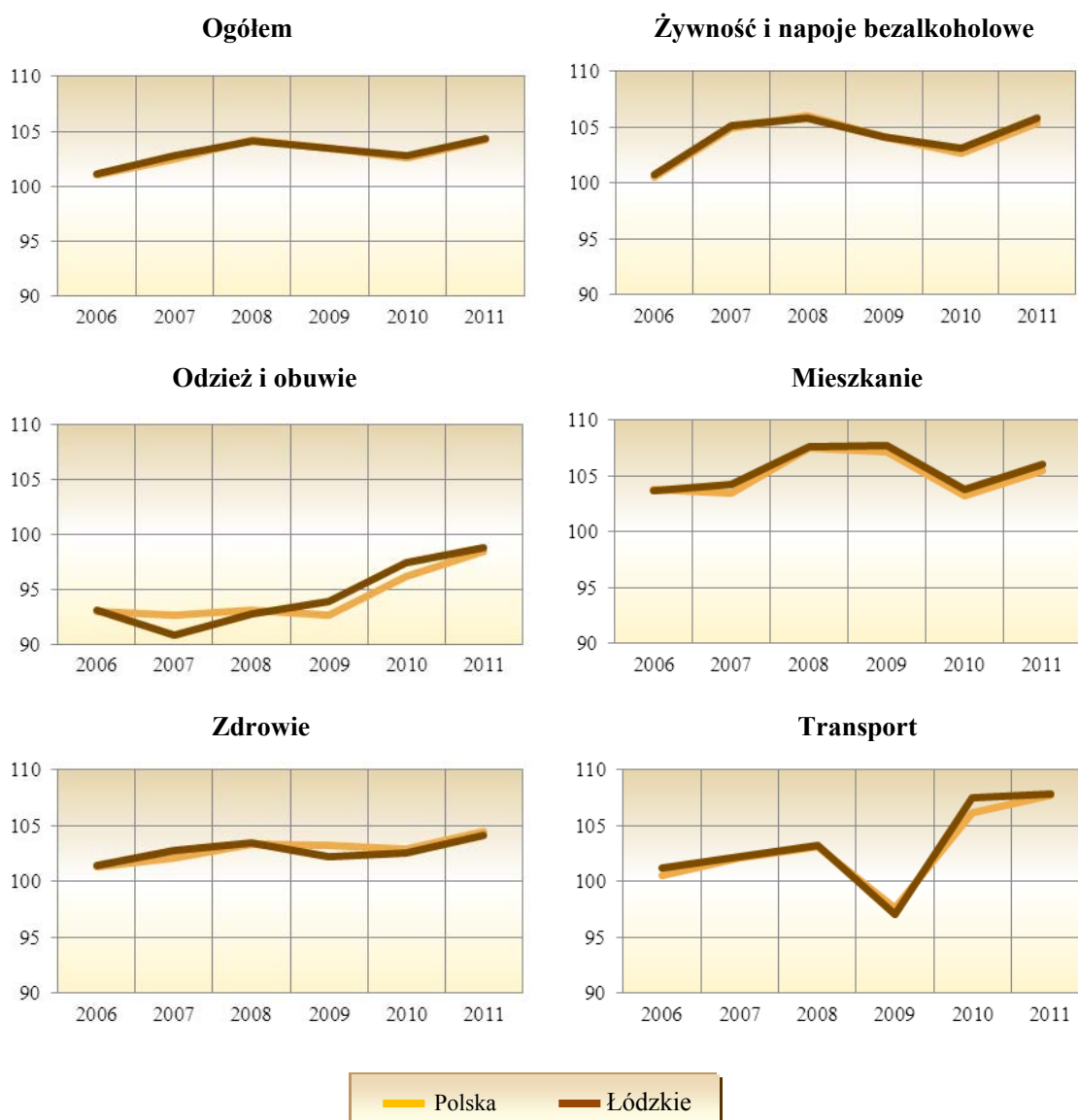
obserwowano w skali kraju. Wzrost cen w województwie łódzkim był wolniejszy niż w kraju jedynie w przypadku towarów i usług związanych ze zdrowiem (4,1%, wobec 4,5% w kraju), a w zakresie rekreacji i kultury nie odnotowano zmiany cen w skali roku (w kraju wzrost o 0,5%).

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
	rok poprzedni = 100			
POLSKA				
O g ó ł e m	102,1	102,5	102,6	104,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	104,9	102,7	105,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	103,3	105,3	103,7
Odzież i obuwie	94,6	92,6	96,2	98,5
Mieszkanie	103,3	103,5	103,3	105,5
Zdrowie	102,6	102,1	102,9	104,5
Transport	104,9	102,1	106,2	107,7
Rekreacja i kultura	100,6	100,2	99,7	100,5
Edukacja	103,2	101,6	102,7	103,4

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
	rok poprzedni = 100			
ŁÓDZKIE				
Ogółem	102,0	102,8	102,8	104,4
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,4	105,1	103,1	105,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,0	103,7	105,8	104,3
Odzież i obuwie	93,7	90,8	97,4	98,8
Mieszkanie	103,2	104,3	103,8	106,0
Zdrowie	102,3	102,8	102,6	104,1
Transport	103,1	102,2	107,5	107,9
Rekreacja i kultura	100,6	100,7	97,8	100,0
Edukacja	102,4	101,2	103,7	103,7

Wyk. 38. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Rok poprzedni = 100

W 2011 r. największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w IV kwartale (o 4,9%), najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 9,8%), których ceny znacząco rosły także w pozostałych kwartałach 2011 r. W IV kwartale notowano również wysoki wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem i zdrowiem, przy czym wzrost dynamiki utrzymywał się od I do IV kwartału 2011 r. We wszystkich analizowanych okresach zaobserwowano wzrost ceny żywności i napojów bezalkoholowych, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług w zakresie edukacji. Jedynie w grupie odzież i obuwie utrzymywał się spadek cen (z wyjątkiem II kwartału). Jednorazowo (w I kwartale) spadły ceny towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury.

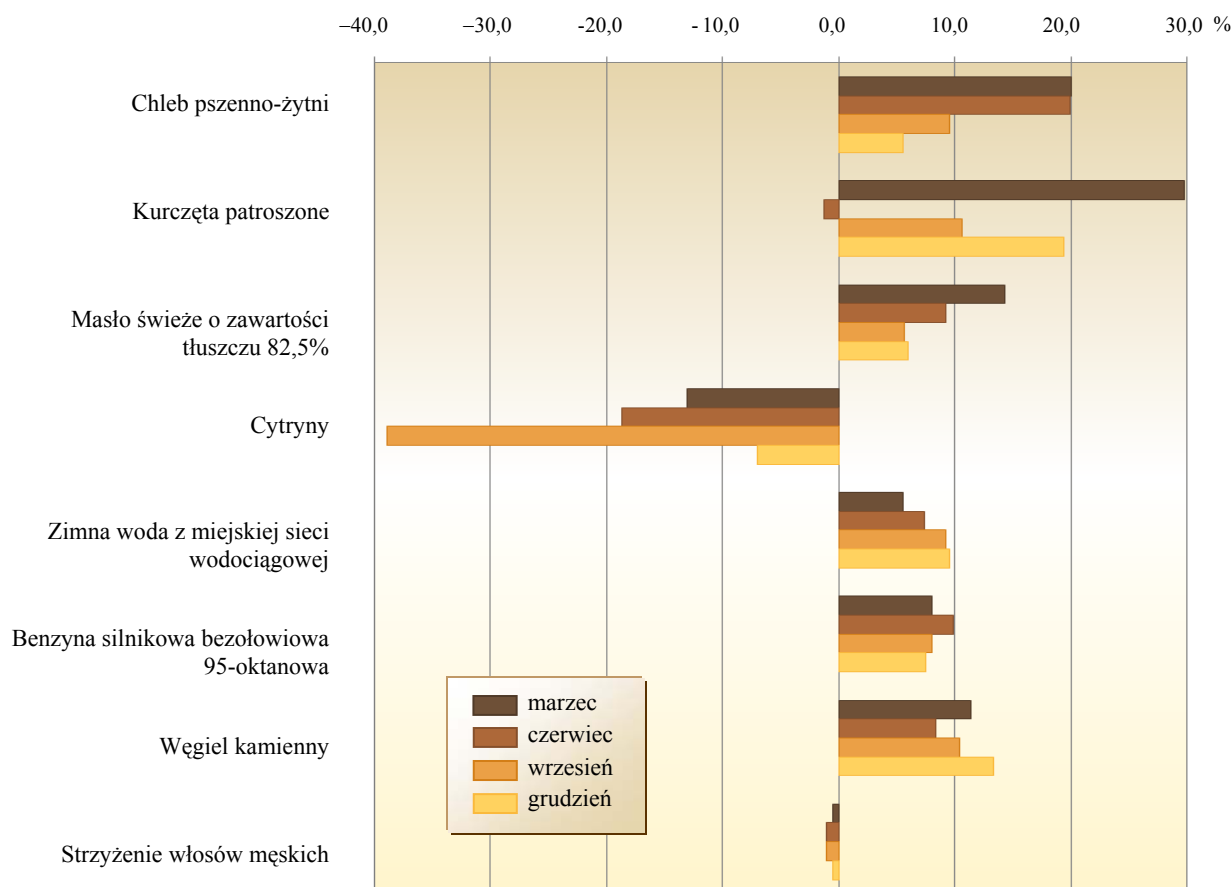
Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	103,2	102,4	102,3	103,1	103,8	104,8	104,3	104,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,8	101,3	103,4	104,8	105,6	107,9	104,8	104,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	108,0	107,7	103,7	103,8	104,2	103,3	104,9	104,6
Odzież i obuwie	96,6	97,4	97,8	98,0	97,5	100,8	98,5	98,2
Mieszkanie	104,0	103,6	103,7	104,1	105,4	105,5	106,2	106,7
Zdrowie	102,0	102,5	103,0	102,8	102,9	103,4	103,9	106,1
Transport	110,8	109,2	104,2	106,2	107,7	107,1	107,0	109,8
Rekreacja i kultura	98,6	96,7	96,9	99,1	97,9	100,4	100,9	101,0
Edukacja	103,4	103,8	105,3	102,5	103,2	103,4	103,6	104,7

W grudniu 2011 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie łódzkim najbardziej podrożał cukier (o 34,5%), kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic” (o 29,2%) oraz mięso wołowe z kością – rost-bef (o 20,5%). Zdecydowanie mniej niż przed rokiem płacono m.in. za ziemniaki (o 53,3%), cebulę (o 42,4%) oraz marchew (o 25,4%). W grupie artykułów nieżywnościowych znacząco zdrożał garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny (o 35,7%), podkoszulek męski bawełniany, krótki rękaw (o 15,5%) oraz benzyna silnikowa bezołowiowa 95-oktanowa (o 13,3%). W wyniku wzrostu cen paliw, wzrosły ceny w zakresie transportu. Pasażerowie płacili w grudniu 2011 r. o 7,0% więcej za bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim niż rok wcześniej.

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

Wyk. 39. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie łódzkim w 2011 r.**

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011	
	w złotych				2010 = 100
POLSKA					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,33	1,74	2,08	2,25	108,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,63	5,79	5,96	7,12	119,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy)					
– za 1 kg	13,07	13,69	13,68	15,34	112,1
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,67	20,15	21,65	22,95	106,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości					
tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,78	2,67	2,78	104,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5%					
– za 200 g	3,10	4,11	4,27	4,63	108,4
Cebula – za 1 kg	1,20	1,55	2,25	1,40	62,2
Ziemiaki – za 1 kg	0,89	0,75	1,43	0,74	51,7

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011	
	w złotych				2010 = 100
POLSKA (dok.)					
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	2,95	2,94	3,95	134,4
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,20	3,64	3,73	102,5
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny – za 1 kpl.	458,31	456,73	467,17	484,87	103,8
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,77	152,59	164,09	172,72	105,3
Proszek do prania – za 400 g	4,02	4,43	4,46	100,7
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	14,83	17,89	18,61	104,0
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,94	2,02	2,23	2,46	110,3
Bilet normalny do kina	12,72	13,56	15,23	15,89	104,3
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	51,31	56,26	69,63	74,13	106,5
ŁÓDZKIE					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,25	1,74	2,18	2,30	105,5
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,66	5,84	5,83	6,96	119,4
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,75	13,73	14,29	15,43	108,0
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,84	19,70	20,59	22,64	110,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,46	2,77	2,60	2,80	107,7
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,23	4,05	4,33	4,59	106,0
Cebula – za 1 kg	1,17	1,48	2,24	1,29	57,6
Ziemiaki – za 1 kg	0,88	0,66	1,35	0,63	46,7
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,11	2,98	3,04	4,09	134,5
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,12	3,50	3,62	103,4
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny – za 1 kpl.	475,89	451,17	387,0	525,14	135,7
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,25	168,42	189,64	191,56	101,0
Proszek do prania – za 400 g	5,36	4,31	4,40	102,1
Ciepła woda – za 1 m ³	13,17	13,66	17,16	18,67	108,8
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,91	1,95	2,13	2,28	107,0
Bilet normalny do kina	12,71	13,83	16,67	18,10	108,6
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	51,92	55,93	69,64	72,86	104,6

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Przygotowania pól pod zasiewy ozimin jesienią 2010 r. przebiegały z opóźnieniem, nadmiar wilgoci początkowo utrudniał prowadzenie orki przedsięwziętych i siewów ozimin.

Pogoda w październiku i listopadzie sprzyjała wegetacji ozimin i umożliwiała wykonywanie bieżących prac polowych. Poziom temperatury oraz dobre uwilgotnienie gleby utrzymujące się aż do II dekady listopada stwarzały odpowiednie warunki dla wzrostu zbóż oraz rzepaku i rzepiku.

Występujące na początku grudnia znaczne ochłodzenie oraz opady deszczu ze śniegiem przyczyniły się do zahamowania procesów życiowych i wejścia roślin w stan zimowego spoczynku. Uprawy ozime wysiane jesienią 2010 r. były właściwie wyrosnięte i dobrze rozkrzewione, a warunki atmosferyczne aż do I dekady stycznia były dla nich korzystne i nie stwarzały większych zagrożeń.

W II dekadzie stycznia znaczny wzrost temperatury powietrza przyczynił się do zakłócenia zimowej przerwy w wegetacji ozimin, powodując ich osłabienie oraz zmniejszenie zimotrwałości oraz mrozoodporności, a topniejący na polach śnieg powodował miejscowe zastoiska wody i lodu, uszkadzając uprawy ozime. Dodatkowo występujące pod koniec stycznia i na początku lutego silne i porywiste wiatry, przy ujemnej temperaturze powietrza, powodowały wysmalanie roślin na plantacjach bez okrywy śnieżnej.

Na przełomie lutego i marca nastąpił ponownie okres znacznych spadków temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, wpływając ujemnie na zimowanie roślin.

Warunki atmosferyczne od II dekady marca były na ogół korzystne dla ozimin, a wzrost temperatury powietrza i gleby pod koniec miesiąca spowodował wznowienie procesów fizjologicznych oraz ruszenie wegetacji upraw ozimych i na trwałych użytkach zielonych. Występujące w II i III dekadzie marca opady deszczu przyczyniły się do dobrego, a miejscami nawet nadmiernego uwilgotnienia wierzchniej warstwy gruntu.

Do siewów i sadzenia roślin uprawnych przystąpiono pod koniec marca, a powszechnie na początku kwietnia, tj. w podobnym terminie jak w roku ubiegłym. Ocieplenie w II dekadzie kwietnia oraz dobre uwilgotnienie gleby wpłynęło na przyspieszenie tempa wzrostu i rozwoju upraw ozimych, a także na dobre i wyrównane wschody zbóż jarych. Do końca kwietnia zasadzono ziemniaki, wysiano buraki cukrowe i przystąpiono do siewów kukurydzy.

Maj charakteryzował się bardzo zróżnicowaną temperaturą. Na początku miesiąca występujące duże przymrozki i miejscowe opady śniegu spowodowały znaczne uszkodzenia upraw ogrodniczych, a miejscami również upraw rolnych. Wysoka temperatura w II połowie maja, zwłaszcza w III dekadzie, wpłynęła bardzo korzystnie na wzrost i wegetację upraw jarych oraz poprawę i wyrównanie stanu upraw ozimych.

Pogorszenie warunków wilgotnościowych w czerwcu spowodowało przyspieszenie i skrócenie wegetacji, zarówno zbóż, jak i rzepaku. Występujące pod koniec tego miesiąca i w lipcu częste oraz obfite opady utrudniały lub uniemożliwiały przeprowadzenie wcześniejszych żniw oraz sianokosów, powodując podtapianie pól, a nawet zalania użytków zielonych.

Ciepła, słoneczna i bezdeszczowa pogoda w sierpniu stwarzała na ogół dobre warunki dla przeprowadzenia prac polowych, a przede wszystkim ukończenia żniw i zbiorów II pokosu siana oraz przygotowania stanowisk pod siewy ozimin.

Siewy zbóż oraz rzepaku pod zbiory 2012 przeprowadzono na ogół w dopuszczalnych terminach agroklimatycznych. Z uwagi na niesprzyjające warunki wilgotnościowe gleby jesienne wschody zbóż były słabe i nie równe. Wyjątkowo długa jesień spowodowała, że rośliny zbóż ozimych wyrównały się a rzepaku wyrosły i bardzo dobrze się rozkrzewiły. Warunki klimatyczne we wrześniu i październiku były korzystne dla końcowej wegetacji upraw okopowych oraz kukurydzy. Panująca w większości dni listopada bezdeszczowa i słoneczna pogoda sprzyjała kończeniu wykopów i zbiorów upraw pastewnych, ale występujący niedobór opadów przyczynił się do pogorszenia warunków wilgotnościowych gleb i miał niekorzystny wpływ na rozwój ozimin.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
POLSKA				
Plony z 1 ha w dt:				
zboża podstawowe z mieszankami				
zbożowymi	31,5	31,6	34,9	32,9
rzepak i rzepik	26,3	26,7	23,6	22,4
ziemniaki	176	207	211	230
buraki cukrowe	416	513	483	556
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha				
użytków rolnych (stan w czerwcu):				
bydło	34,5	35,2	37,2 ^a	37,3
trzoda chlewna	113,9 ^b	112,1 ^b	98,5 ^a	87,5 ^b
owce	2,0	2,1	1,7 ^a	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845,1	822,6	1000,0 ^a	825,9
Przeciętne ceny skupu w zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt	36,69	70,68	59,84	81,99
ziarno żyta za 1 dt	27,64	60,21	42,12	74,24
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	40,67	50,86	49,57
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg.....	4,05	3,94	4,56	5,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	3,46	3,89	4,52
mleko krowie za 1 l	0,93	1,07	1,07	1,21
Ceny na targowiskach w zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	76,01	64,91	95,51
ziarno żyta za 1 dt	34,67	66,06	48,58	78,79
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt ...	52,87	98,34	98,51	111,47
prosię na chów za 1 szt.	131,00	83,21	130,20	121,13

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
ŁÓDZKIE				
Plony z 1 ha w dt:				
zboża podstawowe z mieszankami				
zbożowymi	26,9	29,6	30,8	31,2
rzepak i rzepik	22,9	22,1	23,7	19,5
ziemniaki	160	228	210	261
buraki cukrowe	361	549	421	554
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha				
użytków rolnych (stan w czerwcu):				
bydło	40,1	41,1	45,3 ^a	47,2
trzoda chlewna	125,5 ^b	123,6 ^b	130,5 ^a	114,3 ^b
owce	2,3	2,3	1,5 ^a	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni).....	900,8	851,1	1429,3 ^a	1179,0
Przeciętne ceny skupu w zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt	38,01	68,55	60,45	84,93
ziarno żyta za 1 dt	26,63	62,12	38,66	74,98
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	36,25	32,99	57,81	36,74
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,02	3,94	4,47	5,31
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,78	3,45	3,81	4,52
mleko krowie za 1 l	0,89	1,02	0,98	1,12
Ceny na targowiskach w zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt	46,17	77,58	65,42	96,26
ziarno żyta za 1 dt	33,70	68,57	45,36	77,86
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt ...	52,33	98,24	91,28	104,41
prosię na chów za 1 szt.	136,77	76,25	125,30	115,12

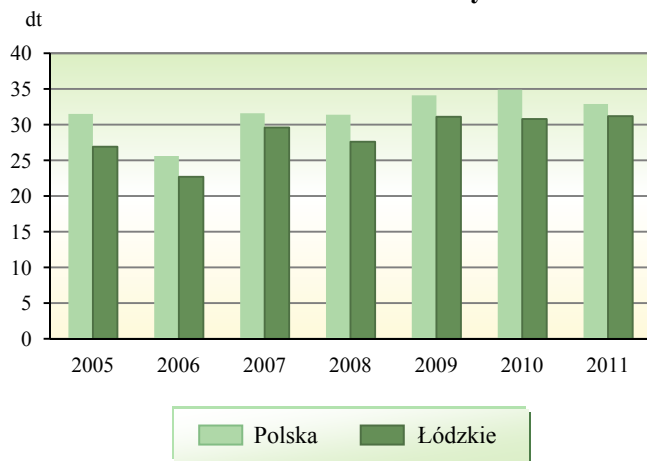
a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Stan w końcu lipca.

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2011 r. w województwie łódzkim, w wyniku zwiększonej powierzchni uprawy zbóż, ziemniaków, buraków cukrowych i jednocześnie ich wyższej wydajności z jednostki powierzchni, uzyskano produkcję większą niż przed rokiem. Natomiast mniejsze niż rok wcześniej były zbiory rzepaku i rzepiku. O niższym poziomie produkcji rzepaku i rzepiku w porównaniu z 2010 r. zadecydowało zarówno zmniejszenie powierzchni uprawy jak i gorsze plonowanie.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2011 r. wyniosła 582,0 tys. ha i była o 2,5% większa niż w roku poprzednim, a w porównaniu z notowaną w 2005 r.

Wyk. 40. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

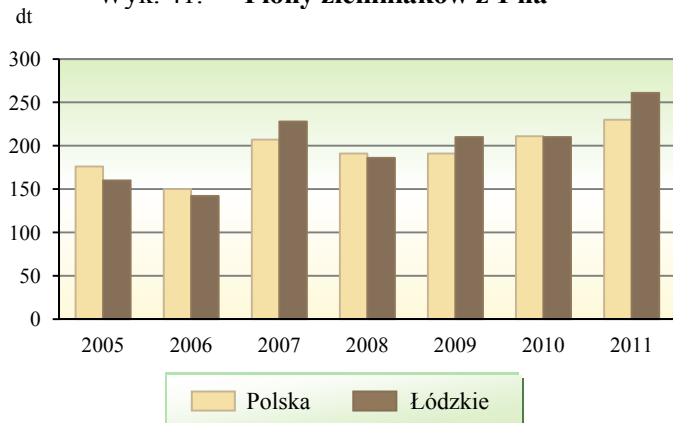
mniejsza o 5,4%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2011 r. osiągnęły poziom 31,2 dt z ha i zwiększyły się w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim i 2005 r. odpowiednio o 1,3% i o 16,0%. W odniesieniu do średnich plonów w kraju były nieznacznie niższe w porównaniu z 2011 r., jak i z 2005 r. odpowiednio o 5,2% i 1,0%. W omawianym roku zbiory zbóż

podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 1817,6 tys. ton, czyli o 3,8% więcej niż przed rokiem i o 9,9% więcej niż w 2005 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2011 r. wynosiła 17,8 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 15,7% w wyniku wiosennych strat (przeorań), a w stosunku do 2005 r. wzrosła 2-krotnie. W omawianym roku plony wyniosły 19,5 dt z ha i były o 12,9% niższe od średnich plonów w kraju. W porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zmniejszyły się o 17,7%, a w odniesieniu do 2005 r. były niższe o 14,8%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie, w omawianym okresie, oszacowano na 34,7 tys. ton i były niższe o 30,8% od uzyskanych w 2010 r. oraz o 75,8% wyższe od notowanych w 2005 r.

W 2011 r. została zahamowana tendencja systematycznego zmniejszania się powierzchni uprawy ziemniaków. Powierzchnia ta wyniosła 45,4 tys. ha i była większa o 4,6% od zanotowanej w roku poprzednim, a w porównaniu z 2005 r. mniejsza o 25,4%. W omawianym roku z 1 ha zebrano 261 dt ziemniaków, czyli odpowiednio więcej o 24,3% i 63,1% niż w roku poprzednim i 6 lat wcześniej,

Wyk. 41. **Plony ziemniaków z 1 ha**

a w odniesieniu do średnich w kraju uzyskane plony były wyższe o 13,5%. Produkcja ziemniaków w województwie w 2011 r. wyniosła 1184,2 tys. ton i była wyższa, zarówno w porównaniu z rokiem 2010, jak i 2005 odpowiednio o 29,7% i 21,4% – głównie na skutek wyższej wydajności z 1 ha.

■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

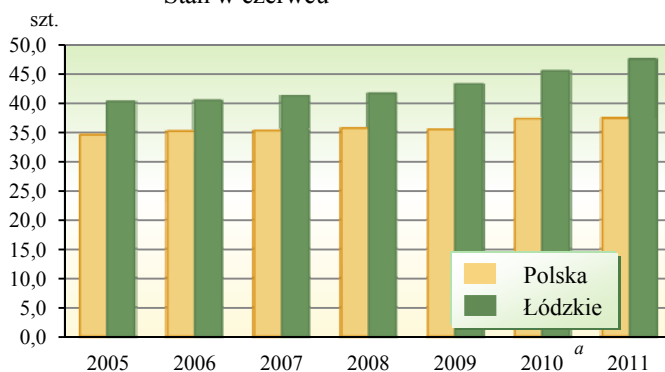
W województwie łódzkim w końcu 2011 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyło się pogłowie bydła, owiec oraz trzody chlewnej.

W grudniu 2011 r. pogłowie bydła wynosiło 459,0 tys. sztuk i było o 27,8 tys. sztuk (o 5,7%) niższe niż przed rokiem, a w porównaniu z liczebnością stada w czerwcu 2011 r. – niższe o 12,2 tys. sztuk (o 2,6%).

W województwie łódzkim znajdowało się 8,3% krajowego pogłowia bydła (4 lokata w kraju pod względem wielkości wojewódzkiego stada bydła). W strukturze wojewódzkiego stada bydła krowy

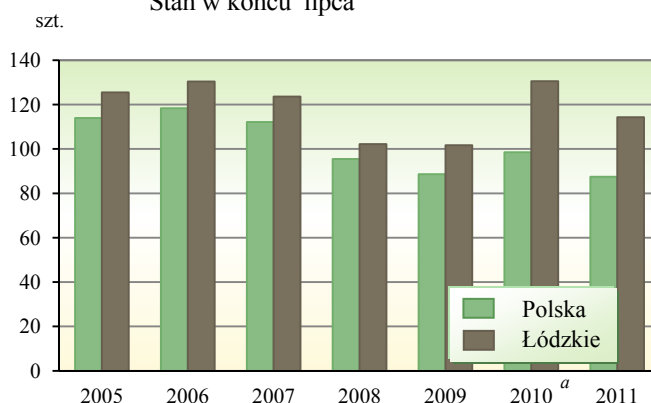
Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wyk. 42. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

Wyk. 43. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w końcu lipca

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

stanowiły 47,9% (w kraju 46,6%) i w ciągu roku ich udział zwiększył się o 0,8 pkt. proc.

Pogłowie owiec ogółem w województwie w grudniu 2011 r. zmniejszyło się w stosunku do stanu w grudniu 2010 r. o 2,4 tys. sztuk (o 15,7%) do poziomu 13,0 tys. sztuk. W porównaniu ze stanem w czerwcu 2011 r. pogłowie owiec spadło o 3,0 tys. sztuk (o 18,9%). W województwie łódzkim znajdowało się 6,1% krajowego pogłowia owiec. W strukturze stada maciorki owcze stanowiły 60,1%, a ich udział w ciągu roku zmniejszył się o 4,7 pkt. proc.

Pogłowie trzody chlewnej w województwie w końcu 2011 r. ukształtowało się na poziomie 1139,6 tys. sztuk, w tym 89,9 tys. sztuk to lochy (7,9%).

Udział województwa w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 8,7% (4 lokata w kraju pod względem wielkości wojewódzkiego stada świń). W odniesieniu do stanu w listopadzie

2010 r. pogłowie było niższe o 145,4 tys. sztuk (o 11,3%), a w porównaniu z liczebnością stada świń w końcu lipca 2011 r. – niższe o 0,7 tys. sztuk, tj. o 0,1%.

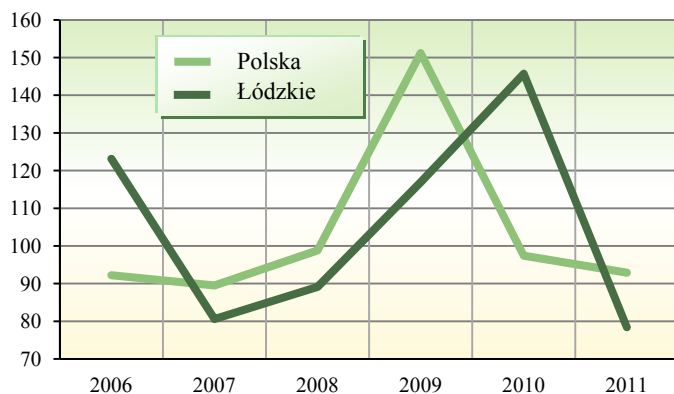
■ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie łódzkim w 2011 r., w stosunku do roku poprzedniego, zanotowano wzrost skupu ziarna pszenicy, ziemniaków, mleka oraz żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso. Jedynie ziarna żyta skupiono mniej niż przed rokiem.

W roku 2011 skupiono 250,5 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), co stanowiło 3,3% skupu ogólnopolskiego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był niższy o 21,1%, a w porównaniu do 2005 r. był wyższy o 18,0% (w kraju – odpowiednio spadek o 7,1% i wzrost o 11,6%). W omawianym okresie na terenie województwa łódzkiego skupiono 157,6 tys. ton pszenicy, co oznacza wzrost ilości skupu, zarówno do roku poprzedniego (o 3,5%), jak i do roku 2005 (o 32,4%). Skup żyta wyniósł 59,8 tys. ton i zmniejszył się o 12,1% w odniesieniu do 2010 r. oraz o 26,0% w stosunku do 2005 r.

Wyk. 44. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

Rok poprzedni = 100

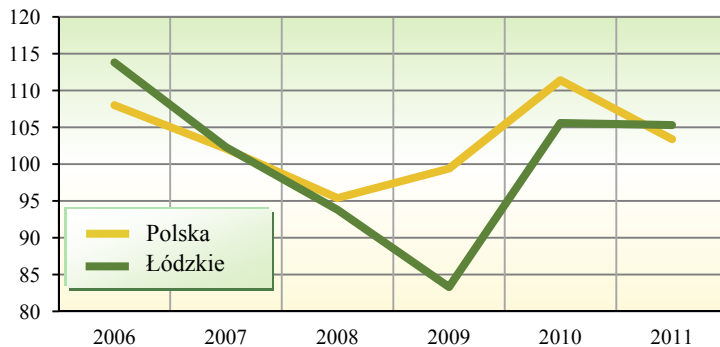

z tłuszczami (co stanowiło 8,5% skupu ogólnokrajowego). Tym samym skup był większy niż przed rokiem o 5,3% i o 1,1% większy niż w 2005 r. W skali kraju zaobserwowano wzrost o 11,5% w odniesieniu do 2010 r. i o 18,6% w stosunku do stanu sprzed sześciu lat.

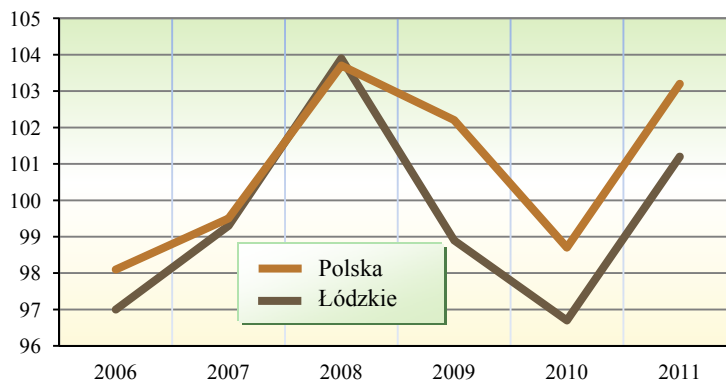
Skup ziemniaków w 2011 r. ukształtował się na poziomie 61,2 tys. ton i było to 4,8% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim i 2005 nastąpił znaczny wzrost ilości skupowanych ziemniaków odpowiednio o 27,9% i 31,9% (w kraju odnotowano wzrost o 11,5% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 18,6% w stosunku do 2005 r.).

W omawianym roku skupiono 279,5 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie

Wyk. 45. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**
Rok poprzedni = 100

Wyk. 46. **Dynamika skupu mleka krowiego**
Rok poprzedni = 100

W ciągu całego roku 2011 skupiono 194,9 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 0,3% więcej niż rok wcześniej, ale o 3,9% mniej niż w roku 2005. Skup żywca wołowego osiągnął poziom 60,1 tys. ton i był o 16,5% większy niż przed rokiem i o 14,7% - niż w 2005 r. Żywca drobiowego skupiono 137,2 tys. ton, czyli o 11,4% więcej niż w roku poprzednim i o 7,8% więcej w porównaniu z 2005 r.

W 2011 r. skupiono 728,2 mln litrów mleka krowiego, co stanowiło 8,1% ogółu mleka skupionego w kraju. Ilość skupionego mleka w omawianym okresie była o 1,2% większa niż rok wcześniej, o 3,2% mniejsza niż w 2005 r. (w skali kraju w odniesieniu do poprzedniego roku zanotowano wzrost o 3,2%, a także wzrost o 5,3% w porównaniu z 2005 r.).

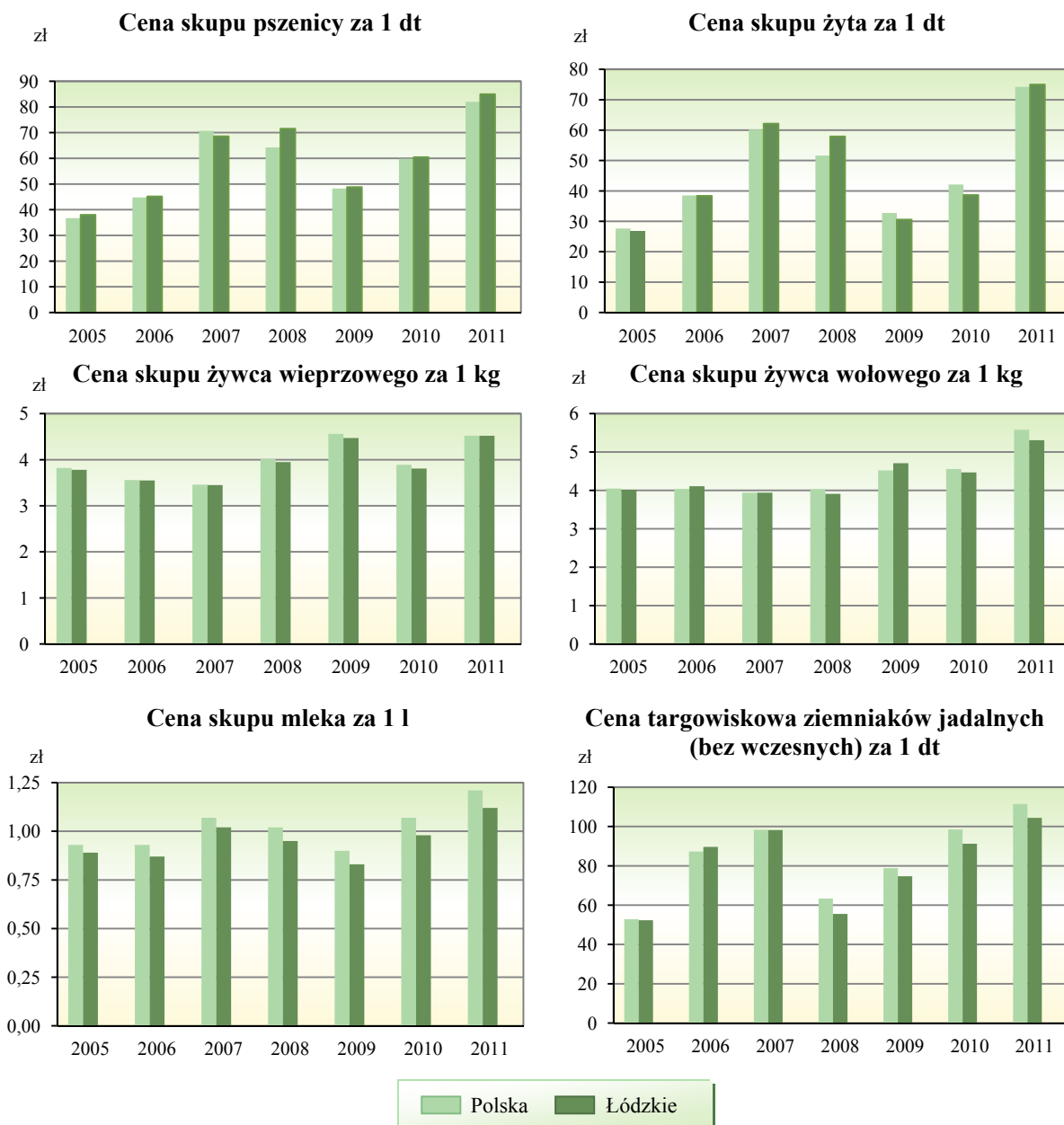
■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2011 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych, zarówno w skupie (z wyjątkiem ziemniaków jadalnych), jak i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2011 r. wyniosła 84,93 zł za 1 dt (w kraju – 81,99 zł/dt) i była o 40,5% wyższa niż przed rokiem oraz ponad dwukrotnie wyższa od notowanej w 2005 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono średnio 96,26 zł (w kraju – 95,51 zł), tj. o 47,1% więcej niż rok wcześniej i ponad dwukrotnie więcej niż sześć lat wcześniej.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wyk. 47. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku średnie ceny żyta w skupie kształtowały się na poziomie 74,89 zł za 1 dt (w kraju – 74,24 zł/dt), tj. o 93,9% wyższym w porównaniu z 2010 r. i blisko trzykrotnie wyższym niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 71,6%, a w stosunku do uzyskanej w 2005 r. o 131,0%, osiągając poziom 77,86 zł za 1 dt (w Polsce – 78,79 zł/dt).

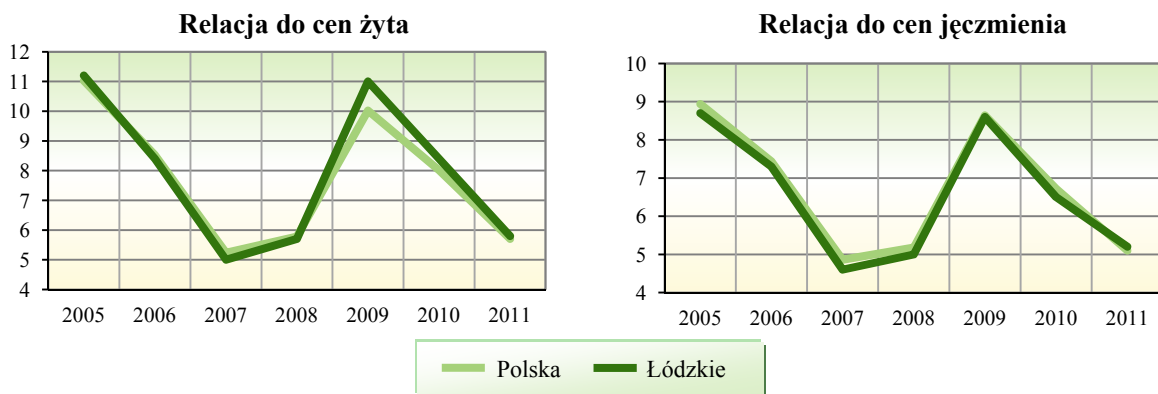
Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

W 2011 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 36,74 zł za dt (w kraju – 49,57 zł/dt), tj. o 63,6% mniej niż przed rokiem, a o 1,4% więcej niż w 2005 r. Na targowiskach za 1 dt ziemniaków płacono średnio 104,41 zł (w Polsce – 111,47 zł), było to o 14,4% więcej od ceny notowanej w 2010 r. i blisko 2-krotnie więcej niż w 2005 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 5,31 zł za 1 kg (w kraju – 5,58 zł), tj. wzrosła o 18,8% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku, a w odniesieniu do 2005 r. była wyższa o 32,1%. Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,52 zł za kg (w kraju – 4,52 zł), tj. o 18,6% wyższą niż w 2010 r. i o 19,5% większą w porównaniu z notowaną w 2005 r.

W 2011 r. w odniesieniu do roku poprzedniego i 2005 r. znacznie pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Wyniosła ona 5,8 wobec 8,4 w 2010 r. i 11,2 w 2005 r. W kraju relacja ta wyniosła 5,7 (dla porównania w 2010 r. – 8,0, a w 2005 r. – 11,0). Zmniejszeniu uległa również relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia. W analizowanym okresie wyniosła 5,2 wobec 6,5 w 2010 r. i 8,7 w 2005 r. (w kraju odpowiednio 5,1; 6,7; 8,9).

Wyk. 48. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2010 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,86 zł za 1 kg (Polska- 4,08 zł) i była o 18,4% wyższa w porównaniu z notowaną rok wcześniej oraz o 31,3% większa niż w 2005 r.

Za 1 litr mleka krowiego w omawianym roku płacono w skupie 1,12 zł (w kraju – średnio 1,21 zł), tj. o 15,1% więcej niż przed rokiem i o 26,2% więcej niż w 2005 r.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie łódzkim w 2010 r., w stosunku do poprzedniego roku, nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zdecydowała niższa wartość, zarówno produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej. Podobną tendencję odnotowano w produkcji końcowej i towarowej.

W 2010 r., w porównaniu z rokiem 2009, zarejestrowano spadek produkcji globalnej o 7,2%. Wartość globalnej produkcji roślinnej, w tym okresie, zmniejszyła się o 11,6%,

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

a produkcji zwierzęcej o 2,4%. W strukturze wojewódzkiej produkcji globalnej wartość produkcji roślinnej i zwierzęcej była zbliżona, a ich udział wyniósł odpowiednio 49,4% i 50,6%. W analizowanym roku, w województwie łódzkim, wyprodukowano 7,9% ogólnokrajowej produkcji globalnej, przy czym produkcja roślinna stanowiła 8,3%, a produkcja zwierzęca 7,7%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Wartość produkcji końcowej w 2010 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, była o 8,8% niższa wskutek spadku o 17,5% końcowej produkcji roślinnej oraz zmniejszenia produkcji zwierzęcej o 2,3%. Udział województwa łódzkiego w krajowej produkcji końcowej wyniósł 7,9% i w przypadku końcowej produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 8,3%, a zwierzęcej – 7,5%.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W analizowanym roku towarowa produkcja rolnicza, w porównaniu z 2009 r., zmalała w województwie łódzkim o 6,7%, przy spadku

wartości towarowej produkcji roślinnej o 11,9% oraz zmniejszeniu towarowej produkcji zwierzęcej o 2,4%. Produkcja towarowa województwa łódzkiego stanowiła 7,9% krajowej produkcji towarowej.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Pogłowie bydła i owiec oraz produkcja zwierzęca w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Wynikowy szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Wiosenna ocena stanu upraw rolnych i ogrodniczych w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Pogłowie trzody chlewnej i produkcja żywca wieprzowego w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne 3 razy w roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Rolnictwo w województwie łódzkim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

PRZEMYSŁ

W 2011 r. w województwie łódzkim utrzymał się obserwowany wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Był on szybszy od notowanego w całym 2010 r., a także w kolejnych okresach narastających roku (w IV kwartale nastąpiło zmniejszenie tempa wzrostu). W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wydajności pracy (mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego), przy jednoczesnym zwiększeniu przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2011 r. w województwie osiągnęła wartość 61036,8 mln zł (w cenach bieżących) i była o 16,4% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim i o 70,2% wyższa niż w 2005 r. W skali kraju w tym czasie sprzedaż produkcji zwiększyła się odpowiednio o 7,7% i 44,3%. W okresie trzech kwartałów 2011 r. zanotowano stopniowe przyspieszenie tempa wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu w województwie, w ostatnim okresie narastającym zaobserwowano spowolnienie tempa wzrostu (w okresie trzech kwartałów 2011 r. wzrost o 18,1%, a w całym 2011 r. – o 16,4%).

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

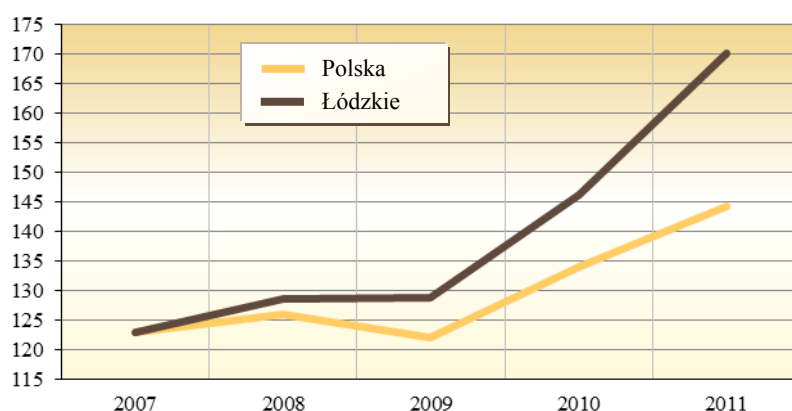
- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 17. Przemysł

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
POLSKA				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	826021,0	945306,9	1094654,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	84,5	83,0	83,8
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2519,4	2442,2	2494,5
ŁÓDZKIE				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	32340,3	40928,8	50007,5	61036,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	79,5	82,5	78,1	74,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	165,8	171,8	168,1	174,8

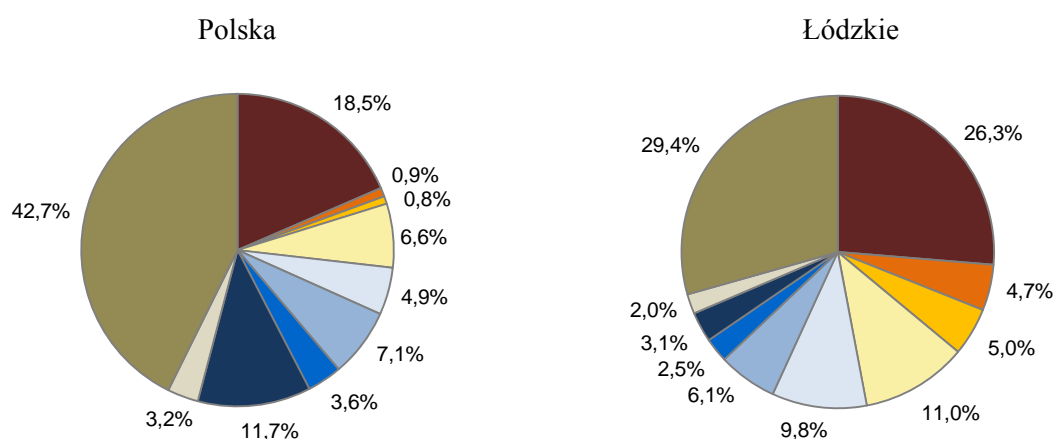
Tabl. 17. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
ŁÓDŹ				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	10538,7	12825,5	13877,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	85,0	86,4	91,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	51,6	47,7	46,2

Wyk. 49. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(ceny stałe)
2005 = 100

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wyk. 50. Struktura produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego według działów PKD 2007 w 2011 r. (ceny bieżące)

- Produkcja artykułów spożywczych
- Produkcja wyrobów tekstylnych
- Produkcja odzieży
- Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych
- Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
- Produkcja wyrobów z metali^Δ
- Produkcja maszyn i urządzeń^Δ
- Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep
- Produkcja mebli
- Pozostałe działy

Wzrost produkcji uzyskany w ciągu ostatniego roku był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (o 13,4%, przy udziale 74,9% w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu w województwie wobec 83,8% w kraju).

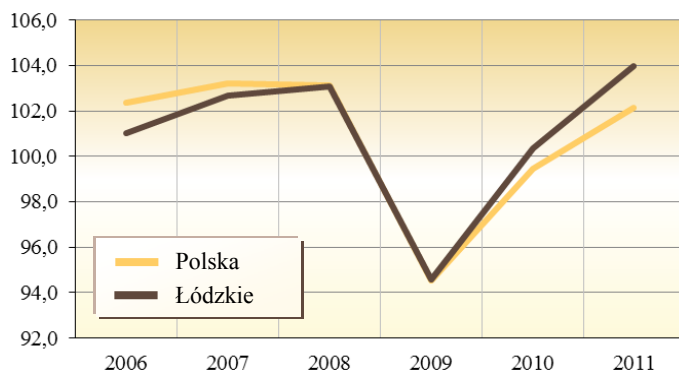
Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych), w porównaniu z 2010 r., odnotowano m.in. w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 38,7%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 35,0%) oraz poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 30,3%). W analizowanym okresie spadek wystąpił tylko w 2 działach: produkcji mebli (o 2,9%) oraz maszyn i urządzeń (2,7%).

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim (ceny stałe)**

Sekcje i działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	103,1	110,2	111,3	113,6	117,3	117,8	118,1	116,4
Przetwórstwo przemysłowe ...	102,4	111,0	112,0	113,7	116,1	113,5	114,0	113,4
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	111,4	110,3	108,0	110,6	111,8	112,4	116,0	116,9
Produkcja wyrobów tekstylnych	97,0	98,9	98,7	98,5	113,7	112,7	112,1	111,5
Produkcja odzieży	103,7	100,6	101,8	103,1	111,2	107,0	105,8	103,8
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	93,2	95,4	98,5	100,1	107,3	109,2	109,1	105,8
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	106,4	99,8	120,0	112,5	104,1	105,8	108,2	108,5
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ...	113,4	117,8	130,6	133,6	143,0	150,6	146,9	130,3
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	107,4	118,0	128,4	136,2	134,2	135,1	134,7	138,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	113,2	113,1	109,3	108,9	117,3	112,8	111,0	112,6
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	118,5	126,3	131,5	134,2	134,6	127,8	123,1	119,3
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	94,2	100,1	103,5	112,1	128,2	119,1	120,5	114,3
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	103,4	105,9	112,3	112,3	97,9	99,7	95,6	97,3
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	115,2	141,2	149,0	151,1	166,4	129,3	131,4	135,0
Produkcja mebli	102,3	106,9	101,7	100,5	98,8	95,6	96,9	97,1

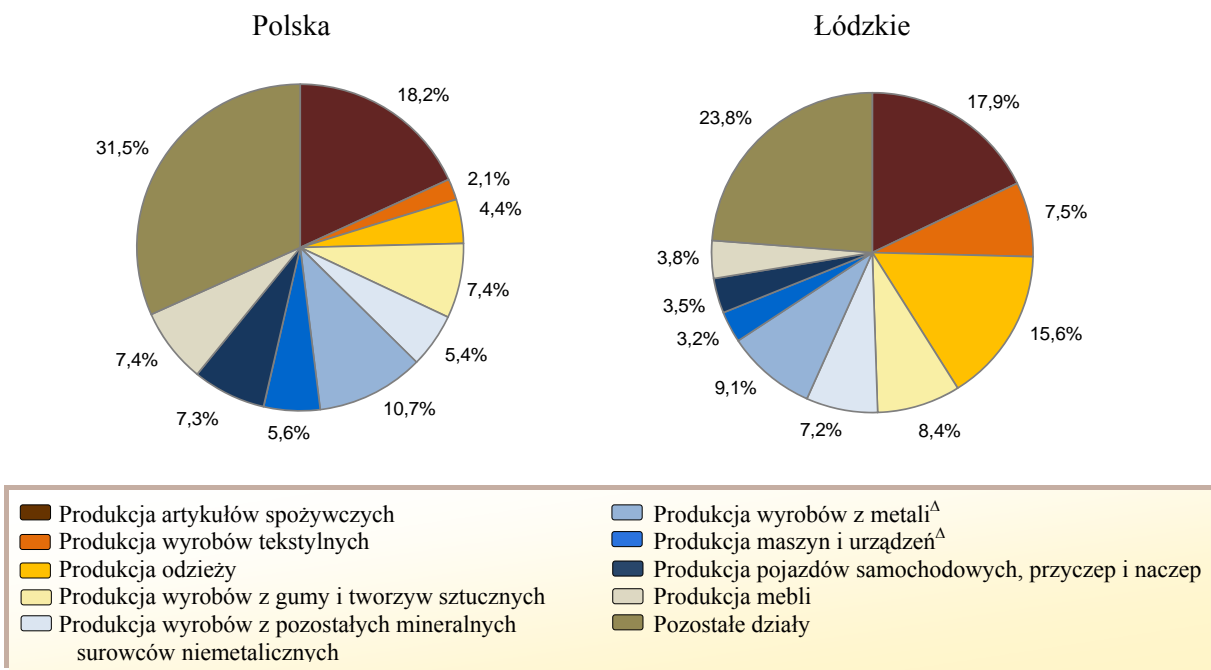
Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim, zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z 2005 r., towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia (odpowiednio o 4,0% i o 5,4%).

Wyk. 51. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
Rok poprzedni = 100

W 2011 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 174,8 tys. osób. W kraju zanotowano również wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle, w odniesieniu do roku poprzedniego o 2,1% oraz o 4,6% w porównaniu z 2005 r. W 2011 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w kraju wyniosło 2494,5 tys. osób.

Wyk. 52. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym według działów PKD 2007 w 2011 r.**

W przetwórstwie przemysłowym, w ujęciu rocznym, odnotowano wzrost zatrudnienia o 0,9%, do poziomu 142,5 tys. osób. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia, w porównaniu z ubiegłym rokiem, wystąpił w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 24,5%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 14,4%) oraz w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 13,3%). Poziomem zatrudnienia niższym niż przed

rokiem charakteryzowały się m.in. działy: produkcja maszyn i urządzeń (spadek o 23,8%), produkcja mebli (o 4,7%) oraz produkcja odzieży (o 3,1%).

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. w województwie łódzkim wyniosła 362,7 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 11,9% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 5,5%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

BUDOWNICTWO

W województwie łódzkim rok 2011 był kolejnym, w którym zanotowano wzrost produkcji sprzedanej w sekcji budownictwo. Wyższa niż przed rokiem była zarówno wartość produkcji budowlano-montażowej oraz jej udział w produkcji sprzedanej budownictwa ogółem. W budownictwie, w omawianym okresie, odnotowano wzrost wydajności pracy w wyniku wzrostu wartości produkcji przewyższającego tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji.

W 2011 r. w województwie łódzkim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 7811,3 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 17,5% (w skali kraju wzrost o 17,3%).

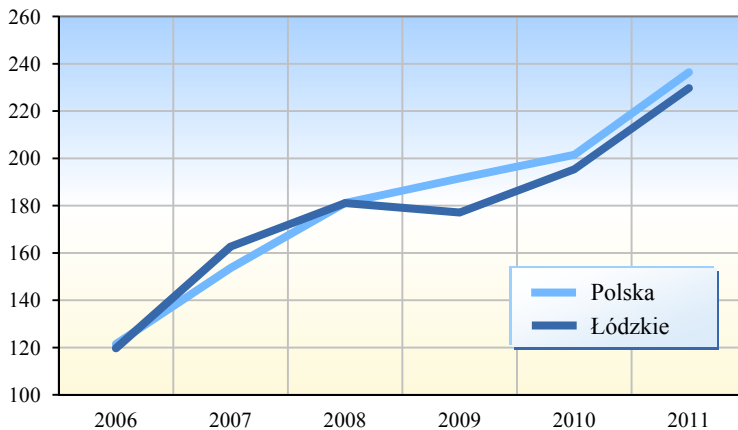
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- *wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

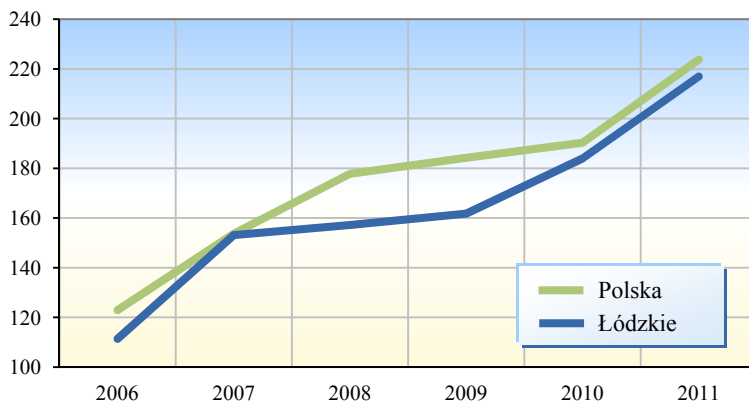
Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
POLSKA				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	122290,2	160403,9	188127,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,5	54,6	51,5	51,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	392,8	442,8	476,5
ŁÓDZKIE				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	3401,1	5532,9	6645,8	7811,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	67,5	63,5	63,5	63,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	16,5	19,6	22,5	23,3
ŁÓDŹ				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2152,2	2704,9	3335,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	55,5	52,8	57,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	6,3	7,1	7,5

Wyk. 53. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2005 = 100

Wyk. 54. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

W województwie produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 4980,1 mln zł (63,8% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do odnotowanej w roku poprzednim o 17,9%. W kraju wzrost produkcji budowlano-montażowej wyniósł 17,6%.

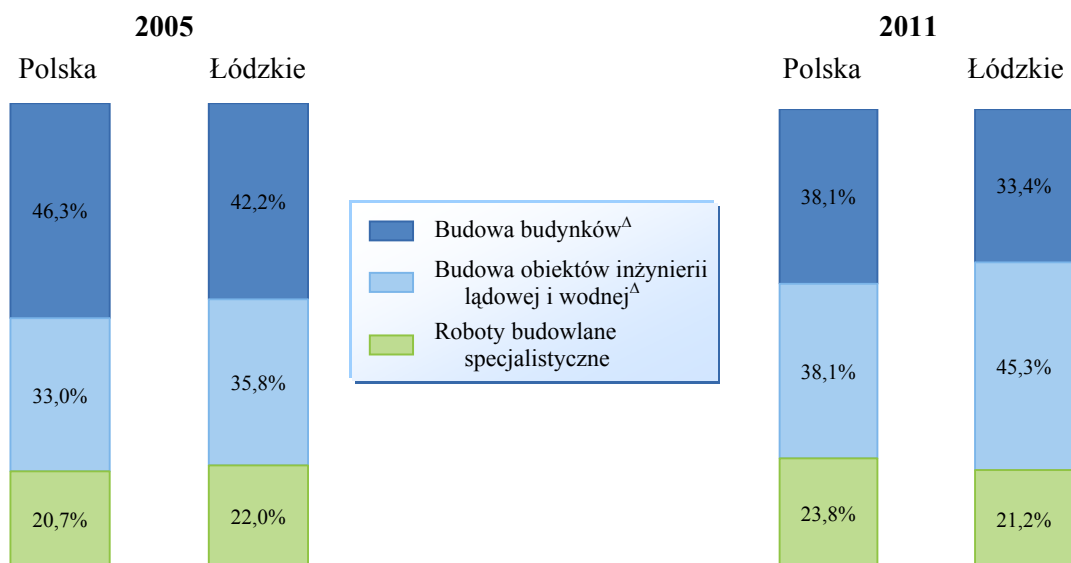
Roboty o charakterze inwestycyjnym w województwie łódzkim w 2011 r. stanowiły 47,0% produkcji budowlano-montażowej, a ich wartość była o 16,3% wyższa niż w poprzednim roku. Udział robót inwestycyjnych w produkcji budowlano-montażowej zmniejszył się o 0,7 pkt. proc. w porównaniu z 2010 r.

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie łódzkim (ceny bieżące)**

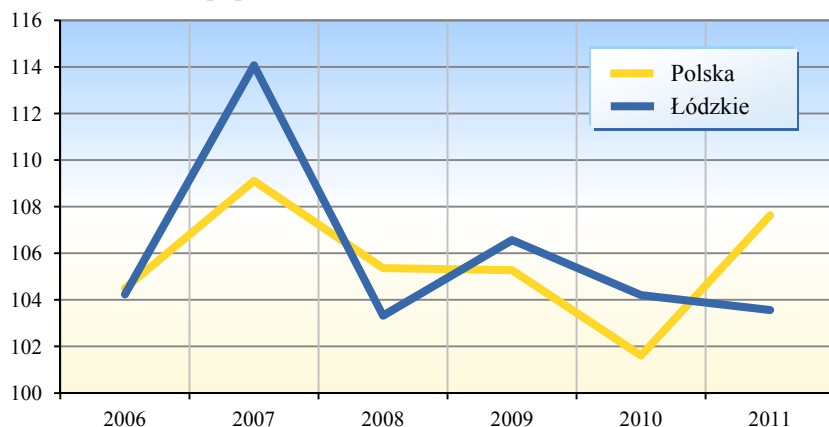
Działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	81,0	104,7	114,9	113,7	107,1	106,8	110,3	117,9
Budowa budynków ^Δ	84,6	95,9	110,0	107,9	92,7	86,3	91,7	100,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	88,8	136,6	128,1	118,7	107,6	112,5	124,8	134,3
Roboty budowlane specjalistyczne	66,1	80,3	103,7	116,2	142,1	142,5	121,4	118,7

Wśród przedsiębiorstw budowlano-montażowych najwyższy wzrost produkcji, w stosunku do 2010 r., odnotowały jednostki zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, mające jednocześnie największy udział w wartości produkcji. Przedsiębiorstwa zajmujące się budową budynków odnotowały niewielki wzrost wartości produkcji sprzedanej, przy jednoczesnym spadku udziału w produkcji budowlano-montażowej.

Wyk. 55. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)

W 2011 r. rosnącej produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 3,6%, wobec wzrostu o 7,6% w skali kraju). Wzrost zatrudnienia w budownictwie, choć nie ma jednostajnego charakteru, utrzymuje się w całym okresie 2005-2011.

Wyk. 56. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
Rok poprzedni = 100

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. w łódzkim, mierząca wydajność pracy, ukształtowała się na poziomie 335,2 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 13,5% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim w 2011 r., pod względem liczby zakończonych i oddanych do użytkowania inwestycji mieszkaniowych, odnotowało słabsze wyniki niż przed rokiem. Obserwowany, w omawianym roku, spadek liczby rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych oraz mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia niekorzystnie wpłynęło również na efekty budownictwa w kolejnych okresach.

W 2011 r. w województwie oddano do użytkowania 6032 mieszkania, tj. o 13,3% mniej niż przed rokiem. Spadek liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych odnotowano także w skali kraju – o 3,5%. W stosunku do roku 2005 notowany w województwie łódzkim wzrost liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania był znacząco wyższy niż przeciętny dla Polski i wyniósł 32,1% (w Polsce 15,0%).

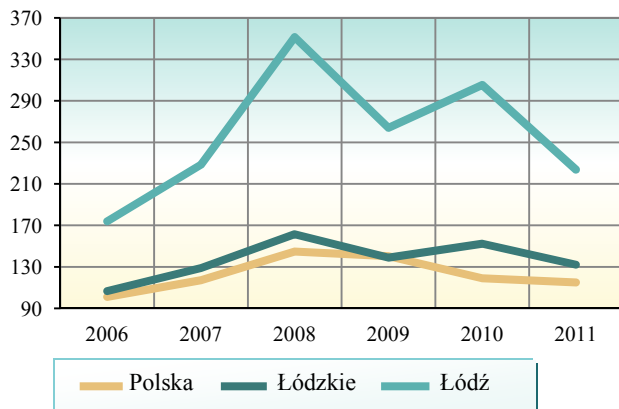
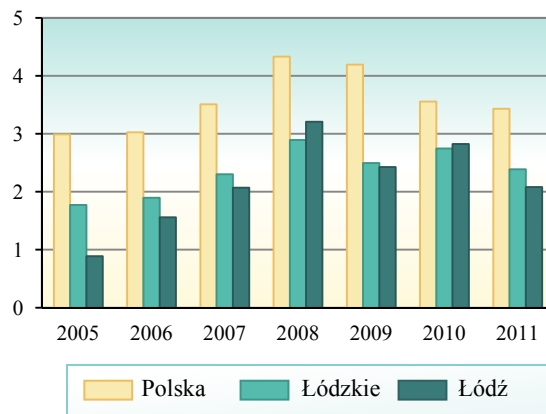
*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
POLSKA				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,0	3,5	3,6	3,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	105,6	106,1	107,2
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,3	6,5	4,6	4,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,9	4,1	4,2
ŁÓDZKIE				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	1,8	2,3	2,7	2,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	126,3	118,8	112,7	119,2
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	2,1	4,5	3,8	3,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	1,8	3,0	3,2	3,2
ŁÓDŹ				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	0,9	2,1	2,8	2,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	131,5	94,2	88,4	84,0
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	1,4	5,7	3,4	3,5
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	1,1	2,7	3,2	2,7

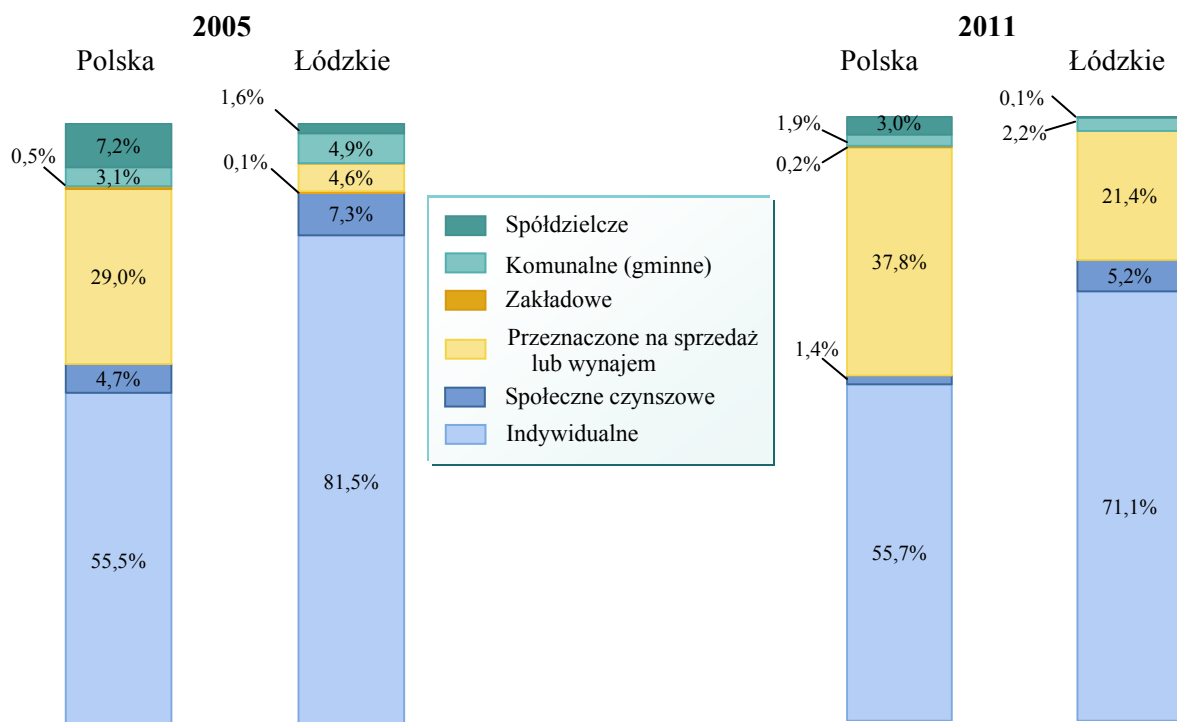
Wyk. 57. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**

2005 = 100

Wyk. 58. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

W 2011 r. spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania w województwie łódzkim, w stosunku do roku poprzedniego, odnotowano w większości form budownictwa. Znaczny spadek dotyczył budownictwa spółdzielczego (o 93,0%, przy udziale 0,1%) oraz komunalnego (67,2%, przy udziale 2,2%). Jednocześnie w budownictwie indywidualnym – przeważającej formie budownictwa w województwie (71,1%) – odnotowano wzrost zakończonych inwestycji mieszkaniowych o 9,7%. Drugą grupą, która zanotowała wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania były mieszkania budownictwa społeczno-czynszowego (ponad 2,5-krotnie więcej mieszkań niż w 2010 r., przy udziale 5,2%).

W Łodzi, podobnie jak w województwie, w 2011 r. odnotowano spadek liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych o 26,7%. Mieszkania oddane do użytkowania w Łodzi stanowiły 25,3% wszystkich takich inwestycji w województwie.

Wyk. 59. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

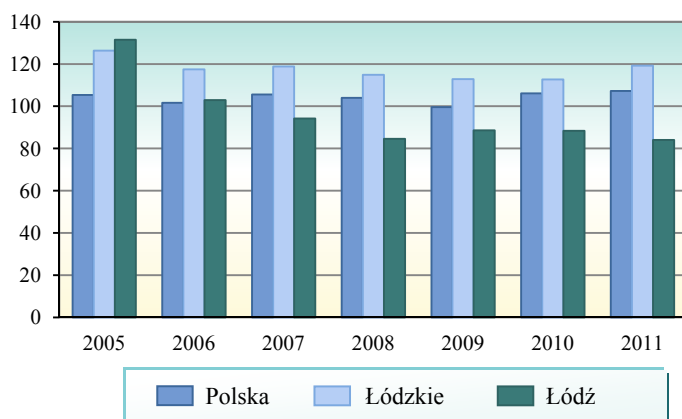
Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie łódzkim w 2011 r. wyniosła 119,2 m² (w kraju – 107,2 m²) i zwiększyła się o 6,5 m² w stosunku do roku poprzed-

niego (w kraju wzrosła o 1,1 m²). W porównaniu z 2005 r. uległa ona zmniejszeniu o 7,1 m² (w kraju zwiększyła się o 1,9 m²).

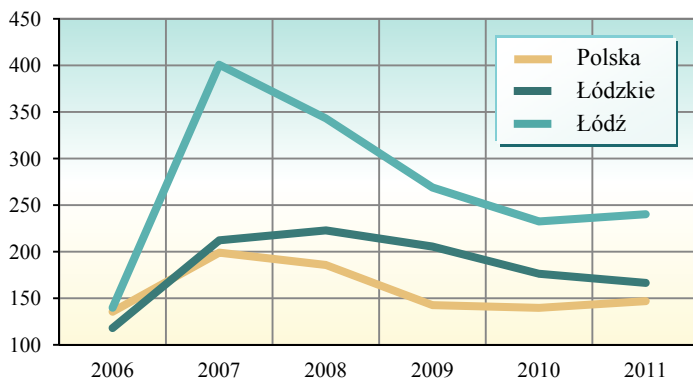
Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 141,6 m², a najmniejszą charakteryzowały się mieszkania spółdzielcze (40,1 m²).

Wyk. 61. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

W ciągu 2011 r. w łódzkim wydano pozwolenia na budowę 9087 mieszkań, tj. o 5,5% mniej niż rok wcześniej, ale o 66,5% więcej niż w 2005 r. (w skali kraju nastąpił wzrost o 5,2% w stosunku do roku poprzedniego i o 46,9% w odniesieniu do 2005 r.).

Wyk. 62. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**
2005 = 100

Niemal wszystkie pozwolenia na budowę mieszkań w województwie łódzkim wydano inwestorom indywidualnym (71,8% ogółu) oraz budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (27,3%).

Liczba pozwoleń na budowę uzyskana przez tych inwestorów indywidualnych – najliczniejszej grupy budujących – była mniejsza niż w roku poprzednim. Natomiast wy-

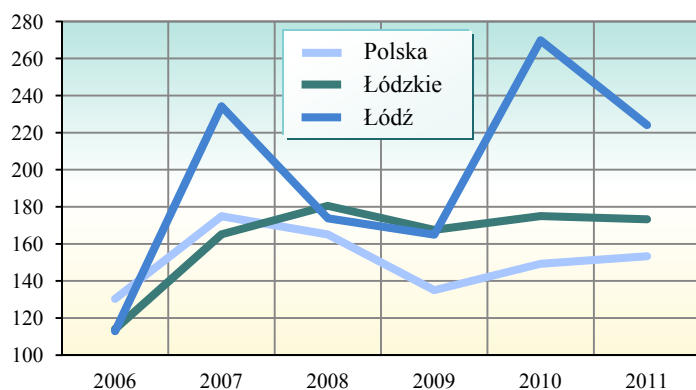
rażny wzrost odnotowano w przypadku pozwoleń dla Towarzystw Budownictwa Społecznego oraz budujących na sprzedaż lub wynajem.

Większą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na realizację lokali mieszkalnych wydano w ośmiu powiatach województwa. Najwyższy wzrost liczby pozwoleń nastąpił w Skierniewicach – mieście na prawach powiatu (o 88,9%) i powiecie łowickim (o 21,4%), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w Piotrkowie Trybunalskim (o 61,3%) oraz powiatach pączęzańskim i kutnowskim (odpowiednio o 40,0% i 39,2%).

Tabl. 23. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie łódzkim**

Formy budownictwa	2010			2011		
	w liczbach bezwzględ- nych	w odset- kach	2009 = = 100	w liczbach bezwzględ- nych	w odset- kach	2010 = = 100
O g ó ł e m	9615	100,0	85,7	9087	100,0	94,5
Spółdzielcze	82	0,9	45,6	-	-	x
Komunalne (gminne)	207	2,2	69,2	6	0,1	2,9
Zakładowe	-	-	x	2	0,0	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2208	23,0	70,6	2477	27,3	112,2
Spoleczne czynszowe	60	0,6	20,8	82	0,9	136,7
Indywidualne	7058	73,4	96,5	6520	71,8	92,4

W 2011 r. w województwie rozpoczęto budowę 8112 mieszkań, tj. o 1,0% mniej niż w 2010 r. (w skali kraju wzrost wyniósł 2,6%). W stosunku do 2005 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zwiększyła się w województwie o 73,3% (w kraju - o 53,3%).

Wyk. 63. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2005 = 100

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w budownictwie indywidualnym – 5789, tj. o 6,3% więcej niż rok wcześniej oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem – 2087, tj. o 16,7% mniej.

W ponad połowie powiatów województwa łódzkiego odnotowano wzrost liczby rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych w stosunku do 2010 r., najwyższy w Skierniewicach – mieście na prawach powiatu (o 80,7%) oraz powiatach łaskim i łowickim (o 52,2%). Natomiast wyraźny spadek odnotowano w powiatach pajęczańskim (o 43,1%) i kutnowskim (o 27,5%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

RYNEK WEWNĘTRZNY

Według wstępnych danych, w województwie łódzkim w 2011 r. utrzymał się obserwowany od kilku lat wzrost wartości sprzedaży detalicznej. Znaczący wzrost sprzedaży, w skali roku, odnotowały także jednostki gastronomiczne. Wartość sprzedaży hurtowej towarów była również wyższa niż w roku poprzednim.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2011 r. wzrosła w stosunku do roku 2010 o 15,9% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 11,6% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną przez punkty sprzedaży detalicznej, placówki gastronomiczne oraz inne punkty sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

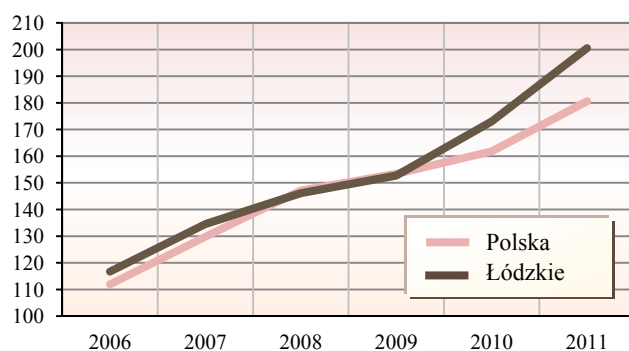
Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2006	2007	2010	2011
	rok poprzedni = 100			
POLSKA				
Ogółem	111,9	116,0	105,5	111,6
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	135,3	107,9	101,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	111,9	113,1	120,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	109,3	101,2	102,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	119,0	125,3	113,6	130,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	119,6	117,2	117,8
Włókno, odzież, obuwie	118,3	128,1	113,1	112,5
Meble, RTV, AGD	120,9	125,4	123,0	106,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	121,6	83,6	107,0
Pozostałe	105,5	110,0	95,9	116,7
ŁÓDZKIE				
Ogółem	116,7	115,3	113,3	115,9
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	115,7	110,5	111,9	99,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	126,2	101,0	139,2	134,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	103,3	108,6	100,9	105,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	106,7	107,9	97,6	117,0

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2007	2010	2011
	rok poprzedni = 100			
ŁÓDZKIE (dok.)				
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	135,9	142,6	120,8	123,5
Włókno, odzież, obuwie	104,0	117,6	101,1	118,3
Meble, RTV, AGD	108,1	119,7	98,5	100,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	139,2	90,6	168,2	126,9
Pozostałe	122,1	115,6	99,5	102,1

^a Patrz notka a na str. 79.Wyk. 64. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

W województwie łódzkim od początku 2011 r. w kolejnych kwartalnych okresach narastających notowano systematyczne spowolnienie tendencji wzrostowej ogólnej sprzedaży detalicznej towarów w skali roku. Wysoki wzrost w odniesieniu do 2010 r. obserwowano w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 34,3%) oraz prasy, książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych

sklepach (o 26,9%). Poziomu sprzedaży z 2010 r. nie uzyskały jedynie podmioty sprzedające pojazdy samochodowe, motocykle, części (spadek o 0,7%).

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2011 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (30,8%) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (12,4%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie łódzkim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	108,8	111,8	111,9	113,3	118,3	116,6	116,2	115,9
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	83,1	111,3	109,3	111,9	89,9	89,9	95,2	99,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	135,5	136,4	135,6	139,2	141,2	141,1	139,5	134,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	103,9	101,3	100,9	102,0	99,3	103,6	104,5	105,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	105,9	97,8	96,4	97,6	105,8	115,6	115,1	117,0

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 79.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie łódzkim (dok.)**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	120,0	120,8	120,2	120,8	126,6	125,4	123,8	123,5
Włókno, odzież, obuwie	96,5	88,7	95,7	101,1	127,9	128,4	121,6	118,3
Meble, RTV, AGD	88,3	94,2	99,7	98,5	104,6	107,6	103,2	100,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	95,9	183,6	176,8	168,2	267,8	123	119,9	126,9
Pozostałe	106,9	99,4	97,8	99,5	104,2	105,3	103,6	102,1

^a Patrz notka *a* do tabl. 24 na str. 79.

W 2011 r. w województwie łódzkim wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych przekroczyła o 15,4% poziom zanotowany przed rokiem (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 20,3%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była o 13,4% wyższa niż w 2010 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe o 13,0%). W łódzkim w skali roku najbardziej zwiększyła się wartość sprzedaży hurtowej realizowanej na zlecenie (o 78,6%), kosmetyków i wyrobów farmaceutycznych (o 32,9%) oraz produktów rolnych i żywych zwierząt (o 32,1%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

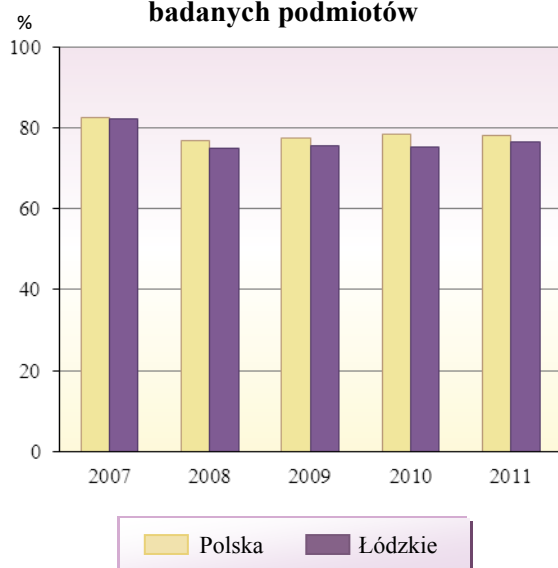
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

W 2011 r. w województwie łódzkim wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe uległy poprawie w porównaniu z rokiem poprzednim. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto, a wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na obniżenie wskaźnika poziomu kosztów. Wzrósł wynik finansowy brutto i netto, natomiast pogorszeniu uległy wskaźniki płynności finansowej.

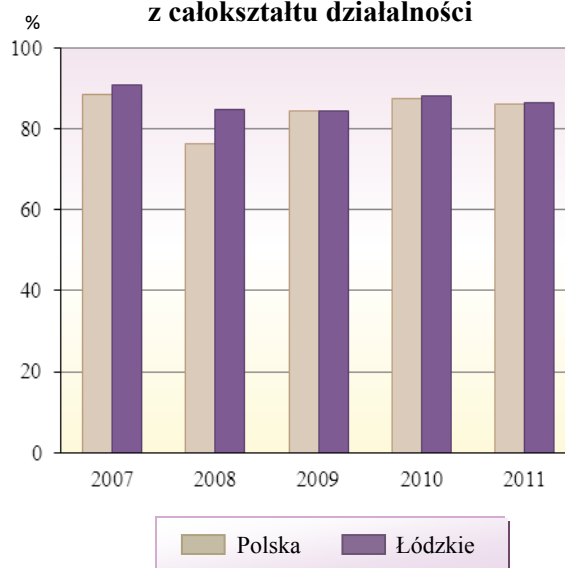
Wyniki finansowe uzyskane w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie łódzkim były korzystniejsze w porównaniu z poprzednimi latami (oprócz wyniku finansowego na działalności nadzwyczajnej w porównaniu z rokiem 2010). Również w kraju wyniki finansowe uzyskane w 2011 r. były korzystniejsze od odnotowanych w latach ubiegłych (z wyjątkiem wyników finansowych na działalności nadzwyczajnej w stosunku do roku 2008).

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Wyk. 65. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 66. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2011 r. zysk netto wykazało 76,4% badanych przedsiębiorstw wobec 75,3% przed rokiem, jednak ich udział w przychodach ogółem spadł z 88,0% odnotowanych w 2010 r. do 86,3%.

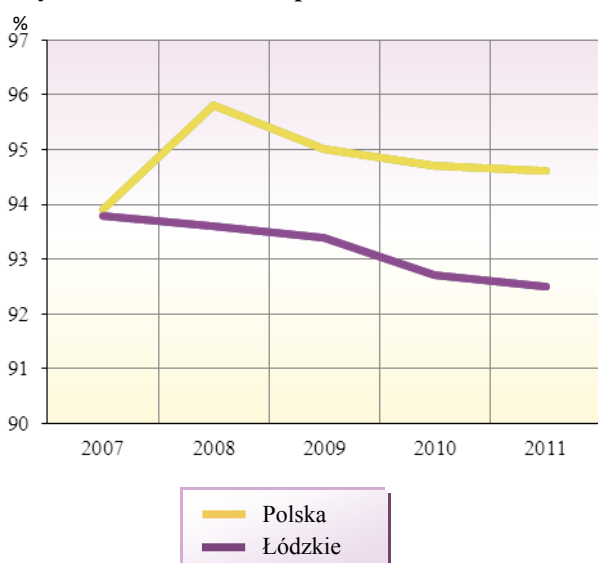
Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 95864,4 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 14,0% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 88672,2 mln zł i wzrosły o 13,7%. W wyniku wyższej dynamiki przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania, zmniejszył się wskaźnik poziomu kosztów w skali roku – o 0,2 pkt. proc. do 92,5% (w kraju odnotowano jego spadek o 0,1 pkt. proc. do 94,6%). W omawianym okresie, zarówno w województwie, jak i kraju, poprawie uległy również: wynik na działalności gospodarczej, wynik finansowy brutto i netto oraz wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2011 r. w województwie łódzkim osiągnęły wartość 93111,6 mln zł (wzrost o 14,3% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 85404,3 mln zł (wzrost o 13,0%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 7707,4 mln zł) był o 30,0% wyższy niż przed rokiem, przy niewielkiej poprawie wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (z 554,9 mln zł w 2010 r. do 616,1 mln zł w 2011 r.) oraz pogłębieniu straty na operacjach finansowych (z 380,3 mln zł do 1131,3 mln zł). W rezultacie, wynik finansowy na działalności gospodarczej był o 17,8% wyższy od odnotowanego w analogicznym okresie roku poprzedniego i wyniósł 7192,2 mln zł. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 7200,9 mln zł, tj. o 16,8% większą niż w 2010 r. Po odliczeniu obciążeń (głównie podatku dochodowego), wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 5857,1 mln zł i zwiększył się o 13,2% w stosunku do uzyskanego przed rokiem.

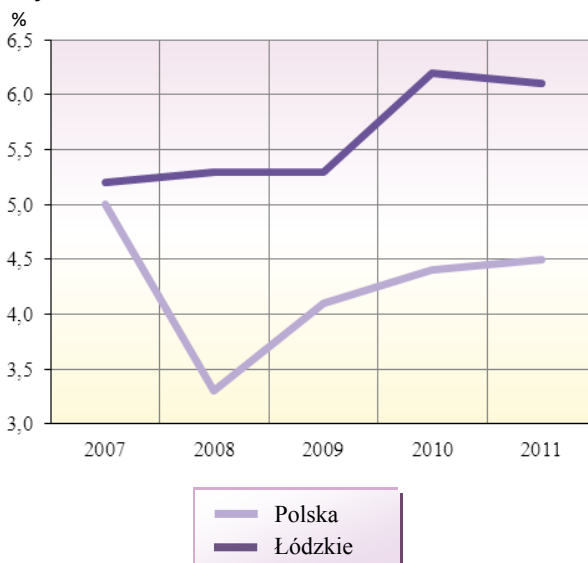
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 67. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 68. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Poprawiły się wskaźniki rentowności - ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 7,3% w roku 2010 do 8,3% w 2011 r.) oraz obrotu brutto (z 7,3% do 7,5%), pogorszeniu uległ wskaźnik obrotu netto (z 6,2% do 6,1%). W skali roku pogorszyły się wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio z 32,7% do 28,0% oraz z 92,1% do 91,7%).

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2007	2010	2011
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,7	94,6
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,6	5,2	5,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,3	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,4	4,5
Wskaźnik płynności I stopnia	33,7	39,7	38,1
Wskaźnik płynności II stopnia	98,9	105,5	102,7
ŁÓDZKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,8	92,7	92,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	6,0	7,3	8,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,2	7,3	7,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,2	6,2	6,1
Wskaźnik płynności I stopnia	36,7	32,7	28,0
Wskaźnik płynności II stopnia	101,3	92,1	91,7

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

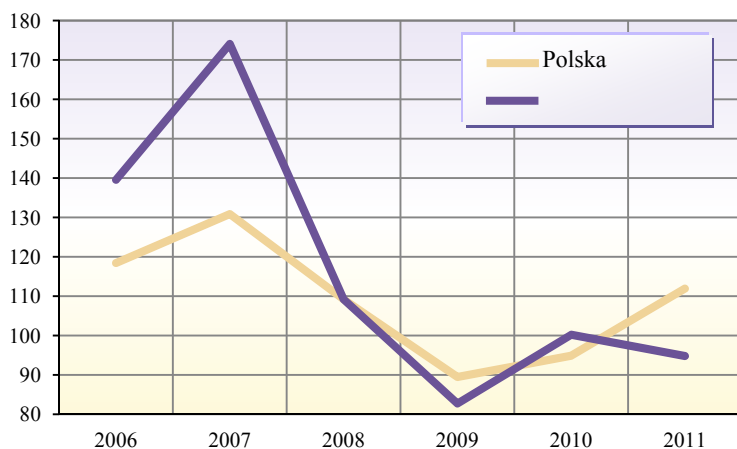
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

NAKLADY INWESTYCYJNE

W roku 2011 odnotowano spadek nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa w województwie łódzkim, podczas gdy w skali kraju wartość nakładów wzrosła. W porównaniu z 2010 r. znacznie niższa była także wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, przy jednoczesnej większej liczbie nowych inwestycji.

Wyk. 69. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie łódzkim, wyniosły 5924,4 mln zł i były niższe od odnotowanych rok wcześniej o 5,2%. W kraju w 2011 r. wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła o 11,9% w odniesieniu do poziomu notowanego w 2010 r.

*Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.*

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
POLSKA				
O g ó ł e m w mln zł	62160,6	96289,0	89236,8	99853,7
w tym – w % – nakłady na:				
Budynki i budowle	36,3	37,8	42,1	39,1
Zakupy	63,0	61,6	56,8	59,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi ..	52,4	49,6	45,5	47,1
środków transportu	10,6	11,9	11,3	12,4

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2007	2010	2011
ŁÓDZKIE				
O g ó ł e m w m l n z ł	2843,9	6906,9	6249,4	5924,4
w tym – w % – nakłady na:				
Budynki i budowle	33,4	32,3	36,9	32,3
Zakupy	66,3	67,2	61,2	65,2
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi ..	56,9	49,2	56,1	58,4
środków transportu	9,3	18,0	5,2	6,8

W omawianym roku w województwie łódzkim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 1913,1 mln zł (o 17,1% mniej niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 3460,9 mln zł (o 1,2% mniej), a na środki transportu – 402,6 mln zł (o 24,2%

Nakłady na środki trwale to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

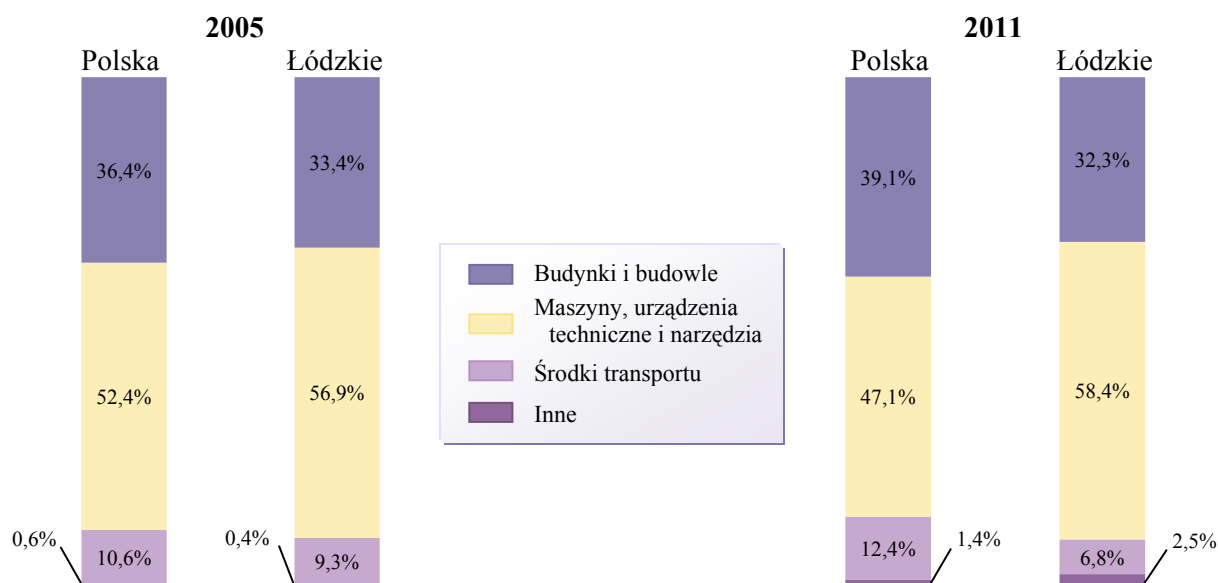
Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 3863,5 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 1,0%, a udział tych zakupów w nakładach ogółem wzrósł w skali roku o 4,0 pkt. proc.

Spadek nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2010 r. odnotowano w sekcjach: budownictwo (o 20,2%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,4%), obsługa rynku nieruchomości (o 14,8%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 13,6%), zakwaterowanie

i gastronomia (o 6,3%) oraz informacja i komunikacja (o 5,3%). Wzrost nakładów odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 17,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 16,3%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 15,3%).

W 2011 r. w łódzkim inwestorzy rozpoczęli realizację 2847 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 2528,7 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 2688 nowych inwestycji o wartości 5341,1 mln zł). W kraju w omawianym okresie rozpoczęto 160017 inwestycji, a ich wartość kosztorysowa wynosiła 51503,6 mln zł.

Wyk. 70. **Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)**

W województwie łódzkim nakłady inwestycyjne na zakup używanych środków trwałych w 2011 r. wyniosły 265438 mln zł i były o 52,2% niższe od odnotowanych w roku poprzednim. Z ogólnej wartości nakładów na używane środki trwałe na budynki i budowle wydatkowano 81178 mln zł (o 52,3% mniej niż w 2010 r.), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 67205 mln zł (o 66,6% mniej), a na środki transportu – 37989 mln zł (o 15,4% mniej).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

ANEKS
APPENDIX

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Ludność ^a (w tys.)	2580,3	2569,4	2559,2	2550,8	2544,9	2536,9	.	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności (w okresie I–IX):								Per 1000 population (in the period Jan–Sep):
małżeństwa zawarte	5,29	5,76	6,12	6,65	6,67	6,17	5,44	marriages contracted
urodzenia żywe	8,92	9,29	9,47	10,19	10,82	10,20	9,61	live births
zgony	12,13	12,15	12,31	12,24	12,42	12,13	12,08	deaths
przyrost naturalny	-3,21	-2,89	-2,84	-2,05	-1,60	-1,92	-2,47	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,59	-1,28	-0,80	-0,62	-0,48	-0,64	-0,77	internal and international net migra- tion for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	271,3	278,7	295,2	312,8	305,3	310,5	325,9	Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	102,7	105,9	106,0	97,6	101,7	105,0	previous year = 100
udział sektora prywatnego (w %)	83,3	85,3	86,2	87,6	88,0	87,6	86,1	private sector participation (in %)
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	198,4	160,7	123,1	99,2	128,1	131,6	138,7	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %) ..	17,9	14,7	11,2	9,2	11,9	12,2	12,7	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	87,7	86,0	84,2	80,2	78,1	83,0	83,4	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	144	64	46	47	103	98	147	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^c (w %)	54,3	54,6	55,9	55,7	55,7	57,8	57,6	Activity rate by LFS ^c (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^c (w %)	45,3	49,0	51,7	52,3	51,4	52,6	52,1	Employment rate by LFS ^c (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^c (w %)	16,7	10,2	7,5	6,0	7,7	9,1	9,5	Unemployment rate by LFS ^c (in %)

a Stan w końcu roku; dla ludności w końcu września. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Przeciętne w roku.

a As of the end of the year; for population as of the end of September. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Average during the year.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2107,97	2215,84	2401,66	2649,65	2787,65	2978,57	3192,09	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	.	656,7	656,0	658,4	662,9	653,8	639,5	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	.	99,9	100,4	100,7	98,6	97,8	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	.	1133,48	1166,95	1278,81	1392,39	1481,17	1554,27	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	.	.	103,0	109,6	108,9	106,4	104,9	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	.	785,74	797,51	843,17	896,10	940,86	973,40	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	.	.	101,5	105,7	106,3	105,0	103,5	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):								Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,0	101,2	102,8	104,1	103,5	102,8	104,4	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,4	100,8	105,1	105,8	104,2	103,1	105,8	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	93,7	93,1	90,8	92,8	93,9	97,4	98,8	clothing and footwear
mieszkania	103,2	103,7	104,3	107,6	107,7	103,8	106,0	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	26,9	22,7	29,6	27,6	31,1	30,8	31,2	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:								Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	40,1	40,3	41,1	41,5	43,1	45,3 ^c	47,3	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	125,5	130,4	123,6	102,2	101,7	130,5 ^c	114,3	pigs ^d

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Stan w czerwcu. *c* Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. *d* Stan w końcu lipca.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* As of June. *c* Data of Agricultural Census as of 30 Jun. *d* As of the end of Jul.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	65,3	119,0	156,5	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
w tym pszenica	71,7	118,8	151,8	104,3	68,2	123,9	140,5	<i>of which wheat</i>
żyto	65,5	144,1	161,9	93,2	52,8	126,4	193,9	<i>rye</i>
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	121,1	102,2	95,9	99,2	120,5	94,9	118,8	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywca rzeźnego wieprzowego	91,5	93,9	97,2	114,5	113,2	85,2	118,6	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:								<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	11,2	8,4	5,0	5,7	11,0	8,4	5,8	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	8,7	7,3	4,6	5,0	8,6	6,5	5,2	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	112,3	109,4	104,7	100,0	113,6	116,4	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	165,8	167,4	171,9	177,2	167,6	168,1	174,8	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	101,0	102,7	103,1	94,6	100,3	104,0	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	119,7	135,9	111,3	97,3	110,3	117,5	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	111,4	137,5	102,6	96,9	113,7	117,9	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	16,5	17,2	19,6	20,3	21,6	22,5	23,3	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	104,2	114,1	103,3	106,6	104,2	103,6	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (dok.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	4565	4868	5886	7372	6344	6957	6032	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	83,2	106,6	120,9	125,2	86,1	109,7	86,7	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,8	1,9	2,3	2,9	2,5	2,7	2,4	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	126,3	117,5	118,8	114,9	112,9	112,7	119,2	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	116,7	115,3	108,6	104,5	113,3	115,9	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	249459	241221	240862	242264	220706	230908	228537	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	101,9	96,7	99,9	100,6	91,1	104,6	99,0	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	11331	11824	12372	12844	13408	14198	14945	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,4	104,4	104,6	103,8	104,4	105,9	105,3	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2277	2387	2493	2584	2664	2722	2827	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	105,8	104,8	104,4	103,7	103,1	102,2	103,9	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach ^c (w %)	93,8	93,6	93,4	92,7	92,5	<i>Cost level indicator in enterprises^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach ^c (w %):								<i>Turnover profitability rate in enter- prises^c (in %):</i>
brutto	6,2	6,4	6,6	7,3	7,5	<i>gross</i>
netto	5,2	5,3	5,3	6,2	6,1	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- zięciach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	2843,9	3968,2	6906,9	7540,5	6236,3	6249,4	5924,4	<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	139,5	174,1	109,2	82,7	100,2	94,8	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. *c* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. *c* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY

SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2010 B – 2011		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a (w tys.) <i>Population^a (in thous.)</i>	A	.	.	2540,0	.	.	2538,5	.	.	2536,9	.	.	2534,4
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.) <i>Average paid employment in the enterprise sector^b (in thous.)</i>	A	302,3	301,9	301,9	303,3	304,4	307,3	308,7	309,3	315,6	316,3	315,9	314,9
	B	324,7	325,8	325,8	324,0	323,8	325,8	324,6	323,1	324,0	323,6	323,9	321,1
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	100,2	99,8	100,0	100,5	100,3	101,0	100,5	100,2	102,0	100,2	99,9	99,7
	B	103,1	100,3	100,0	99,4	99,9	100,6	99,6	99,5	100,3	99,9	100,1	99,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	97,5	97,6	98,8	99,9	100,9	102,0	102,3	102,5	104,6	104,7	104,3	104,3
	B	107,4	107,9	108,0	106,8	106,4	106,0	105,2	104,5	102,7	102,3	102,5	102,0
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.) <i>Registered unemployed persons^a (in thous.)</i>	A	140,0	144,4	142,7	136,8	133,4	129,3	127,0	124,2	123,2	123,8	125,8	131,6
	B	141,7	145,4	145,8	141,0	137,4	132,7	131,3	131,2	131,3	131,2	134,2	138,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %) <i>Registered unemployment rate^a (in %)</i>	A	12,8	13,2	13,0	12,5	12,3	11,9	11,7	11,5	11,4	11,4	11,6	12,2
	B	13,0	13,2	13,3	12,9	12,6	12,2	12,1	12,1	12,1	12,1	12,4	12,7
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca <i>Job offers declared during a month</i>	A	3972	6076	7462	7121	6297	6016	6433	5819	6483	5387	3622	2854
	B	2715	2870	5246	5442	4789	4247	3831	4304	4194	3327	2706	1850
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a <i>Registered unemployed persons per job offer^a</i>	A	58	36	32	33	32	33	35	34	32	44	63	98
	B	83	69	46	54	44	45	51	49	45	64	78	147
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł) <i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^b (in zł)</i>	A	2841,41	2797,78	2888,47	2865,45	2798,41	2853,35	2992,09	2924,61	2980,27	2995,97	3273,26	3414,11
	B	3129,54	2976,09	3076,25	3076,38	3051,07	3084,77	3211,99	3233,11	3199,01	3153,50	3379,25	3615,05
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	89,6	98,5	103,2	99,2	97,7	102,0	104,9	97,7	101,9	100,5	109,3	104,3
	B	91,7	95,1	103,4	100,0	99,2	101,1	104,1	100,7	98,9	98,6	107,2	107,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	104,5	105,1	106,1	104,4	105,2	105,3	105,4	106,0	107,3	107,2	110,7	107,6
	B	110,1	106,4	106,5	107,4	109,0	108,2	107,3	110,5	107,3	105,3	103,2	105,9

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2010 B – 2011	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^a : consumer goods and services ^a :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	.	.	103,2	.	.	102,4	.	.	102,3	.	.	103,1
corresponding period of previous year = 100 B	.	.	103,8	.	.	104,8	.	.	104,3	.	.	104,4
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:												
poprzedni miesiąc = 100 A	101,1	101,4	95,1	97,4	99,6	120,3	97,8	126,2	109,7	105,3	99,6	109,3
previous month = 100 B	114,5	103,0	98,2	103,3	105,3	100,2	88,3	89,9	101,6	100,8	98,9	101,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	93,5	91,7	85,4	83,2	85,5	99,2	98,5	147,5	189,4	167,1	164,0	176,4
corresponding month of previous year = 100 B	200,6	203,7	210,4	223,0	235,7	196,4	177,4	126,5	117,2	112,2	111,3	103,6
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):												
poprzedni miesiąc = 100 A	107,2	100,8	95,8	95,0	100,7	100,8	94,9	103,2	102,4	103,4	110,7	104,7
previous month = 100 B	93,8	106,9	106,4	99,5	104,6	110,9	81,9	107,1	101,1	104,2	99,0	107,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	114,4	110,1	95,9	95,4	94,4	89,9	87,0	94,6	98,1	104,1	115,9	119,8
corresponding month of previous year = 100 B	104,8	111,1	123,4	129,2	134,2	147,7	127,6	132,4	130,7	131,7	117,7	121,1
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:												
poprzedni miesiąc = 100 A	95,9	96,9	103,5	96,0	107,8	112,0	103,5	101,4	95,8	90,7	98,4	102,1
previous month = 100 B	96,0	102,6	108,6	106,3	100,7	103,3	104,1	99,9	104,0	102,3	102,0	106,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	84,9	83,2	75,4	72,1	78,4	89,4	87,1	90,7	91,3	91,8	94,5	102,1
corresponding month of previous year = 100 B	102,1	108,1	113,4	125,6	117,4	108,2	108,9	107,4	116,6	131,5	136,4	142,6

^a W kwartale.

^a In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2010 B – 2011		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	A	9,8	9,8	10,3	10,0	10,3	10,8	10,4	9,8	7,7	6,6	6,6	6,3
	B	5,4	5,0	5,4	5,7	5,5	5,6	6,4	6,5	6,4	6,2	6,3	6,9
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	91,3	106,8	115,5	92,3	103,0	103,1	97,8	102,9	108,8	102,0	98,2	98,7
	B	91,0	106,4	111,5	92,9	103,5	102,6	94,2	110,8	109,6	99,4	101,5	96,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	96,4	101,5	109,9	107,5	117,6	114,0	111,5	117,1	114,2	114,8	117,9	121,5
	B	120,2	119,2	114,4	115,0	114,6	114,8	110,6	118,9	118,4	114,7	117,9	114,6
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	21,0	142,2	179,4	112,7	106,2	131,2	95,5	96,2	118,6	86,4	96,0	120,2
	B	33,3	131,3	119,8	109,7	142,7	115,7	83,4	102,7	138,8	93,1	77,3	175,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	68,0	71,3	96,6	111,9	115,8	128,7	137,1	127,3	135,8	112,8	140,5	91,6
	B	145,0	133,8	89,3	87,0	116,9	103,0	89,9	95,9	112,2	120,9	97,4	142,3
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	A	751	1179	1596	2463	2803	3221	3644	4175	4630	5296	5958	6956
	B	517	985	1443	1827	2187	2575	3087	3575	4156	4588	5131	6043
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	A	94,5	101,6	104,2	128,5	113,7	110,0	105,6	100,8	99,2	100,2	99,8	109,4
	B	68,8	83,5	90,4	74,2	78,0	79,9	84,7	85,6	89,8	86,6	86,1	86,9

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2010 B – 2011	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A 75,3 B 77,7	103,4 103,4	120,2 113,0	95,3 100,2	99,9 101,5	107,5 99,0	102,3 101,2	95,8 101,8	106,9 101,0	103,6 103,6	92,7 94,7	122,4 128,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A 104,9 B 121,9	110,4 121,9	108,0 114,6	107,8 120,5	109,8 122,3	115,0 113,7	112,7 112,3	112,2 119,3	114,3 112,7	115,9 112,6	113,7 115,0	118,1 120,4
Podmioty gospodarki narodowej ^b <i>Entities of the national economy^b</i>	A 221501 B 230500	221488 230742	222178 231009	223355 227694	222178 227504	225439 228025	226514 228318	227575 228685	228613 229169	229798 229459	230361 229291	230908 228537
w tym spółki handlowe <i>of which commercial companies</i>	A 13449 B 14269	13510 14334	13601 14387	13666 14431	13601 14518	13793 14579	13854 14625	13921 14677	14002 14751	14084 14793	14137 14870	14198 14945
w tym z udziałem kapitału zagranicznego <i>of which with foreign capital participation</i>	A 2662 B 2644	2661 2655	2665 2750	2663 2753	2665 2759	2666 2761	2676 2772	2678 2784	2690 2802	2698 2813	2712 2826	2722 2827
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c : <i>Profitability rate of turnover in enterprises^c:</i>												
brutto (w %) <i>gross (in %)</i>	A . B .	. .	6,6 8,3	9,9 8,1	7,3 7,5	7,3 7,5
netto (w %) <i>net (in %)</i>	A . B .	. .	5,2 6,6	8,7 6,6	6,2 6,1	6,2 6,1
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące) <i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>	A . B .	. .	946,4 910,2	1999,4 2373,8	3647,4 3918,8	6249,4 5924,4
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące) <i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	A . B .	. .	77,2 96,2	64,3 118,7	84,2 107,4	99,8 105,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.

W sprzedaży między innymi:

- BIULETYN STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO (kwartalnik)
- SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA ŁODZI (kwartalnik)
- ROCZNIK STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO - 2007 (CD), 2008 (CD), 2009, 2010, 2011
- WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE – PODREGIONY, POWIATY, GMINY - 2007 (CD), 2008 (CD), 2009, 2010, 2011
- STATYSTYKA ŁODZI - 2006 (CD), 2008 (CD), 2010
- ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY W LATACH 2008-2010, ŁÓDŹ 2011
- MIASTA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2000-2007, ŁÓDŹ 2009
- RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2005-2010, ŁÓDŹ 2011
- BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2000-2007, ŁÓDŹ 2008
- LUDNOŚĆ. RUCH NATURALNY I MIGRACJE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2010 R.(CD), ŁÓDŹ 2011
- ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2009 R., ŁÓDŹ 2010
- OCHRONA ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2010 R., ŁÓDŹ 2011
- WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2009 R., ŁÓDŹ 2011
- STRUKTURA WYNAGRODZEŃ WEDŁUG ZAWODÓW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2006-2008R., ŁÓDŹ 2009
- KAPITAŁ LUDZKI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2005-2008R., ŁÓDŹ 2010
- ŚRODKI TRWAŁE I DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2009, ŁÓDŹ 2011
- NAUKA, TECHNIKA I INNOWACYJNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2007-2009, ŁÓDŹ 2011
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2009-2010, ŁÓDŹ 2012
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA PODMIOTÓW Z KAPITAŁEM ZAGRANICZNYM W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2010, ŁÓDŹ 2012
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2009, ŁÓDŹ 2011

WYNIKI Powszechnego Spisu Rolnego 2010

- PSR 2010. RAPORT Z WYNIKÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO, ŁÓDŹ 2011

Zapraszamy do zapoznania się z szeroką ofertą wydawniczą znajdującą się na stronie internetowej Urzędu <http://www.stat.gov.pl/lodz>, gdzie prezentowane są w formie elektronicznej zarówno publikacje, jak i informacje sygnałne.

**Zamówienia realizuje Urząd Statystyczny w Łodzi
ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź tel. (42) 683-92-96, FAX (42) 684-48-46**